

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy
ul. Czereśniowa 35, 02-457 Warszawa, tel./fax: 022 – 863-98-37
www.opswlochy.waw.pl ; kancelaria@opswlochy.waw.pl
NIP 522-24-02-486 REGON 010827246

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ DZIELNICY WŁOCHY M. ST. WARSZAWY ZA ROK 2023

Warszawa

Marzec 2024

Sprawozdanie opracowała Dyrektor Iwona Adamiak
przy współpracy z kierownikami działów, zespołów i ośrodków wsparcia OPS

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	4
2.	Charakterystyka dzielnicy	5
	2.1 Dane dot. mieszkańców	5
	2.2 Dane dotyczące odbiorców pomocy społecznej	10
3.	Charakterystyka Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy zwanego dalej Ośrodkiem	20
	3.1 Cele i zadania Ośrodka	20
	3.2 Struktura organizacyjna Ośrodka (schemat organizacyjny, kadra, szkolenia, infrastruktura)	21
4.	Budżet Ośrodka	28
	4.1 Plan i wykonanie, wydatki związane z COVID-19, dodatkowe środki pozyskane na działalność	28
	4.2 Plan i wykonanie dochodów budżetowych	53
5.	Świadczenia z ustawy o pomocy społecznej	57
	5.1 Świadczenia pieniężne: zasiłki stałe, okresowe, celowe i celowe specjalne	57
	5.2 Świadczenia niepieniężne	64
	5.2.1 Praca socjalna	64
	5.2.2 Dożywianie (w tym PO PŻ)	67
	5.3 Zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, usług opiekuńczych w tym specjalistycznych	69
	5.3.1 Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem	69
	5.3.2 Kierowanie do ośrodków wsparcia (Dzienne Domy Pomocy, Środowiskowe Domy Samopomocy, Mieszkania Chronione)	74
	5.3.3 Kierowanie do domów pomocy społecznej	76
	5.4 Sprawianie pogrzebów	80
	5.5 Poradnictwo specjalistyczne	81

5.6. Interwencje kryzysowe	84
6. Świadczenia z innych ustaw	85
6.1 Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	85
6.1.1 Asystenci Rodziny	85
6.1.2 Usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi	88
6.1.3 Wspieranie rodzin	88
6.2 Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	91
6.3 Pomoc materialna dla uczniów – stypendia i zasilki szkolne	93
6.4 Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	94
7. Projekty i programy	96
7.1.1 Projekty zrealizowane w ramach „Inicjatyw Sąsiedzkich”	96
7.1 Projekty (lokalne, socjalne)	96
7.1.2 Projekty realizowane w ramach inicjatywy lokalnej	98
7.1.3 Projekty realizowane w ramach inicjatyw młodzieżowych	102
7.1.4 Warszawskie Partnerstwo dla Wolontariatu	104
7.1.5 Projekty realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi	107
7.1.6 Projekty realizowane przez Ośrodek	108
8. Pozostała działalność	111
8.1 Działalność ośrodków wsparcia	111
8.2 Działania na rzecz społeczności lokalnej	130
8.3 Realizacja wolontariatu w Ośrodku	144
8.4 Działania na rzecz seniorów	147
8.5 Wsparcie osób w kryzysie bezdomności	151

8.6 „Karta Dobra”	154
8.7 Współpraca z Polskim Czerwonym Krzyżem	154
8.8 Program Osłonowy	154
8.9 „Szlachetna paczka”	154
8.10 Pomoc dla klientów zgłaszających się po opuszczeniu Zakładu Karnego	155
8.11. Współpraca z innymi instytucjami	155
8.12 Działania na rzecz osób/rodzin przybywających z Ukrainy na skutek konfliktu zbrojnego	156
8.13 Działalność Zespołu Realizacji Świadczeń i Analiz	157
8.14 Kontrola zarządcza oraz podsumowanie realizacji celów Ośrodka	159
9. Podsumowanie	162

1. Wstęp

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Mając na uwadze powyższe, w roku 2023 Ośrodek na bieżąco realizował zadania wynikające z ustaw i programów, promował modelowe rozwiązania i spójny wizerunek polityki społecznej poprzez upowszechnianie działań pomocy społecznej w ramach m.in. pracy socjalnej i działań na rzecz środowiska lokalnego.

Swoje zadania zgodnie z zapisami statutu Ośrodek realizował w oparciu o następujące podstawy prawne:

- 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2023r., poz.901 z późn. zm.),
- 2) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 40 z późn. zm.),
- 3) ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 1634 z późn. zm.),
- 4) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 2561 z późn. zm.),
- 5) ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1858 z późn. zm.),
- 6) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2022r., poz.690 z późn. zm.),
- 7) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2023r., poz.1426),
- 8) ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249 z późn.zm.),
- 9) ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2023r., poz. 775 z późn.zm.),
- 10) ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 2095),
- 11) ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2022 poz. 583).

2. Charakterystyka Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy

2.1. Dane dotyczące mieszkańców Dzielnicy Włochy

Włochy są dzielnicą Warszawy położoną w południowo-zachodniej, lewobrzeżnej części miasta. Wg danych GUS dzielnica posiada powierzchnię 28,63 km².

Włochy graniczą:

- od zachodu z Ursusem,
- od północy z Bemowem, Wola,
- od wschodu z Ochotą, Mokotowem,
- od południa z Ursynowem, powiatem pruszkowskim.

W skład dzielnicy wchodzi: Nowe i Stare Włochy, Raków, Salomea, Opacz Wielka, Okęcie, Żałuski i Paluch.

Dzielnica zyskuje obecnie coraz większą popularność stając się miejscem nowych inwestycji, przede wszystkim mieszkaniowych. Ponadto wiele renomowanych firm posiada siedziby właśnie na tym terenie (m.in. Microsoft, Avon, Mercedes – Benz i inne).

W dzielnicy dominuje głównie niska zabudowa, o której często decyduje obecność lotniska na jej terenie. Nie ma tutaj wielkich blokowisk, powstaje coraz więcej nowoczesnych osiedli. Deweloperzy, co widoczne jest po liczbie prowadzonych inwestycji, zdają sobie sprawę, że Włochy są perspektywiczną dzielnicą. Świadczy o tym wzrost liczby mieszkańców w każdym roku oraz rozbudowa rejonu Rakowa.

Duże znaczenie dla rozwoju dzielnicy mają przebiegające przez jej obszar dwie trasy wylotowe z Warszawy: al. Krakowska i Aleje Jerozolimskie, al. 4 czerwca 1989 r., a także Południowa Obwodnica Warszawy, które w znacznym stopniu przyczynią się do usprawnienia komunikacji nie tylko w dzielnicy. Bardzo dobrze rozwinięta jest komunikacja miejska, oprócz kilkunastu linii autobusowych, kursują linie tramwajowe oraz dwie kolejki – SKM i popularna WKD. Pozwala to na dotarcie do centrum w 15-20 min.

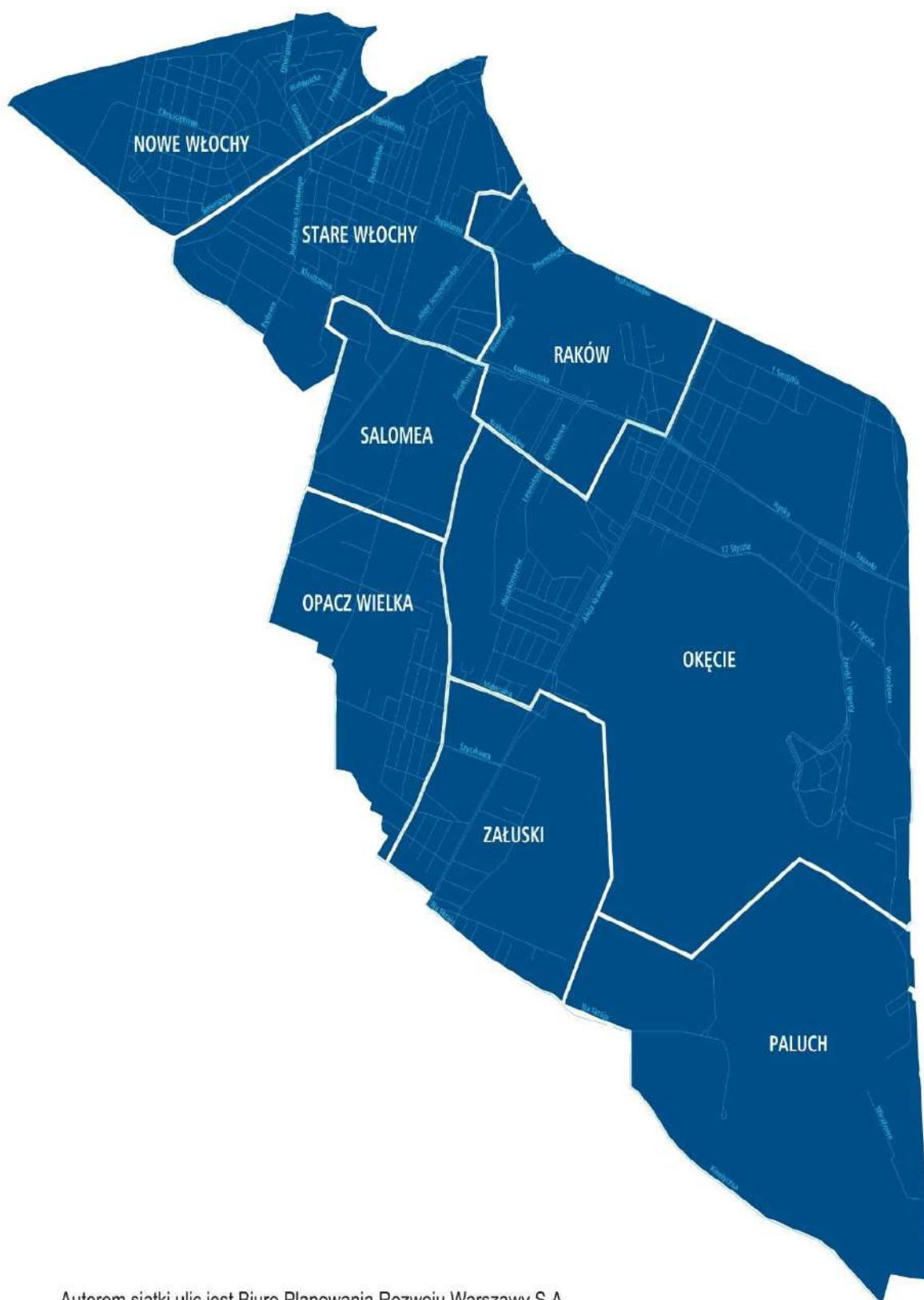
Mocnym punktem Dzielnicy Włochy jest swoisty krajobraz i rozproszona, ale obecna w wielu miejscach zieleń. Są tu dwa rozległe parki: stawy Cietrzewia z pięknym starodrzewiem oraz Park Kombatanta ze stawami Kozioróżca, Park Ogrody Kosmosu.

Oświata w Dzielnicy Włochy stanowi stosunkowo spójny system, obejmujący: po pierwsze różne poziomy kształcenia i wychowania oraz zróżnicowane typy placówek, po drugie uzupełniającą się wzajemnie oferta placówek publicznych (18) i niepublicznych (36). Wśród placówek publicznych najliczniejszą grupę stanowią przedszkola (10), wśród których znajduje się również 6 - oddziałowe przedszkole integracyjne. Edukację szkolną oferuje 6 szkół podstawowych, 3 licea ogólnokształcące oraz technikum wchodzące w skład Zespołu Szkół im. Bohaterów Narwiku. Swoją siedzibę ma tu także Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Henryka Wieniawskiego oraz prywatna Uczelnia Techniczno-Handlowa (źródło: <https://wlochy.um.warszawa.pl/-/dzielnica-w-liczbach-1-1>).

Rys.1 Podział administracyjny m.st. Warszawy

Rys.2 Mapa dzielnicy Włochy

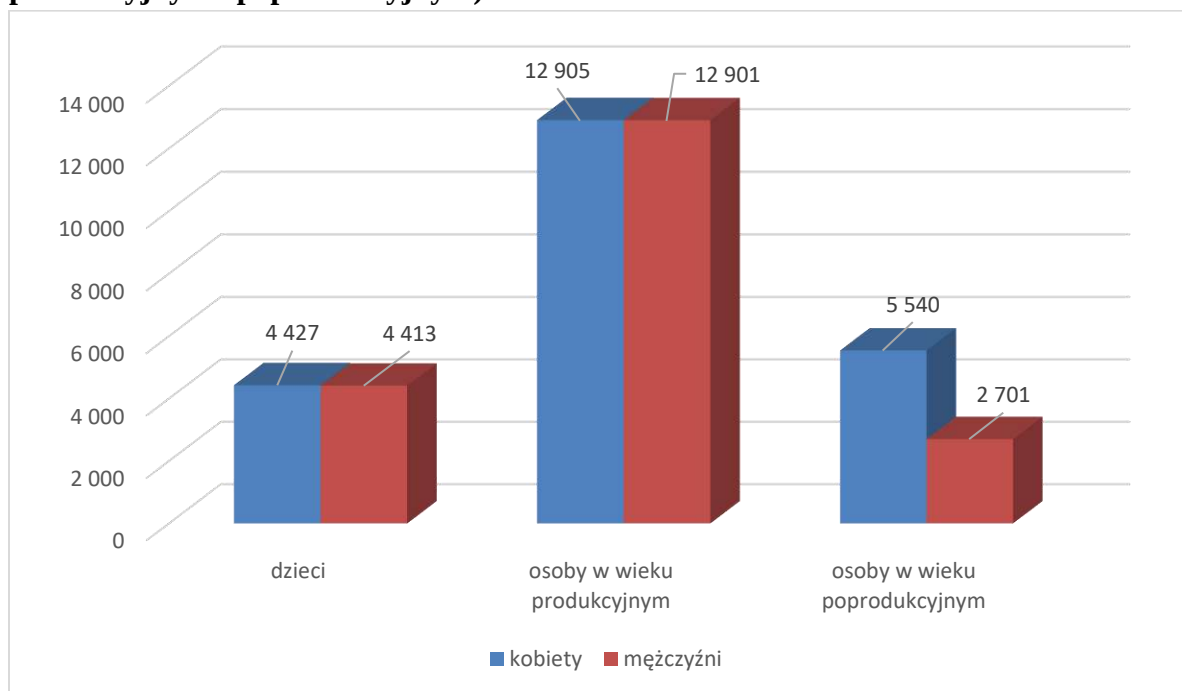
Autorem siatki ulic jest Biuro Planowania Rozwoju Warszawy S.A.

Tabela Nr 1 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (zameldowania stałe i czasowe stan na 31.12.2023)

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-17	4 427	4 413	8 840
18-65	12 901	-	12 901
18-60	-	12 905	12 905
> 65	2 701	-	2 701
> 60	-	5 540	5 540
ogółem	20 029	22 858	42 887

Źródło: opracowanie własne Ośrodka na podstawie informacji Urzędu m.st. Warszawy Biura Administracji i Spraw Obywatelskich Delegatury w Dzielnicy Włochy

Wykres Nr 1 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (dzieci, osoby w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)

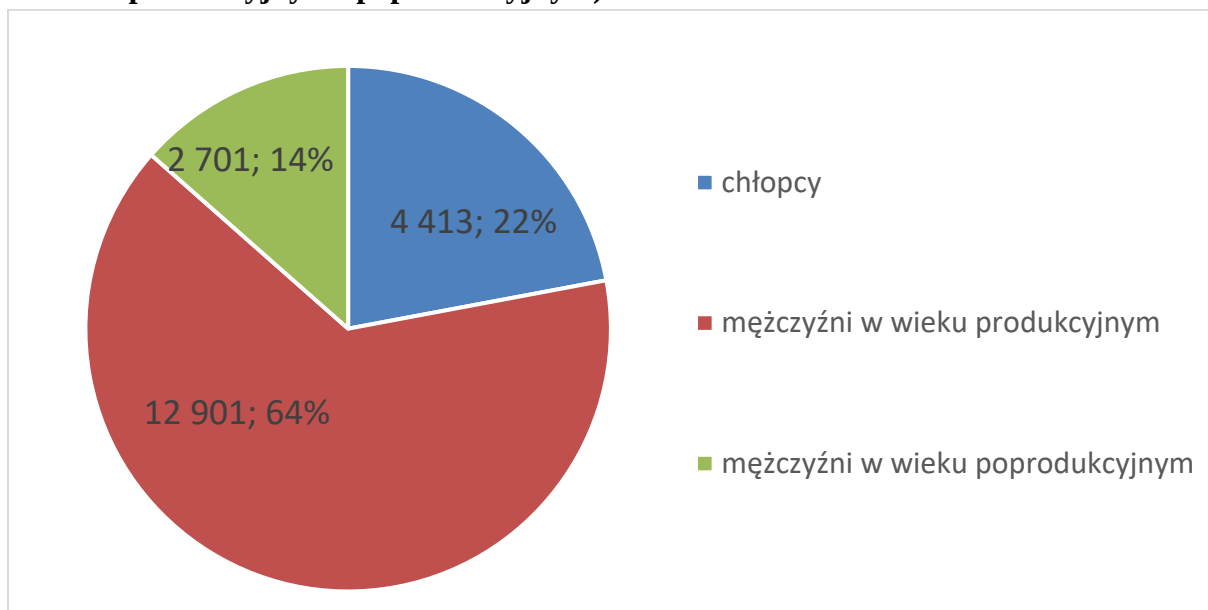
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 2 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (chłopcy, mężczyźni w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)

	Liczba osób
Chłopcy	4 413
Mężczyźni w wieku produkcyjnym	12 901
Mężczyźni w wieku poprodukcyjnym	2 701

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 2 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (chłopcy, mężczyźni w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)

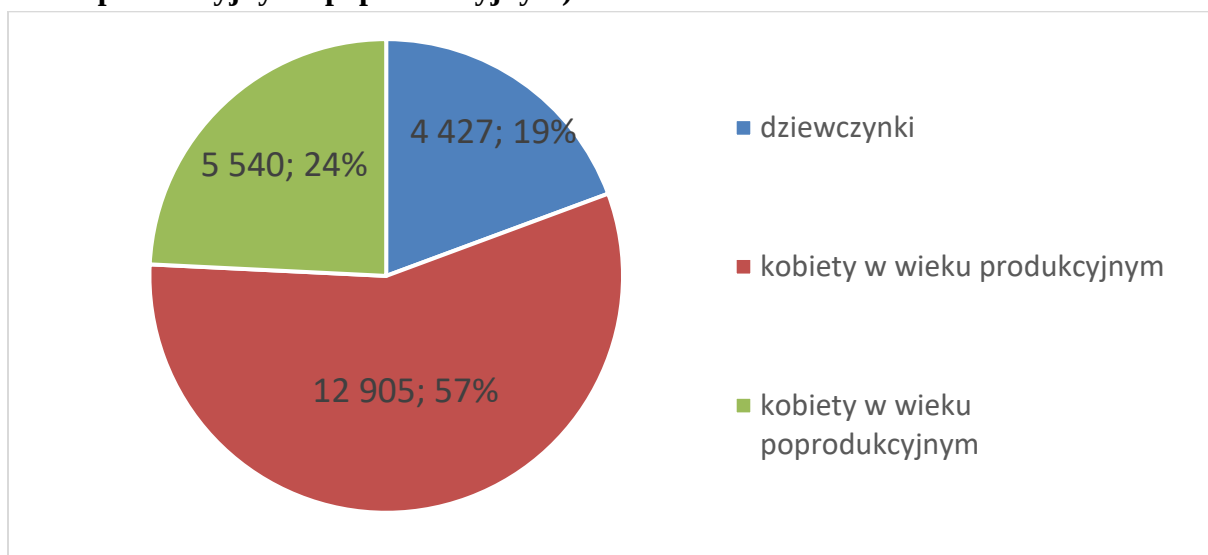
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 3 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (dziewczynki, kobiety w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)

	Liczba osób
Dziewczynki	4 427
Kobiety w wieku produkcyjnym	12 905
Kobiety w wieku poprodukcyjnym	5 540

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 3 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku (dziewczynki, kobiety w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

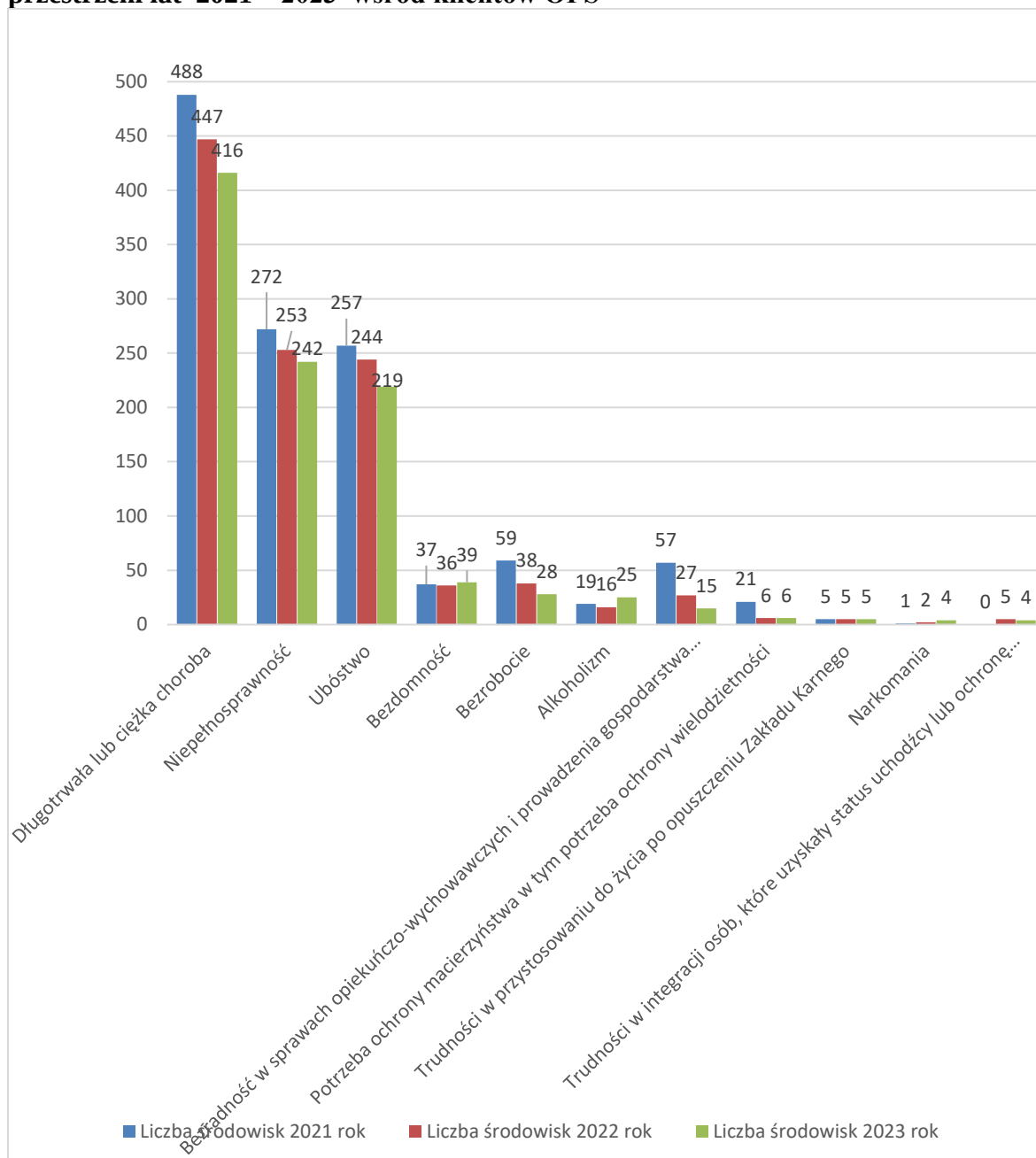
2.2. Dane dotyczące odbiorców pomocy społecznej

Tabela Nr 4 - Występujące problemy - dysfunkcje oraz liczba środowisk na przestrzeni lat 2021 – 2023 wśród klientów OPS

Rodzaj dysfunkcji	Liczba środowisk	Liczba środowisk	Liczba środowisk
	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Długotrwała lub ciężka choroba	488	447	416
Niepelnosprawność	272	253	242
Ubóstwo	257	244	219
Bezdomność	37	36	39
Bezrobocie	59	38	28
Alkoholizm	19	16	25
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	57	27	15
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym potrzeba ochrony wielodzietności	21	6	6
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	5	5	5
Narkomania	1	2	4
Trudności w integracji osób, które uzyskały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	5	4

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 4 - Występujące problemy - dysfunkcje oraz liczba środowisk na przestrzeni lat 2021 – 2023 wśród klientów OPS

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W stosunku do lat ubiegłych nie uległy zmianie główne kategorie powodów z jakich osoby i rodziny znalazły się w sytuacji wymagającej wsparcia. Najczęstszymi powodami pozostawania w trudnej sytuacji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej były: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, bezrobocie, bezdomność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że powody zgłaszania się do ośrodka (tzw. dysfunkcje) rodzin z reguły są wynikiem działania wielu nakładających się na siebie czynników.

Zgromadzone materiały pokazują, iż w 2023 r. podobnie jak w latach ubiegłych najczęstszą przyczyną przyznawania świadczeń była długotrwała lub ciężka choroba. Ilość środowisk, w których występuje ten problem nieznacznie zmalała w stosunku do lat 2021-2022 i wyniosła 416 rodzin. Konsekwencją długotrwałej lub ciężkiej choroby jest obniżenie jakości życia co często prowadzi do bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ubóstwa, co nie pozwala na optymistyczną prognozę znacznego obniżenia się tej wartości w przyszłości.

Analogicznie jak w latach poprzednich, w 2023 roku drugim co do wartości powodem do przyznawania świadczeń była niepełnosprawność, jednak w roku sprawozdawczym osiągnęła wartość 242 środowisk - w porównaniu do wcześniejszych lat 253 środowiska w roku 2022 oraz 272 środowiska w 2021 r. Wielkość tej dysfunkcji można analizować podobnie jak długotrwałą lub ciężką chorobę. Nie wszystkie jednak osoby, których stan zdrowia uzasadniałby ubieganie się o ustalenie stopnia niepełnosprawności składają wnioski do komisji lekarskiej. Często jest to kwestia spełniania (lub nie) konkretnych wymogów komisji lekarskiej jak np. konieczność przedstawienia dokumentacji medycznej potwierdzającej proces leczenia, której zainteresowani nie posiadają. Innym powodem była bierność w działaniu lub brak wiedzy na temat praw przysługujących osobom przewlekle chorym.

Wskazać należy, że w dalszym ciągu utrzymuje się praktyka, iż komisje lekarskie orzekające o stopniu niepełnosprawności bardziej restrykcyjnie podchodzą do oceny stanu zdrowia zgłaszających się osób, co może mieć wpływ na wynik orzekania i liczby osób które są zaliczane do poszczególnych stopni niepełnosprawności. Ponadto, z uwagi na panujący w kraju, do 30.06.2023 r., stan zagrożenia epidemicznego wywołany chorobą Covid-19 i ograniczenia związane z funkcjonowaniem Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydłużył okres oczekiwania na rozpatrzenie złożonych wniosków. Zdarzały się również sytuacje, w których niezadowoleni z otrzymanych orzeczeń klienci odwoływali się od wydanych decyzji do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, a następnie do sądu, który swoim wyrokiem utrzymywał w mocy wydane orzeczenia, bądź zmieniał je wydając wyroki o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności uprawniającego do przyznania świadczeń z pomocy społecznej. Proces ten trwał jednak długo (nawet kilka lat), co w efekcie wydłużało postępowanie np. w sprawie przyznania zasiłku stałego. W roku sprawozdawczym w mniejszym stopniu niż w latach poprzednich dało się zauważyć zapotrzebowania pracodawców na zatrudnianie osób posiadających orzeczenia. W dalszym ciągu jednak do Ośrodka zgłaszają się firmy poszukujące do pracy osób z niepełnosprawnością oraz Fundacje oferujące różnorodne wsparcie i pomoc w podjęciu zatrudnienia. Odnotowano także sytuacje w których osoby korzystające z pomocy w formie zasiłków stałych lub celowych otrzymywały dane kontaktowe potencjalnych pracodawców i podejmowały zatrudnienie, tym samym rezygnując z pomocy Ośrodka. W roku sprawozdawczym stwierdzono także przypadki rezygnacji ze świadczeń pomocy społecznej osób posiadających orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, które nabyły uprawnienia do świadczeń emerytalnych i tym samym ich sytuacja finansowa uległa poprawie.

W 2023 r. roku ponownie ubóstwo stanowiło ważne kryterium przy przyznawaniu świadczeń ze środków pomocy społecznej. W analizowanej tabeli znalazło się na trzecim miejscu. W 2022 r. w porównaniu do 2021 roku liczba środowisk dotkniętych ubóstwem zmalała o 13, natomiast w 2023 roku zmalała o kolejne 25 środowisk w stosunku do roku 2022.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy

społecznej (Dz. U. 2021 poz. 1296) od dnia 1 stycznia 2022 roku kryteria dochodowe wynoszą - 776,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 600,00 zł na osobę w rodzinie. Z uwagi na niskie dochody wiele gospodarstw domowych nadal żyje w niedostatku i znajduje się poniżej kryterium dochodowego co sprawia, że choć wskaźnik ilościowy maleje, to i tak ubóstwo jest jedną z głównych przyczyn zgłaszania się po pomoc. Z uwagi na ciągły wzrost cen towarów i usług oraz wysoką inflację osiągnięte dochody nie zabezpieczają podstawowych potrzeb bytowo-konsumpcyjnych osób/rodzin i dlatego osoby lub rodziny spełniające kryterium dochodowe, otrzymywały z Ośrodka pomoc na zaspokojenie niezbędnych i podstawowych potrzeb życiowych takich jak: zakup żywności, leków, odzieży, opłaty za użytkowanie lokalu etc. Ubóstwo zwiększa dystans pomiędzy poszczególnymi warstwami społecznymi, powoduje niemożność zaspokojenia potrzeb. Ze względu na podłoże, ubóstwo może być zawinione i niezawinione, przy czym zawinione jest udziałem ludzi, którzy są uzależnieni od alkoholu lub narkotyków, którzy nigdy nie pracowali bo odznaczają się chroniczną niechęcią do pracy, natomiast w ubóstwie niezawinionym żyją emeryci, renciści, osoby z rodzin niepełnych, wielodzietnych, niepełnosprawni, przewlekłe chorzy oraz bezrobotni, którzy utracili pracę w wyniku niekorzystnych zmian spowodowanych kryzysem. W kręgu zainteresowań Ośrodka znajdują się przede wszystkim osoby i rodziny, które nie ze swojej winy znalazły się w trudnej sytuacji. Wśród osób żyjących w ubóstwie znaczącą grupę stanowią osoby starsze utrzymujące się z niewysokich świadczeń z ZUS, jak również korzystające z pomocy Ośrodka w formie stałych świadczeń np. zasiłków stałych, zasiłków celowych czy obiadów w stołówce. W roku 2023 ponownie odnotowano spadek liczby rodzin z dziećmi, które zgłosiły się po pomoc z powodu ubóstwa, co może być spowodowane wzrostem dochodów gospodarstw domowych i wypłatą różnego rodzaju świadczeń socjalnych przysługujących na dzieci.

Liczba osób objętych pomocą finansową przez tut. Ośrodek z powodu bezdomności w 2023 roku znalazła się na 4 miejscu. Przyczyny takiej sytuacji zostały szerzej opisane w rozdziale 8.5. Wsparcie osób w kryzysie bezdomności.

W roku 2021 zanotowano 59 środowisk korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezrobocia, natomiast w roku 2022 liczba osób/środowisk zgłaszających się po pomoc w związku z bezrobociem wyniosła tylko 38, a w roku 2023 już tylko 28. Mimo to, bezrobocie znalazło się w roku sprawozdawczym na piątym miejscu w tabeli obrazującej powody przyznawania świadczeń.

Brak odpowiednich kwalifikacji i doświadczeń zawodowych osób pozostających bez pracy, oczekiwania przełożonych wobec potencjalnych pracowników, a także brak motywacji u samych osób bezrobotnych do podejmowania działań mających na celu poprawę własnej sytuacji ekonomicznej spowodowały, iż nadal część osób miała problemy z powrotem na rynek pracy.

Należy podkreślić, że brak pracy jest czynnikiem znacząco utrudniającym prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie. Długotrwały stan bezrobocia jest często akceptowany, osoby dotknięte tą dysfunkcją przejawiają dużą niechęć do zmian. Wyuczona bezradność, brak nawyku pracy oraz utrata umiejętności czerpania satysfakcji z samorozwoju i podnoszenia statusu ekonomicznego prowadzą do wykluczenia społecznego i marginalizacji. W przypadku rodzin, wiąże się to z destabilizacją życia rodzinnego, rozpadem więzi powodowanym psychicznym obciążeniem zależności od innych. W wielu przypadkach łączy się również z uzależnieniem, ubóstwem, długotrwałą chorobą, a także bezradnością w sprawach opiekuńczo wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa

domowego, prowadząc tym samym do niewydolności i izolacji rodziny/osoby jako jednostki wychowawczej i ekonomicznej.

W grupie osób objętych pomocą Ośrodka z powodu bezrobocia znalazły się także osoby, które nie były w stanie podjąć pracy z uwagi na własne ograniczenia takie jak problemy zdrowotne, samotne wychowywanie małych dzieci lub wiek przedemerytalny.

Pozycję szóstą w prezentowanym zestawieniu powodów korzystania ze świadczeń pomocy społecznej stanowił alkoholizm. Na przestrzeni ubiegłych lat tj. 2021 - 2022 ilość środowisk systematycznie malała z 19 w 2021 r. poprzez 16 w 2022 r. W roku sprawozdawczym liczba ta wzrosła do 25 środowisk. Przyrost taki może mieć związek z pojawieniem się trzeciego schroniska dla osób bezdomnych. Alkoholizm jest dysfunkcją w znacznym stopniu powiązaną z bezrobociem lub niepełnosprawnością, a jego następstwem może stać się ubóstwo i bezdomność. Rodziny/osoby dotknięte tym problemem przejawiają także liczne dysfunkcje: wychowawcze, ekonomiczne, zdarza się, że w tych środowiskach występuje także problem przemocy domowej.

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej kierują osoby nadużywające alkoholu do terapeutów w Dziale Pomocy Specjalistycznej oraz do Przychodni Leczenia Uzależnień. Współpracują w tym zakresie także z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.st. Warszawy – Dzielnicowym Zespołem Włochy m.st. Warszawy, poprzez kierowanie wniosków o przymusowe leczenie osób uzależnionych lub informowanie członków rodzin o możliwości złożenia takich wniosków.

Na siódmym miejscu w tabeli w 2023 roku jako powód zgłaszania się po pomoc znalazł się problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2022 roku w porównaniu do 2021 roku ilość środowisk zmalała o 30, a w 2023 roku zmniejszyła się o kolejne 12 środowisk w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 15 rodzin. Mimo tak znacznego spadku ilości środowisk Ww. dysfunkcja jest ważnym powodem korzystania z pomocy społecznej ponieważ dotyczy rodzin z dziećmi korzystających z pomocy finansowej Ośrodka, których liczba z roku na rok spada. Źródłem tego problemu są różne rodzaje zaburzeń w funkcjonowaniu rodziny jak: zmieniające się warunki ekonomiczne, czynniki psychospołeczne i kulturowe, osłabienie więzi międzyludzkich. W pracy z rodzinami, w których występuje to zjawisko ważne jest podnoszenie autorytetu rodziny, tworzenie pozytywnych wzorców kulturowych, wzrost świadomości i wiedzy rodziców o wychowaniu dzieci. Zmniejszająca się liczba rodzin z problemem bezradności w latach 2021 – 2022 jest prawdopodobnie wynikiem wejścia w życie przepisów umożliwiających rodzinom z dziećmi poprawę sytuacji ekonomicznej poprzez otrzymanie wyższych zasiłków rodzinnych, świadczenia wychowawczego 500+, świadczenia przysługującego rodzicom wychowującym dzieci do 1 roku życia czy rodzinnego kapitału opiekuńczego. Ponadto na taki wynik składa się także intensywna praca asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych z Działu Pomocy Specjalistycznej pracujących z rodzinami w ramach pogłębionej pracy socjalnej, którzy współpracując ściśle z pracownikami socjalnymi Działu Pomocy Środowiskowej tworzą dogodne warunki, w których rodzice mają możliwość odzyskania pewności w pełnieniu ról społecznych, w tym rodzicielskich, co skutkuje większą samodzielnością i poprawą sytuacji rodzin.

W roku 2023 zanotowano aż 8 środowisk, które uzyskały pomoc z tut. OPS w związku ze zdarzeniem losowym. W 7 przypadkach powodem zdarzenia był pożar, natomiast w 1 – zawałenie części budynku mieszkalnego. Jest to ósma pozycja w tabeli obrazującej powody przyznawania świadczeń.

Na dziewiątej pozycji wśród dysfunkcji będących powodem przyznania pomocy w roku sprawozdawczym znalazła się potrzeba ochrony macierzyństwa. Jest to wartość niższa w porównaniu z 2021 r. (21 rodzin), ale równa z rokiem 2022 r. i wyniosła ponownie 6 rodzin.

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej pomoc osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielana jest także z uwagi na inne dysfunkcje. W 2023r. pomoc przyznano także z powodu:

- trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego w 7 przypadkach, z czego w 5 przypadkach wydano decyzje,
- narkomanii w 4 przypadkach,
- trudności w integracji osób, które uzyskały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w 4 przypadkach

W roku sprawozdawczym liczba zawartych kontraktów utrzymała się na wysokim poziomie i wyniosła 281 (133 w roku 2021, 168 w roku 2022). W dalszym ciągu głównym powodem tego zjawiska była zmiana od 01.11.2018 r. zasad pobytu w schronisku osób bezdomnych, zgodnie z którą warunkiem wydania decyzji na tymczasowy pobyt w placówce jest podpisanie kontraktu socjalnego mieszkańca schroniska z pracownikiem socjalnym odpowiedzialnym za skompletowanie dokumentów niezbędnych do wydania decyzji na pobyt. Tak więc większość kontraktów socjalnych została zawarta z osobami bezdomnymi. Ponadto nie bez znaczenia pozostaje fakt, że na terenie dzielnicy Włochy od 10.02.2023 r. funkcjonuje trzecie schronisko dla osób bezdomnych na 80 miejsc, z czego 70 miejsc przewidziane jest w ramach procedury OPS obowiązującej w m. st. Warszawa (szczegółowy opis w rozdziale 8.5. Wsparcie osób w kryzysie bezdomności).

Z uwagi na utrzymujący się stosunkowo niski wskaźnik bezrobocia odnotowano spadek liczby kontraktów socjalnych zawieranych z osobami bezrobotnymi. Ponadto sytuacja materialna wielu osób i rodzin poprawiła się, ponieważ niektórzy podjęli pracę, uzyskali własne świadczenia z ZUS, a inni otrzymali świadczenia rodzinne dzięki którym stali się samodzielniejsi i pewniejsi siebie. Zaczęli realizować własne cele i nie potrzebowali już wsparcia w postaci kontrolowania sytuacji poprzez zawieranie kontraktów socjalnych.

W roku sprawozdawczym 35 osób/rodzin korzystających wcześniej z pomocy Ośrodka tj. w roku 2022 nie zgłosiło się i nie skorzystało z dostępnych form pomocy. Z analizy danych wynika, że w powyższych środowiskach nastąpiła zmiana sytuacji rodzinnej bądź dochodowej, co spowodowało ich usamodzielnienie i odejście od systemu pomocy społecznej.

Poprawa sytuacji w wielu przypadkach spowodowana była:

- podjęciem stałej pracy przez członków rodziny,
- przyznaniem świadczeń z ZUS (renty, emerytury, świadczenia uzupełniające),
- poprawą sytuacji finansowej poprzez uzyskanie różnego rodzaju świadczeń rodzinnych,
- pomocą ze strony rodziny,
- poprawą stanu zdrowia,
- podjęciem pracy dorywczej lub sezonowej,
- zmiany miejsca zamieszkania.

Tabela Nr 5 - Struktura rodzin objętych pomocą w 2023r.

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	701	973
o liczbie osób	567	567
1		
2	66	132
3	35	105
4	12	48
5	13	65
6 i więcej	8	56
W tym rodziny z dziećmi	74	275
o liczbie dzieci	27	67
1		
2	24	82
3	17	83
4	2	11
5	1	6
6	2	16
7	1	10
Rodziny Niepełne	17	53
o liczbie dzieci	5	10
1		
2	9	27
3	1	5
4 i więcej	2	11
Rodziny Emerytów i rencistów	219	259
o liczbie osób	185	185
1		
2	30	60
3	3	9
4 i więcej	1	5

Źródło: Sprawozdanie MRiPS-03 za I-XII.2023

Z przedstawionych danych wynika, że największą grupę świadczeniobiorców stanowią jednoosobowe gospodarstwa domowe (ok.81% wszystkich rodzin).

Tabela Nr 6 - Liczba osób objętych pomocą z podziałem na wiek i płeć

Płeć	Wiek	Liczba osób
	razem	973
kobiety	razem	475
	0-18	72
	19-59	160
	60-65	46
	66 i więcej	197
mężczyźni	razem	498
	0-18	90
	19-59	187
	60-65	80
	66 i więcej	141

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

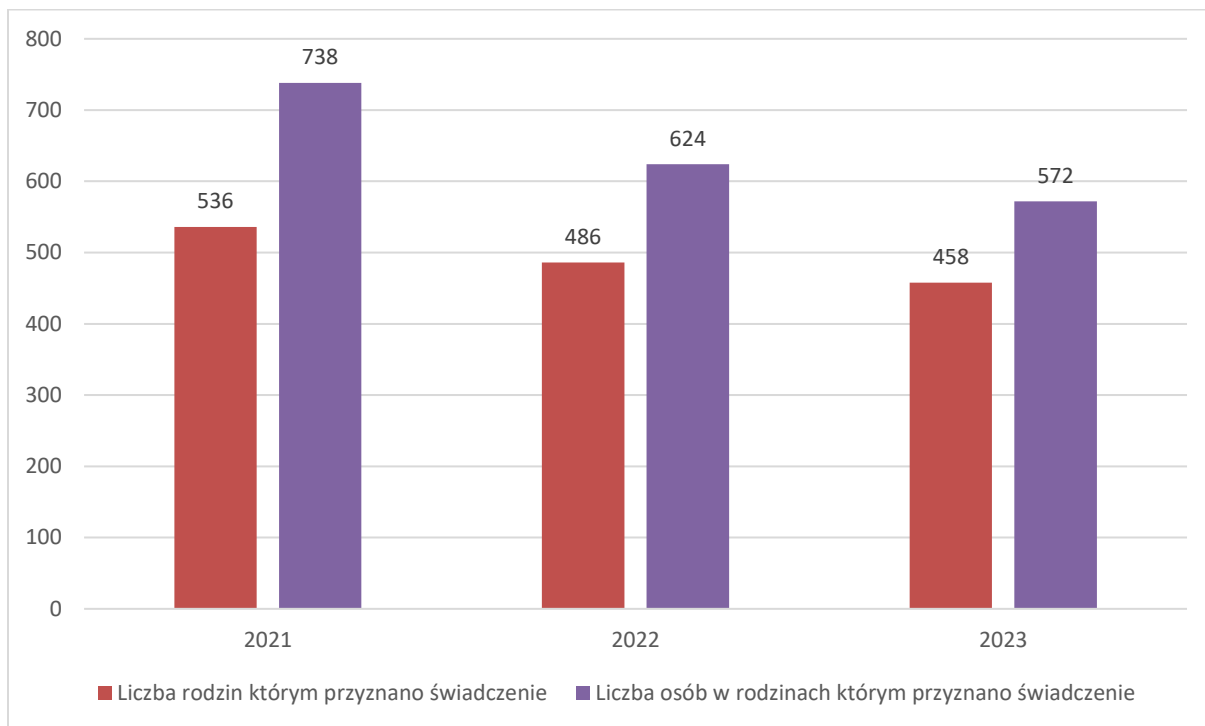
Z przedstawionych powyższych danych wynika, że w roku 2023 liczba kobiet korzystających z pomocy była nieznacznie niższa (o 23 osoby) do liczby mężczyzn objętych pomocą. W przypadku płci żeńskiej większość stanowiły kobiety w wieku poprodukcyjnym, a w przypadku płci męskiej większość stanowili mężczyźni w wieku produkcyjnym. W 2023 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 1,85% mieszkańców Dzielnicy.

Tabela Nr 7 - Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2021-2023 na podstawie wydanych decyzji administracyjnych

	2021 r.		2022 r.		2023 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych	536	738	486	624	458	572
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	8	14	7	10	6	8
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	535	734	501	624	458	572
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej ogółem	708	1057	578	782	650	909
W tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	237	393	148	225	254	401

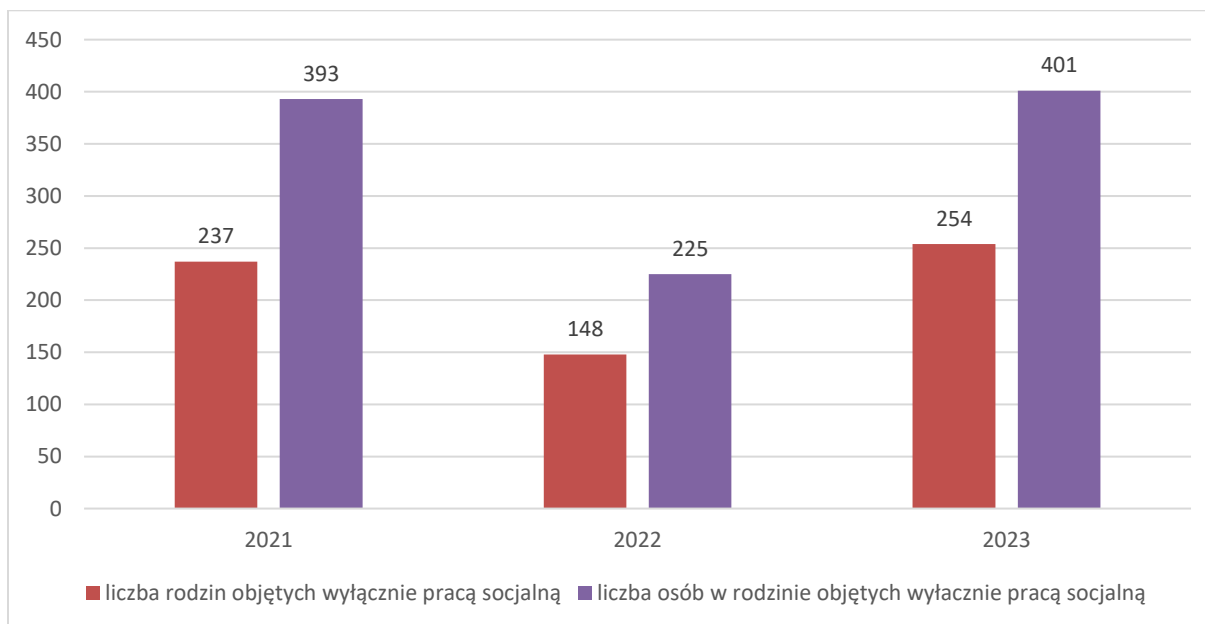
Źródło: Sprawozdania MPiPS-03 za okres od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2023

Wykres Nr 5 - Liczba rodzin i osób w tych rodzinach, którym decyzją administracyjną przyznano świadczenie

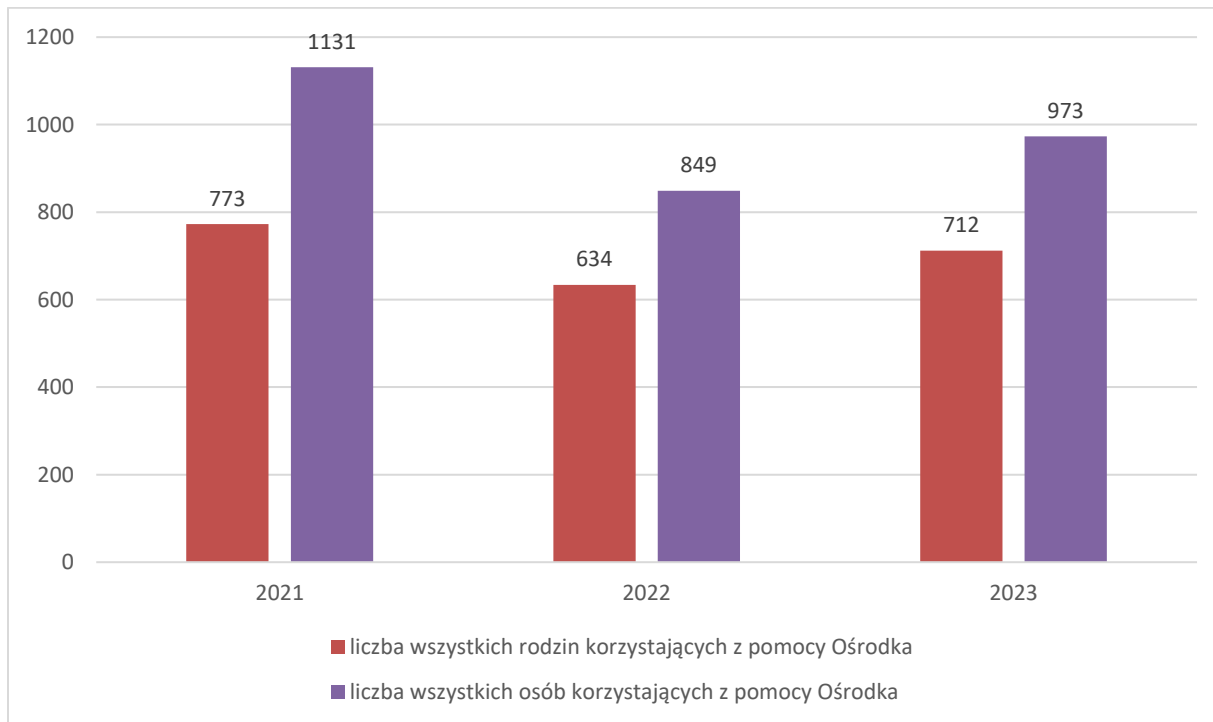
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 6 - Liczba pozostałych rodzin i osób w rodzinie nie korzystających ze świadczeń przyznawanych decyzją administracyjną - objętych wyłącznie pracą socjalną

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 7 - Liczba pozostałych rodzin i osób w rodzinie nie korzystających ze świadczeń przyznawanych decyzją administracyjną - objętych wyłącznie pracą socjalną

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

3. Charakterystyka Ośrodka

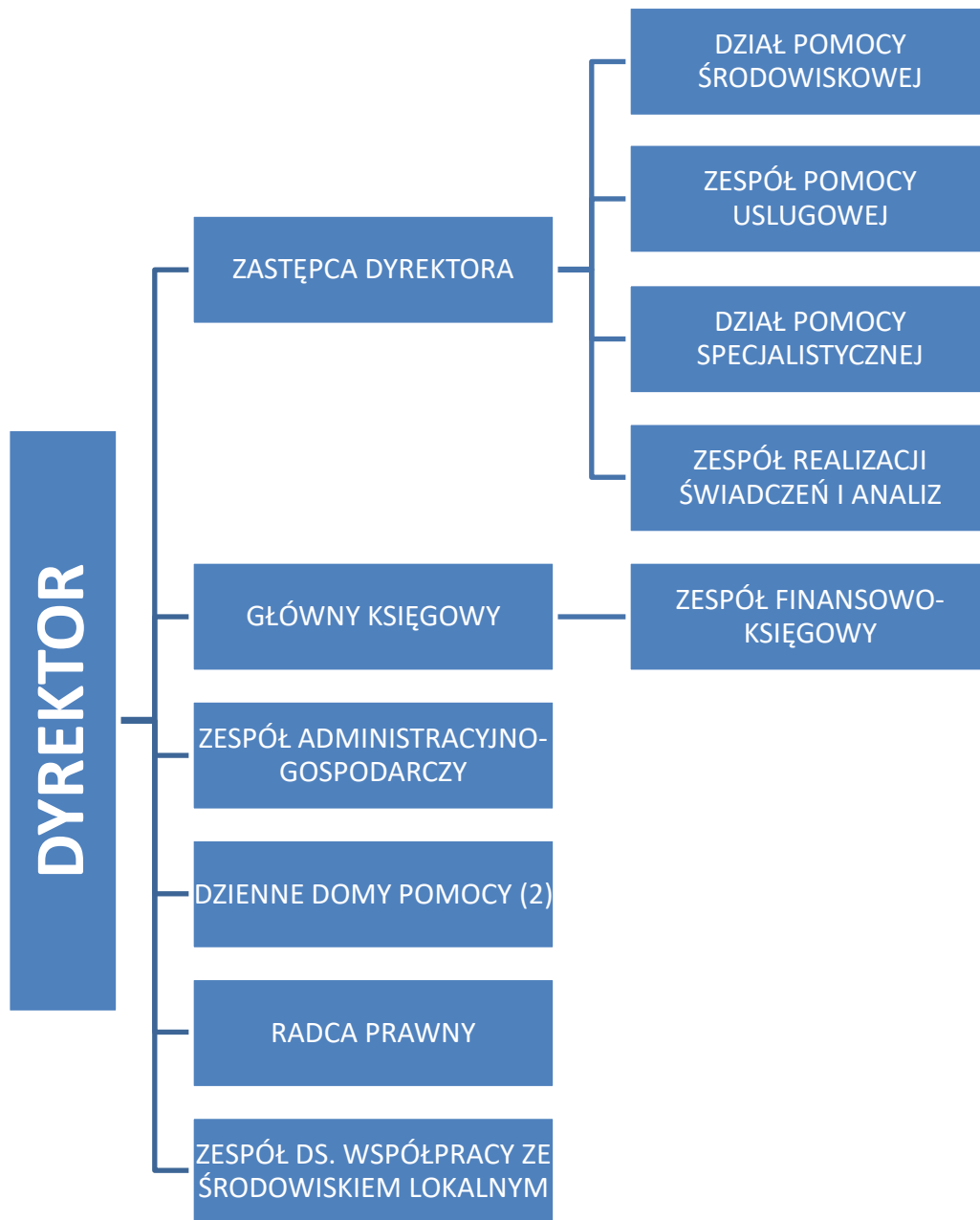
3.1. Cele i zadania Ośrodka

Do zadań Ośrodka w 2023 należało przede wszystkim:

1. Organizowanie pomocy społecznej na terenie Dzielnicy Włochy, w tym rozeznanie potrzeb mieszkańców, tworzenie diagnozy problemów społecznych na terenie Dzielnicy Włochy i określanie potrzeb mieszkańców Dzielnicy w tym zakresie, udzielanie mieszkańcom Dzielnicy informacji o przysługujących im uprawnieniach z zakresu pomocy społecznej, przyznawanie pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej, dożywianie dzieci, sprawianie pogrzebów, udzielanie poradnictwa specjalistycznego, świadczenie pracy socjalnej, prowadzenie ośrodków wsparcia, udział w tworzeniu gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, sporządzanie sprawozdawczości, organizowanie wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie, przyznawanie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób psychicznie chorych.
2. Ustalanie sytuacji życiowej, finansowej i zdrowotnej osób ubiegających się o prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz wydawanie decyzji uprawniających do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
3. Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo wychowawcze w formie asystenta rodziny i usług wsparcia rodziny. Zadania z zakresu wsparcia rodziny realizowane były w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która zobowiązuje Ośrodek do zapewnienia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze wsparcia w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, m.in. poprzez działania asystenta rodziny, usługi i programy wsparcia rodziny, specjalistyczne poradnictwo i konsultacje, terapię i mediację oraz ustanawianie rodzin wspierających.
4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez udzielanie różnorodnych indywidualnych form wsparcia osobom doświadczającym przemocy. Pomoc udzielana była na dwóch poziomach: interwencyjnym i długotrwałego wsparcia i pomocy psychologicznej. Ponadto w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowane były środowiskowe działania o charakterze prewencyjnym. Ośrodek był również zaangażowany w działania związane z funkcjonowaniem Zespołu Interdyscyplinarnego (obsługa administracyjna ZI, udział w działaniach ZI i grup roboczych).
5. Ustalanie uprawnień i wypłacanie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych.
6. Pomoc dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

3.2 Struktura organizacyjna Ośrodka (schemat organizacyjny, kadra, szkolenia, infrastruktura)

Wykres Nr 8- Schemat organizacyjny Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Kadra Ośrodka

W Ośrodku Pomocy Społecznej, wg stanu na dzień 31.12.2023 r. zatrudnione były 53 osoby na 51,50 etatach. Niniejsza tabela przedstawia strukturę zatrudnienia wg stanu na dzień 31.12.2023 r.:

Tabela Nr 8 – Struktura zatrudnienia

STANOWISKO	ETAT	LICZBA OSÓB
Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy	1,00	1
Zastępca Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy	1,00	1
Razem:	2,00	2
Samodzielne stanowiska pracy		
Radca prawny	0,50	1
Razem:	0,50	1
Zespół Finansowo - Księgowy		
Główny księgowy Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy	1,00	1
Starszy specjalista ds. finansowo-księgowych	1,00	1
Główny specjalista ds. finansowo-księgowych	1,00	1
Starszy inspektor ds. finansowo-księgowych	2,00	2
Razem:	5,00	5
Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz		
Kierownik Zespołu	1,00	1
Specjalista ds. realizacji świadczeń	1,00	1
Starszy inspektor ds. realizacji świadczeń	1,00	1
Razem:	3,00	3
Zespół Administracyjno-Gospodarczy		
Kierownik Zespołu	1,00	1
Specjalista ds. zamówień publicznych	1,00	1
Inspektor ds. administracyjnych	1,00	1
Podinspektor ds. administracyjnych	2,00	2
Konserwator	1,00	1
Razem:	6,00	6
Dział Pomocy Środowiskowej		
Kierownik	1,00	1
Starszy specjalista pracy socjalnej	5,00	5
Starszy pracownik socjalny	2,00	2
Pracownik socjalny	1,00	1
Aspirant pracy socjalnej	1	1
Razem:	10,00	10
Zespół Pomocy Usługowej		

Kierownik	1,00	1
Starszy specjalista pracy socjalnej	3,00	3
Specjalista pracy socjalnej	1,00	1
Starszy pracownik socjalny	2,00	2
Razem:	7,00	7
Dział Pomocy Specjalistycznej		
Kierownik	1,00	1
Konsultant-psycholog	0,75	1
Psycholog	1,00	1
Starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator	1,00	1
Starszy specjalista pracy socjalnej	2,00	2
Starszy asystent rodziny	2,50	3
Razem:	8,25	9
Zespół ds. Współpracy ze Środowiskiem Lokalnym		
Konsultant-koordynator	1,50	2
Konsultant ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym	1,25	2
Razem:	2,75	4
Dzienne Domy Pomocy		
Kierownik Dziennych Domów	1	1
Starszy instruktor terapii zajęciowej	2	2
Instruktor terapii zajęciowej	1	1
Starszy terapeuta	1	1
Opiekun	2	2
Razem:	7,00	7
ŁĄCZNIE RAZEM:	51,50	53

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Szkolenia

W 2023 r. przez tutejszy Ośrodek zostały zorganizowane 3 szkolenia zamknięte skierowane do pracowników OPS, które odbywały się w siedzibach jednostki:

- 1) Szkolenie pn.: Kodeks postępowania administracyjnego 2023 – pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej, Działu Pomocy Specjalistycznej, Zespołu Pomocy Usługowej oraz Zespołu Realizacji Świadczeń i Analiz;
- 2) Szkolenie pn.: Pomoc społeczna 2023 – pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej, Działu Pomocy Specjalistycznej, Zespołu Pomocy Usługowej oraz Zespołu Realizacji Świadczeń i Analiz;
- 3) Szkolenie pn.: Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w zatrudnieniu – wszyscy pracownicy.

Poniżej został przedstawiony zakres tematyczny szkoleń w rozbiciu na poszczególne komórki organizacyjne:

1. Dyrektor:

- 1) Liderzy kooperacji - tematyka dotycząca Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych;
- 2) Profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie przemocy domowej, mającego na celu budowanie systemu pomocy dziecku i jego rodzinie oraz wzmacnianie kompetencji profesjonalistów pracujących w tym obszarze;

- 3) Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (w tym omówienie procedury Niebieskich Kart);
2. Z-ca Dyrektora:
 - 1) Integracja Pomost STD z systemem ZONE;
 - 2) Rozwój kompetencji cyfrowych - rozwiązania technologiczne w pracy pomocowej;
 - 3) Liderzy kooperacji - tematyka dotycząca Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych.
3. Dział Pomocy Specjalistycznej:
 - 1) Pilotażowy program edukacyjno-informacyjny dla kobiet w ciąży lub planujących ciążę z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi;
 - 2) FASD;
 - 3) Autyzm - wiedzieć więcej;
 - 4) Warto wiedzieć;
 - 5) Gdzie jest psychoterapia rodzin?;
 - 6) Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
 - 7) Praca z językiem zmiany, z oporem i wartościami w nurcie dialogu motywującego;
 - 8) Budowanie systemu pomocy rodzinie z różnego rodzaju problemami oraz wzmacnianie zasobów ludzkich w tym systemie;
 - 9) Dokumentacja pracy asystentów rodziny
 - 10) Akademia Asystenta;
 - 11) Psychoterapia uzależnień dzieci i młodzieży;
 - 12) Kondycja systemu ochrony dzieci przed przemocą;
 - 13) Pozarządowa Akademia Treningu Antydyskryminacyjnego;
 - 14) Zarządzanie sobą w stresie i zapobieganie wypaleniu zawodowemu u osób zawodowo zajmujących się profilaktyką lub terapią uzależnień;
 - 15) Superwizja;
 - 16) Konferencja "Przemoc rówieśnicza - skąd się bierze i jak jej zapobiegać"
 - 17) Wykorzystywanie dialogu motywacyjnego w profilaktyce uzależnień
 - 18) Dzieci i ryby głosu nie mają;
 - 19) Asysta rodzinna- reintegracja rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi;
 - 20) Komu potrzebna jest superwizja;
 - 21) Psychoonkologia praktyczna;
 - 22) Poczucie szczęścia - doświadczanie i wzmacnianie na co dzień;
 - 23) Szkolenie w obszarach szeroko rozumianego kontekstu prawnego różnych form krzywdzenia dzieci;
 - 24) Dieta w profilaktyce i leczeniu depresji;
 - 25) Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (w tym omówienie procedury Niebieskich Kart);
 - 26) Szkolenie z pierwszej pomocy.
4. Zespół Pomocy Usługowej:
 - 1) Kierowanie do domu pomocy społecznej. Rozliczanie pobytu w dps;
 - 2) Prawa i obowiązki mieszkańców domów pomocy społecznej;
 - 3) Technologie w opiece nad seniorami;
 - 4) Człowiek w sieci uzależnień;
 - 5) Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych w Polsce- dalsze wyzwania;
 - 6) Opieka długoterminowa w Polsce 2023;
 - 7) Niezbędnik pomagacza;
 - 8) Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (w tym omówienie procedury Niebieskich Kart);

5. Dział Realizacji Świadczeń i Analiz:

- 1) Integracja PomostSTD z systemem ZONE

6. Dzienne Domy Pomocy:

- 1) Przyczyny zaburzeń zachowania w demencji (BPSD);
- 2) Budowanie Zespołu i efektywne zarządzanie
- 3) Choroby otępienne- praca z seniorem; Skuteczne techniki komunikacji interpersonalnej
- 4) Dostępność cyfrowa stron jednostek samorządu terytorialnego
- 5) Strategie pracy z trudnym klientem
- 6) Praca z rodzinami z zaburzeniami i chorobami psychicznymi.
- 7) Kształtowanie umiejętności życiowych, społecznych i motywacyjnych osób niepełnosprawnych- trening nawyków
- 8) Wypalenie zawodowe;
- 9) Szkolenie z pierwszej pomocy.

7. Zespół ds. Współpracy ze Środowiskiem Lokalnym:

- 1) Budowanie systemu pomocy rodzinie z różnego rodzaju problemami oraz wzmacnianie zasobów ludzkich w tym systemie;
- 2) Śniadanie w dobrym towarzystwie;
- 3) Wizyta studyjna w Zakładzie Aktywności Zawodowej Radość w Dębicy;
- 4) Kwalifikowalność wydatków, planowane nabory oraz zasada DNHS;
- 5) Sieciowanie z młodymi innowacjami;
- 6) Omówienie systemu MEWA oraz zasad zrównoważonego rozwoju w realizacji projektu. DNSH w projektach FEM w nowej perspektywie;
- 7) Nowa perspektywa finansowa 2021-2027 EFS+
- 8) Działalność na rzecz społeczności lokalnej. Animacja lokalna;
- 9) Spotkanie sieciujące dla rzeczników ekonomii społecznej i solidarnej, przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej, jednostek samorządu terytorialnego oraz instytucji rynku pracy i integracji społecznej;
- 10) Supervizja pracowników ZWŚL;
- 11) Ogólnopolska konferencja Miejsca otwartego
- 12) Wizyta studyjna w podmiotach ekonomii społecznej

8. Zespół Finansowo-Księgowy:

- 1) Krajowy system E-faktur;
- 2) Praktyczne naliczanie wynagrodzeń;
- 3) Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych;
- 4) Zamknięcie roku 2023 rozliczenie wynagrodzeń;
- 5) Błędy i nieprawidłowości w rachunkowości JST;
- 6) Szkolenie z pierwszej pomocy.

9. Zespół Administracyjno-Gospodarczy:

- 1) Kurs Kancelaryjno-Archiwalny I stopnia;
- 2) Kompleksowa umowa - czyli jak skonstruować zapisy, żeby zapewnić bezpieczną i efektywną realizację zamówienia publicznego;
- 3) Komunikacja Kierownika w zespole o różnych osobowościach;
- 4) Praktyczne aspekty wdrożenia KSeF – jak uniknąć zagrożeń i wysokich kar?;
- 5) Ustawa o doręczeniach elektronicznych - aspekty prawne i organizacyjne.

10. Dział Pomocy Środowiskowej:

- 1) Metody pracy i aktywizacja osób w kryzysie bezdomności;
- 2) Integracja Pomost STD z systemem ZONE;
- 3) Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu i radzenie sobie ze stresem;

- 4) Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (w tym omówienie procedury Niebieskich Kart);
- 5) Szkolenie z pierwszej pomocy.

Infrastruktura

Ośrodek Pomocy Społecznej został utworzony w 1994 r. Uchwałą Nr 62/VI/94 Rady Gminy Warszawa-Włochy z dnia 17 listopada 1994 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Warszawa-Włochy pn. Społeczny Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gminie Warszawa-Włochy. Swoją działalność rozpoczął od 1 stycznia 1995 r.

Ośrodek jest jednostką organizacyjną m.st. Warszawy działającą na terenie Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy, gdzie posiada sześć lokalizacji swoich siedzib. Taka sytuacja – rozproszenie - jest podyktowana brakiem odpowiedniej bazy lokalowej zapewniającej realizację zadań statutowych Ośrodka.

Główna siedziba Ośrodka zlokalizowana jest w wolnostojącym budynku przy ul. Czereśniowej 35. Obiekt posiada przyziemie oraz trzy kondygnacje. Tu urzęduje Dyrektor oraz Zastępca Dyrektora, a także tu jest zlokalizowany Dział Pomocy Środowiskowej, Zespół Pomocy Usługowej, Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz, Zespół Administracyjno-Gospodarczy i Zespół Pomocy Finansowo-Księgowej. Pod tym adresem miał również do końca 2023 r. siedzibę Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej dla Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy.

Ośrodek w ramach swojej struktury organizacyjnej posiada dwa Dienne Domy Pomocy. Jeden ośrodek wsparcia zlokalizowany jest również w wolnostojącym budynku przy ul. Robotniczej 15. Obiekt posiada przyziemie oraz dwie kondygnacje. Na co dzień w budynku przebywa 3 – 4 pracowników oraz 25-30 pensjonariuszy. Ponadto w murach DDP-u swój magazyn prowadzi PCK.

Drugi Dzienny Dom Pomocy zlokalizowany jest przy ul. Potrzebnej 10 w lokalu użytkowym, którym tutejszy Ośrodek dysponuje na podstawie porozumienia zawartego z Zakładem Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w sprawie korzystania z lokalu o powierzchni 96,3 m². Na co dzień z budynku przebywa 3 – 4 pracowników oraz 25-30 pensjonariuszy.

Czwarta lokalizacja OPS znajduje przy ul. Czereśniowej 118. Jest to również lokal użytkowy o powierzchni 86,87 m² udostępniony tutejszemu Ośrodkowi na podstawie porozumienia zawartego z Zakładem Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w sprawie korzystania z lokalu. Pomieszczenia są wykorzystywane przez pracowników socjalnych Działu Pomocy Środowiskowej, którzy zajmują się prowadzeniem spraw osób bezdomnych związanych z procedurą dotyczącą zasad i trybu postępowania w sprawach przyznania tymczasowego miejsca pobytu w schroniskach dla osób bezdomnych oraz ustalenia wysokości opłat za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi na terenie Dzielnicy Włochy.

Jest to jeden z trzech lokali, będących w dyspozycji Ośrodka, do którego może dostać się osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim.

Piąta lokalizacja Ośrodka znajduje się przy ul. Rejonowej 6/8, gdzie ma swoją siedzibę Zespół ds. Współpracy ze Środowiskiem Lokalnym (MAL). Działalność prowadzona jest w lokalu użytkowym na podstawie porozumienia zawartego z Zakładem Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w sprawie korzystania z lokalu. Jest to miejsce przystosowane do korzystania przez osoby niepełnosprawne.

Od listopada 2022 r. tutejszy Ośrodek ma szóstą siedzibę zlokalizowaną na pierwszym piętrze Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Lecznictwa Otwartego Warszawa Bemowo-Włochy przy ul. Szybowcowej 4 w Warszawie. Pod tym adresem swoją działalność prowadzi Dział Pomocy Specjalistycznej. Ma on do wyłącznej dyspozycji pomieszczenia o łącznej powierzchni 121,16 m², w których pracują m.in. pracownicy socjalni wykonujący pogłębioną pracę socjalną, psycholodzy oraz asystenci rodziny. Jest to miejsce przystosowane do korzystania przez osoby niepełnosprawne.

4. Budżet Ośrodka

4.1. Plan i wykonanie, wydatki związane z Covid-19, dodatkowe środki pozyskane na działalność

DZIAŁ 851 – OCHRONA ZDROWIA

Rozdział 85195 – Pozostała działalność

Tabela Nr 9

Plan	Wykonanie	% wykonania
10 672,00	10 672,00	100,00

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Wykonanie: Zadanie Wojewody - 100% zadania

Tabela Nr 10

Wydatkowano kwotę	10 672,00	
w tym:		
wynagrodzenia osobowe	§ 4010	6 639,00
Razem	6 639,00	
poходne		
	§ 4110	1 150,00
	§ 4120	161,00
Razem	1 311,00	
wynagrodzenia + pochodne	7 950,00	
pozostałe wydatki	2 722,00	
w tym:		
druki wywiadów, papier ksero	§ 4210	438,00
usługi pocztowe	§ 4300	1 844,00
zwrot kosztów dojazdu	§ 4410	440,00

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Wydatki w rozdziale 85195 obejmują pokrycie kosztów wydawania decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, spełniających kryteria

dochodowe, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zadanie to realizowane było jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono postępowania w 86 sprawach.

Realizacja zadania w rozdziale 85195 Pozostała działalność w latach 2021-2023

Tabela Nr 11

§	2021	2022	2023
4010 wynagrodzenia osobowe	3 627,74	4 260,00	6 639,00
4110 pochodne od wynagrodzeń – składki społeczne	633,37	736,00	1 150,00
4120 pochodne od wynagrodzeń – składki na Fundusz Pracy	88,89	104,00	161,00
4210 zakup materiałów biurowych	264,00	255,00	438,00
4300 usługi pocztowe	1 445,00	1 594,00	1 844,00
4410 zwrot kosztów dojazdu	260,00	255,00	440,00
Razem	6 319,00	7 204,00	10 672,00

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Dane w powyższej tabeli, przedstawiające wykonanie wydatków w latach 2021-2023 wskazują na zwiększony poziom wydatków w 2023 roku w stosunku do 2022 roku o 48 % , co jest spowodowane większą ilością przeprowadzonych postępowań. W 2022 roku przeprowadzono 52 sprawy , a w 2023 roku o 34 sprawy więcej.

DZIAŁ 852 – POMOC SPOŁECZNA**Tabela Nr 12**

Plan		Wykonanie	% wykonania
Razem	9 821 194,00	9 731 674,63	99,09
Udział Miasta	8 315 247,00	8 249 189,00	99,21
Środki Funduszu Pomocy	136 721,00	136 622,83	99,93
Środki UNICEF	207 854,00	207 854,00	100,00
Udział Wojewody	1 161 372,00	1 138 008,80	97,99

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

W roku 2023 wydatki w Dziale 852 – Pomoc społeczna zostały wykonane na poziomie 99,09% planu i sfinansowane z czterech źródeł. Największy udział w realizacji wydatków miały środki m.st. Warszawy - 84,77 % , następnie środki Wojewody - 11,69% oraz środki UNICEF – 2,14% i środki z Funduszu Pomocy – 1,40 % przeznaczone na pomoc dla obywateli Ukrainy.

Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia**Tabela Nr 13**

Plan	Wykonanie	% wykonania
978 970,00	969 917,98	99,08

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Wykonanie do ogólnego planu wydatków w rozdziale 85203 – Ośrodki wsparcia w ramach zadania własnego nastąpiło w wysokości 99,08 %.

Na wydatki tego rozdziału złożyły się koszty funkcjonowania:

1. Dziennego Domu Pomocy przy ul. Robotniczej 15
Średnie zatrudnienie - liczba etatów 3,50
(zatrudnienie wg stanu na dzień 31.12.2023 r. – 3,50 etatu)

Tabela Nr 14

Wydatkowano kwotę	516 502,44	
w tym:		
wynagrodzenia osobowe	§ 4010	315 949,20
dodatkowe wynagrodzenie roczne	§ 4040	21 745,26
wynagrodzenia bezosobowe	§ 4170	3 600,00
Razem	341 294,46	
pochodne		
Składki Społeczne	§ 4110	56 707,85
Fundusz Pracy	§ 4120	1 501,76
Razem	58 209,61	
wynagrodzenia + pochodne	399 504,07	
pozostałe wydatki	116 998,37	
w tym:		
ekwiwalent za odzież	§ 3020	592,47
wpłata na PFRON	§ 4140	7 063,00
zakup materiałów biurowych, środków czystości, zakup materiałów dydaktycznych na terapię zajęciową,	§ 4210	21 842,36
opłaty za media (energia, gaz, woda),	§ 4260	25 631,18
remont budynku, konserwacja sprzętu gaśniczego, przegląd p.poż. i bieżące naprawy sprzętu AGD,	§ 4270	1 516,55
usługa zdrowotna (badania okresowe)	§ 4280	395,00
ochrona obiektu, nadzór BHP, wywóz nieczystości, zakup usług pozostałych,	§ 4300	41 757,12
opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	§ 4360	3 695,05

bilety jednorazowe,	§ 4410	250,80
różne opłaty i składki	§ 4430	109,74
odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,	§ 4440	7 154,62
opłata za odpady komunalne,	§ 4520	4 001,44
szkolenia pracowników,	§ 4700	1 937,50
wpłaty na PPK finansowany przez podmiot – pracodawca.	§ 4710	1 051,54

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

2. Dziennego Domu Pomocy przy ul. Potrzebnej 10

Średnie zatrudnienie - liczba etatów 3,50

(zatrudnienie wg stanu na dzień 31.12.2023 r. – 3,50 etatu)

Tabela Nr 15

Wydatkowano kwotę		453 415,54
w tym:		
wynagrodzenia osobowe	§ 4010	283 952,80
dodatkowe wynagrodzenie roczne	§ 4040	20 852,59
wynagrodzenia bezosobowe	§ 4170	3 600,00
Razem	308 405,39	
pochodne		
	§ 4110	51 952,15
	§ 4120	5 886,24
Razem	57 838,39	
wynagrodzenia + pochodne	366 243,78	
pozostałe wydatki	87 171,76	
w tym:		
ekwiwalent za odzież	§ 3020	605,17

wpłata na PFRON	§ 4140	7 063,00
zakup materiałów biurowych, środków czystości, zakup materiałów dydaktycznych na terapię zajęciową,	§ 4210	20 153,77
opłaty za media (energia, gaz, woda),	§ 4260	17 383,69
remont budynku, konserwacja sprzętu gaśniczego, przegląd p.poż. i bieżące naprawy sprzętu AGD,	§ 4270	2 482,79
usługa zdrowotna (badania okresowe)	§ 4280	395,00
ochrona obiektu, nadzór BHP, wywóz nieczystości, zakup usług pozostałych,	§ 4300	23 188,25
opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	§ 4360	3 687,30
bilety jednorazowe,	§ 4410	247,40
różne opłaty i składki	§ 4430	87,79
odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,	§ 4440	6 856,52
opłata za odpady komunalne,	§ 4520	885,12
szkolenia pracowników,	§ 4700	1 937,50
wpłaty na PPK finansowany przez podmiot – pracodawca.	§ 4710	2 198,46

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Realizacja zadania w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia w latach 2021-2023

Tabela Nr 16

§	2021	2022	2023
3020			
ekwiwalent za odzież	331,24	1 147,16	1 197,64
4010			
wynagrodzenia osobowe	451 114,84	520 865,14	599 902,00

4040			
dodatkowe wynagrodzenie roczne	35 735,07	36 483,79	42 597,85
4110			
pochodne od wynagrodzeń – składki społeczne	83 291,50	93 336,22	108 660,00
4120			
pochodne od wynagrodzeń – składki na Fundusz Pracy	7 874,70	8 770,29	7 388,00
4140			
wpłata na PFRON	11 136,00	12 450,00	12 126,00
4170			
wynagrodzenia bezosobowe	0,00	00,00	7 200,00
4210			
zakup materiałów biurowych, środków czystości, zakup materiałów dydaktycznych na terapię zajęciową,	28 622,67	27 445,42	41 996,13
4260			
opłaty za media (energia, gaz, woda)	30 189,90	45 206,80	43 014,87
4270			
remont budynku, konserwacja sprzętu gaśniczego, przegląd p.poż. i bieżące naprawy sprzętu AGD	29 070,50	2 881,89	3 999,34
4280			
usługa zdrowotna (badania okresowe)	503,00	186,30	790,00
4300			
ochrona obiektu, nadzór BHP, wywóz nieczystości, zakup usług pozostałych	31 069,69	31 069,69	64 945,37
4360			
opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	7 352,15	7 324,05	7 382,35
4410			
	497,20	498,20	498,20

bilety jednorazowe			
4430			
różne opłaty i składki	131,65	194,36	197,53
4440			
odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	11 988,69	13 026,60	14 011,14
4520			
opłata za odpady komunalne	6 245,72	4 145,93	4 886,56
4700			
szkolenia pracowników	2 780,00	3 995,00	3 875,00
4710			
wpłaty na PPK finansowany przez podmiot – pracodawca	1 820,89	2 800,00	3 250,00
Razem	739 755,41	818 908,56	969 917,98

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że wydatki w Ośrodkach wsparcia w 2023 roku zwiększyły się w stosunku do roku poprzedniego o 18 %, głównie z powodu wzrostu poziomu płac.

Rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Tabela Nr 17

Plan	Wykonanie	% wykonania
79 199,00	76 581,72	96,70

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Zadanie finansowane w całości ze środków Wojewody zrealizowano na poziomie 96,70% planu . Środki zostały przeznaczone na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za 124 osoby pobierające w tym Ośrodku zasiłki stałe. Liczba świadczeń - 1 348.

Realizacja zadania w rozdziale 85213 Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej w latach 2021-2023

Tabela Nr 18

§	2021	2022	2023
4130			
składki na ubezpieczenie zdrowotne	79 156,33	82 541,67	76 581,72

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Dane w powyższej tabeli prezentują wykonanie składek zdrowotnych w latach 2021-2023. z których wynika, że w roku 2023 kwota świadczeń zmalała o 7,22 % w stosunku do roku poprzedniego i o 3,25 % w stosunku do roku 2021.

Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Tabela Nr 19

Plan		Wykonanie	% wykonania
Razem	469 900,00	464 063,03	98,76
Udział Miasta	413 147,00	407 514,01	98,64
Środki Funduszu Pomocy	2 353,00	2 255,66	95,86
Udział Wojewody	54 400,00	54 293,36	99,80

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

W ramach rozdziału 85214 wydatkowano środki na świadczenia społeczne z tytułu realizacji zadań własnych z udziałem środków MUW i Funduszu Pomocy. Wykonanie ogólnego planu wydatków w rozdziale 85214 - Zasiłki i pomoc w naturze wyniosło 98,76 % .

Wydatkowano kwotę 464 063,03 zł w tym na:

Tabela Nr 20

Razem	464 063,03
Zasiłki celowe i okresowe	459 681,62
w tym: z Funduszu Pomocy - zasiłki celowe dla obywateli Ukrainy	2 255,66

Wydatki za 1 pogrzeb	4 381,41
----------------------	----------

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Z wydatkowanej w 2023 roku kwoty 464 063,03 zł środki miasta stanowiły 87,82%, środki Wojewody – 11,69 % (na dofinansowanie zasiłków okresowych), środki Funduszu Pomocy – 0,49 % (na zasiłki celowe dla 2 obywateli Ukrainy - 7 świadczeń)

Realizacja zadania w rozdziale 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w latach 2021-2023

Tabela Nr 21

§	2021	2022	2023
3110 Zasiłki celowe i okresowe, pomoc w formie dożywiania (lata 2021-2023)	1 245 428,37	580 227,87	459 681,62
4300 usługi pogrzebowe	28 527,28	41 796,92	4 381,41
Razem	1 273 955,65	622 024,79	464 063,03

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Dane w powyższej tabeli prezentują wykonanie zasiłków i świadczeń w latach 2021-2023. Zmniejszenie wydatków w 2023 roku w stosunku do roku 2022 jest spowodowane malejącą liczbą wniosków wpływających o pomoc oraz mniejszą liczbą klientów ubiegających się o zasiłki celowe. Ponadto w roku 2023 jednostka pokryła jedynie koszty sprawienia jednego pogrzebu, pozostałe 2 zostały zrefundowane przez ZUS z zasiłków pogrzebowych.

Wskazać również należy, że znaczący spadek wydatkowania środków w w/w. rozdziale w stosunku do roku 2021 wynika z faktu, że od roku 2022 nastąpiła zmiana klasyfikacji wydatków na dożywianie. Wydatki te są wykazywane w rozdziale 85230, a nie jak wcześniej - w rozdziale 85214.

Rozdział 85216 – Zasiłki stałe

Tabela Nr 22

Plan		Wykonanie	% wykonania
Razem	984 006,00	963 366,70	99,28
Środki Funduszu Pomocy	19 006,00	19 005,17	93,93
Udział Wojewody	965 000,00	944 361,53	99,31

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Zadanie finansowane ze środków Wojewody i Funduszu Pomocy zrealizowano na poziomie 99,28% . W okresie sprawozdawczym wypłacono 1 775 świadczeń ze środków Wojewody, 9 świadczeń z Funduszu Pomocy dla 3 obywateli Ukrainy.

Realizacja zadania w rozdziale 85216 Zasilki stałe w latach 2021-2023

Tabela Nr 23

§	2021	2022	2023
3110			
Zasilki stałe	956 758,45	1 013 895,13	936 366,70

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Z danych zawartych z powyższej tabeli wynika, że w 2023 roku wysokość wypłaconych świadczeń zmniejszyła się o 7,65 % w stosunku do roku ubiegłego oraz o 3,13 % w stosunku do roku 2021, czego przyczyną jest malejąca liczba świadczeniobiorców.

Rozdział 85219 - Ośrodki pomocy społecznej

Tabela Nr 24

Plan		Wykonanie	% wykonania
Razem	6 444 914,00	6 397 424,79	99,25
Udział Miasta	5 946 378,00	5 898 888,79	99,20
Środki UNICEF	207 854,00	207 854,00	100,00
Udział Wojewody	290 682,00	290 682,00	100,00

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

W roku 2023 na utrzymanie Ośrodka została wydatkowana kwota 6 324 034,79 zł w tym: środki m.st. Warszawy stanowiły 92,21 % , środki MUW – 4,54 % , środki UNICEF – 3,25 % (obsługa świadczeń dla obywateli Ukrainy). Ogólny plan wydatków został zrealizowany na poziomie 99,25 %.

Średnie zatrudnienie w rozdziale 85219 w 2023 r. wyniosło 39,84 etatu (zatrudnienie wg stanu na dzień 31.12.2023 r. – 39,25 etatu)

Na wydatki tego rozdziału złożyły się koszty funkcjonowania Ośrodka:

Tabela Nr 25

Wydatkowano kwotę	6 397 424,79	
w tym:		
wynagrodzenia osobowe,	§ 4010	4 204 047,45
w tym: środki UNICEF	§ 474	170 931,00

dodatkowe wynagrodzenie roczne	§ 4040	297 028,53
wynagrodzenia bezosobowe	§ 4170	71 940,00
Razem		4 743 946,98
pochodne		
składki społeczne	§ 4110	717 357,05
składki społeczne - środki UNICEF	§ 4850	32 304,05
Składki na Fundusz Pracy	§ 4120	73 427,09
Składki na Fundusz Pracy - środki z UNICEF	§ 4850	4 091,77
Razem		827 179,96
wynagrodzenia + pochodne		5 571 126,94
pozostałe wydatki		826 297,85
w tym:		
ekwiwalent za odzież	§ 3020	27 441,45
wpłata na PFRON	§ 4140	83 229,00
zakup materiałów biurowych (papier ksero, tonery) i wyposażenia (laptopy, drukarki),	§ 4210	143 423,45
opłaty za media (energia, gaz, woda),	§ 4260	41 341,26
remont budynku, konserwacja sprzętu gaśniczego, przegląd p.poż. i bieżące naprawy sprzętu	§ 4270	31 132,32
usługa zdrowotna (badania okresowe),	§ 4280	4 000,00
ochrona obiektu, nadzór BHP, wywóz nieczystości, zakup usług pozostałych,	§ 4300	274 258,44
opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	§ 4360	24 744,56
opłaty czynszowe za pomieszczenie	§ 4400	53 738,76
bilety jednorazowe, zwrot kosztów przejazdów	§ 4410	20 150,00

różne opłaty i składki	§ 4430	1 239,71
odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,	§ 4440	80 192,00
opłata za odpady komunalne,	§ 4520	7 818,40
szkolenia pracowników,	§ 4700	29 911,32
4700 szkolenie pracowników	§ 4710	3 150,00
Wpłaty na PPK – środki z UNICEF	§ 4850	527,18

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Realizacja zadania w rozdziale 85219 Ośrodki pomocy społecznej w latach 2021-2023

Tabela Nr 26

§	2021	2022	2023
3020 ekwiwalent za odzież	21 134,26	24 946,75	27 441,45
3110 wynagrodzenie za sprawowanie funkcji kuratora nad podopiecznymi OPS	5 337,80	0,00	0,00
4010/4740 wynagrodzenia osobowe	3 453 960,74	3 747 143,11	4 374 978,45
4040 dodatkowe wynagrodzenie roczne	268 746,05	271 026,93	297 028,53
4110/4850 pochodne od wynagrodzeń – składki społeczne	603 577,99	650 229,82	749 661,10
4120/4850 pochodne od wynagrodzeń – składki na Fundusz Pracy	69 014,05	72 597,67	77 518,86
4140 wpłata na PFRON	42 917,00	73 612,00	83 229,00
4170 wynagrodzenia bezosobowe	54 795,00	56 800,00	71 940,00
4210 zakup materiałów biurowych (papier ksero, tonery) i wyposażenia	77 068,63	148 624,57	143 423,45
4260 opłaty za media (energia, gaz, woda)	34 192,67	48 631,16	41 341,26

4270 remont budynku, konserwacja sprzętu gaśniczego, przegląd p.poż. i bieżące naprawy sprzętu	12 416,42	11 602,61	31 132,32
4280 usługa zdrowotna (badania okresowe)	4 000,00	2 034,10	4 000,00
4300 ochrona obiektu, nadzór BHP, wywóz nieczystości, zakup usług pozostałych	203 142,98	238 639,35	274 258,44
4360 opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	17 519,40	17 746,58	24 744,56
4400 Opłaty czynszowe za pomieszczenia biurowe	0,00	8 956,46	53 738,76
4410 bilety jednorazowe, zwrot kosztów przejazdów	8 073,77	9 254,34	20 150,00
4430 różne opłaty i składki	822,92	759,35	1 239,71
4440 odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	65 550,19	73 656,50	80 192,00
4520 opłata za odpady komunalne	4 858,32	4 613,27	7 818,40
4700 szkolenie pracowników	20 507,00	24 957,71	29 911,32
4710/4850 Wpłaty PPK	0,00	0,00	3677,18
6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne	0,00	39 936,06	0,00
Razem	4 967 635,19	5 526 828,49	6 397 424,79

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Powyższa tabela prezentuje wykonanie wydatków na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2021-2023. Z przedstawionych danych wynika, że wydatki Ośrodka w roku 2023 były wyższe w stosunku do roku 2022 o 15,75 %, a w stosunku do roku 2021 o 28,78 %. Na wzrost poziomu wydatków miała wpływ regulacja wynagrodzeń, wzrost opłat za media oraz koszty najmu pomieszczeń przy ul. Szybowcowej 4 na potrzeby Działu Pomocy Specjalistycznej.

Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania**Tabela Nr 27**

Plan		Wykonanie	% wykonania
Razem	729 453,00	725 569,00	99,47
Udział Miasta	666 680,00	662 796,81	99,42
Udział Wojewody	62 773,00	62 772,19	100,00

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

W ramach rozdziału 85230 realizowano zadanie Dożywiania, finansowane ze środków m.st. Warszawy i Wojewody w tym: żywienie osób dorosłych w stołówce i ośrodkach wsparcia, przyznawanie zasiłków celowych na zakup żywności, zakup paczek żywnościowych oraz realizacja programu „Posiłek w szkole i domu”.

Ośrodek objął programem 17 osób dorosłych w stołówce oraz wypłacił 108 świadczeń w formie zasiłku celowego na zakup żywności dla 61 osób.

Realizacja zadania w rozdziale 85230 - Pomoc w zakresie dożywiania w latach 2021-2023**Tabela Nr 28**

§	2021	2022	2023
3110			
Zasiłki celowe na zakup żywności, obiady	53 999,95	673 866,91	725 569,00
W tym: „Posiłek w szkole i w domu”	53 999,95	50 230,53	62 772,19

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

W roku 2023 wysokość zrealizowanych świadczeń była wyższa o 7,67 % w stosunku do roku 2022. W przypadku zasiłków celowych na zakup żywności i obiady tabela wskazuje na duży wzrost w stosunku do roku 2021. Jest to wzrost pozorny, ponieważ do 2021 roku dane dotyczące dożywiania były wykazywane w rozdziale 85214. W związku ze zmianą klasyfikacji tego zadania dane pojawiły się w rozdziale 85230 w 2022 roku.

Rozdział 85295 - Pozostała działalność**Tabela Nr 29**

Plan		Wykonanie	% wykonania
Razem	183 238,00	182 775,41	99,75
Udział Miasta	65 790,00	65 789,41	100,00
Środki Funduszu Pomocy	117 448,00	116 986,00	99,61

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

W 2023 roku źródłem finansowania wydatków w rozdziale 85295 były środki własne m.st. Warszawy oraz środki Funduszu Pomocy. Środki własne zostały przeznaczone na organizację działań o charakterze integracyjnym dla mieszkańców Dzielnicy Włochy, natomiast środki z Funduszu Pomocy na realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy.

Wydatkowano kwotę 182 775,41 zł.
w tym na:

Tabela Nr 30

1. Realizacja zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	116 986,00
W tym:	
Wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego 300 zł dla 377 świadczeniobiorców	113 100,00
Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży – (w szkole dla 147 osób, 3911 świadczeń; w przedszkolu dla 8 dzieci, 9 świadczeń)	1 624,00
Koszty obsługi świadczeń - wynagrodzenia i pochodne osób zaangażowanych w obsługę świadczeń przeznaczonych dla obywateli Ukrainy	2 262,00
2. Rodzinne spotkania integracyjne z okazji różnych okoliczności:	65 789,41
W tym:	
Współorganizacja warsztatów przeprowadzanych w trakcie imprezy „Włochowska Wielka Moc” – ok. 900 osób	2 500,00
Współorganizacja Spotkania Wigilijnego dla seniorów Dzielnicy Włochy i podopiecznych OPS dla 160 osób	22 860,00
Współorganizowanie wydarzeń w ramach Włochowskiego Miesiąca Seniora w Dzielnicy dla 40 osób	4 400,00
Organizacja spotkania dla wolontariuszy, liczba uczestników - ok.25 osób	7 352,00
Współorganizacja Gali wolontariatu dla ok. 180 osób	6 400,00
Współorganizacja wydarzenia „Mikołajkowa Zawierucha” w Dzielnicy Włochy dla 600 osób	8 277,41

Organizacja Imprezy Mikołajkowej dla rodzin z dziećmi z terenu Dzielnicy Włochy zagrożonych wykluczeniem społecznym - 120 osób	14 000,00
Razem	182 775 ,41

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Realizacja zadania w rozdziale 85295 Pozostała działalność w latach 2021-20232

Tabela Nr 31

§	2021	2022	2023
3290			
Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy	0,00	1 244 308,00	114 724,00
4010			
wynagrodzenia osobowe	10 900,00	0,00	0,00
4110/4850			
pochodne od wynagrodzeń – składki społeczne	1 903,0	0,00	0,00
4120/4850			
pochodne od wynagrodzeń – składki na Fundusz Pracy	247,00	0,00	0,00
4170			
wynagrodzenia bezosobowe	7 500,00	0,00	0,00
4210			
zakup materiałów	20 909,48	1 990,79	6 499,41
4300			
pozostałe usługi	43 882,60	24 750,00	59 290,00
4740			
wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	0,00	9 141,00	1 906,00
4840			
Wynagrodzenia bezosobowe wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	0,00	11 076,00	0,00
4850			
Składki i inne pochodne wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	0,00	3 783,00	356,00
Razem	85 342,80	1 295 048,79	182 775,41

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Z danych zawartych w tabeli wynika, że w roku 2023 wydatkowano kwotę 182 775,41 zł , w tym na: pomoc dla obywateli Ukrainy - kwotę 116 986,00 zł., organizację spotkań i

impresz okolicznościowych dla klientów Ośrodka – kwotę 65 789,41 zł. Wydatki na pozostałą działalność, przeznaczone na działania integracyjne dla lokalnej społeczności uległy zwiększeniu w stosunku do roku 2022 o 246 %, a w stosunku do roku 2021 o 20,07 %. W ramach rozdziału 85295, obok lokalnych działań integracyjnych, udzielono pomocy 377 obywatelom Ukrainy, którym wypłacono jednorazowe świadczenie pieniężne w wys. 300 zł na łączną kwotę 113 100 zł. ; zapewniono posiłki na kwotę 1 624 zł dla 3 osób. Koszty obsługi zadania sfinansowane ze środków Funduszu Pomocy wyniosły 2 262 zł.

DZIAŁ 853 – POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

Rozdział 85395 - Pozostała działalność

Tabela Nr 32

Plan		Wykonanie	% wykonania
Razem	533 571,00	514 368,40	96,40
Udział Miasta	510 171,00	490 968,56	96,24
Udział Miasta - Rezerwa celowa	23 400,00	23 399,84	100,00

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Średnie zatrudnienie w rozdziale 85395 w 2023 r. wyniosło 2,54 etatu
(zatrudnienie wg stanu na dzień 31.12.2023 r. – 2,25 etatu)

Wykonanie do ogólnego planu wydatków w rozdziale 85395 – Pozostała działalność w ramach zadania własnego nastąpiło w wysokości 95,45 %, w tym z rezerwy celowej 4,55 % .

Na wydatki tego rozdziału złożyły się koszty funkcjonowania Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym Ośrodka, prowadzenie placówki – Miejsce Aktywności Lokalnej przy ul. Rejonowej 6/8.

Tabela Nr 33

Wydatkowano kwotę		514 368,40
w tym:		
wynagrodzenia osobowe	§ 4010	256 056,00
dodatkowe wynagrodzenie roczne	§ 4040	15 953,43
wynagrodzenia bezosobowe	§ 4170	11 250,00
Razem		283 259,43

pochodne		
Składki społeczne	§ 4110	45 060,00
Składki na Fundusz Pracy	§ 4120	6 380,00
Razem		51 440,00
wynagrodzenia i pochodne		334 699,43
pozostałe wydatki		179 668,97
w tym:		
wpłata na PFRON	§ 4140	6 985,00
zakup materiałów biurowych, środków czystości, zakup materiałów dydaktycznych na terapię zajęciową,	§ 4210	66 710,08
opłaty za media (energia, gaz, woda),	§ 4260	8 183,93
konserwacja sprzętu gaśniczego, przegląd p.poż. i bieżące naprawy,	§ 4270	38 064,01
usługa zdrowotna(badania okresowe),	§ 4280	532,00
ochrona obiektu, nadzór BHP, wywóz nieczystości, zakup usług pozostałych,	§ 4300	36 469,71
opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	§ 4360	6 472,60
opłata za czynsz	§ 4400	2 998,61
bilety jednorazowe, zwrot kosztów przejazdów	§ 4410	1 302,00
odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,	§ 4440	7 595,19
podatek od nieruchomości	§ 4480	1 692,00
opłata za odpady komunalne,	§ 4520	663,84
szkolenia pracowników,	§ 4700	2 000,00

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Realizacja zadania w rozdziale 85395 Pozostała działalność w latach 2021-2023

Tabela Nr 34

§	2021	2022	2023
4010 wynagrodzenia osobowe	184 983,73	211 011,08	256 056,00
4040 dodatkowe wynagrodzenie roczne	15 077,06	13 600,86	15 953,43
4110 pochodne od wynagrodzeń – składki społeczne	34 281,17	36 619,49	45 060,00
4120 pochodne od wynagrodzeń – składki na Fundusz Pracy	4 462,91	4 943,21	6 380,00
4140 wpłata na PFRON	3 741,00	4 544,00	6 985,00
4170 wynagrodzenia bezosobowe	22 647,50	25 070,00	11 250,00
4210 zakup materiałów biurowych, środków czystości, zakup materiałów dydaktycznych na terapię zajęciową,	38 642,22	43 453,86	66 710,08
4260 opłaty za media (energia, gaz, woda)	7 966,21	13 200,37	8 183,93
4270 konserwacja sprzętu gaśniczego, przegląd p.poż. i bieżące naprawy	3 800,70	3 150,21	38 064,01
4280 usługa zdrowotna (badania okresowe)	162,00	511,30	532,00
4300 ochrona obiektu, nadzór BHP, wywóz nieczystości, zakup usług pozostałych	28 003,01	13 995,63	36 469,71
4360 opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	2 054,02	6 741,85	6 472,60
4400 opłata za czynsz	5 882,32	2 263,41	2 998,61
4410 bilety jednorazowe, zwrot kosztów przejazdów	758,05	970,54	1 302,00
4440 odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	4 774,80	5 504,43	7 595,19
4480	1 458,00	1 512,00	1 692,00

podatek od nieruchomości			
4520			
opłata za odpady komunalne	1 162,88	636,27	663,84
4700			
szkolenia pracowników	1 990,00	2 000,00	2 000,00
Razem	361 847,58	389 728,51	514 368,40

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Powyższa tabela prezentuje wykonanie wydatków na obsługę Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym w placówce przy ulicy Rejonowej 6/8 w latach 2021-2023, z której wynika, że w roku 2023 wydatki były wyższe o 31,98 % w stosunku do roku 2022.

DZIAŁ 854 – EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

Tabela Nr 35

Plan		Wykonanie	% wykonania
Razem	64 020,00	28 305,07	44,21
Udział Miasta	12 300,00	5 661,02	46,02
Środki z Funduszu Pomocy	6 200,00	0,00	0,00
Udział Wojewody	45 520,00	22 644,05	49,75

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Wykonanie do ogólnego planu wydatków w rozdziale 85415 – Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym w ramach zadania własnego nastąpiło w wysokości 46,02 %, natomiast wykonanie w ramach dofinansowania ze środków MUW wysokości 49,75 %. Niższe od planowanego wykonanie wydatków w tym rozdziale było spowodowane małą ilością złożonych wniosków o pomoc.

Realizacja zadania w rozdziale 85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym w latach 2021-2023

Tabela Nr 36

§	2021	2022	2023
3240			
stypendia dla uczniów	89 810,71	42 926,42	28 305,07
4860	0,00	0,00	

stypendia dla obywateli Ukrainy			0,00
3260			
inne formy pomocy dla uczniów (zasiłki szkolne)	0,00	620,00	0,00
Razem	89 810,71	43 946,42	28 305,07

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Z planowanych środków w rozdziale 85415 wydatkowano kwotę 28.305,07 zł na 29 stypendiów szkolnych. Wydatki w roku 2023 zmalały o 35,99 % w stosunku do roku 2022.

DZIAŁ 855 – RODZINA

Rozdział 85504 – Zapewnienie pomocy, opieki i wychowania dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodziców

Tabela Nr 37

Plan		Wykonanie	% wykonania
Razem	412 013,00	400 491,15	97,20
Udział Miasta	277 484,00	266 414,15	96,01
Środki UNICEF	116 103,00	116 103,00	100,00
Udział Wojewody	18 426,00	17 974,00	97,55

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Średnie zatrudnienie w rozdziale 85504 w 2023 r. wyniosło 2,68 etatu (zatrudnienie wg stanu na dzień 31.12.2023 r. – 2,50 etatu),

W tym zatrudnienie asystenta rodziny w ramach środków UNICEF – 1 etat wg stanu na 31.12.2023r

Wykonanie do ogólnego planu wydatków w rozdziale 85504 – Zapewnienie pomocy, opieki i wychowania dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodziców w ramach zadania własnego nastąpiło w wysokości 96,01 %, natomiast wykonanie w ramach udziału Wojewody w wysokości 100,00 %. Środki UNICEF na zatrudnienie asystenta dla rodzin z Ukrainy zostały wydatkowane w 97,55 %. Na wydatki tego rozdziału złożyły się koszty funkcjonowania asystentów rodziny i rodzin wspierających.

Tabela Nr 38

Wydatkowano kwotę	400 491,15	
w tym:		
wynagrodzenia osobowe	§ 4010	175 023,21
wynagrodzenia osobowe - środki UNICEF	§ 4740	97 304,00

dodatkowe wynagrodzenie roczne	§ 4040	11 855,08
Razem		284 182,29
Pochodne od wynagrodzeń		
składki społeczne	§ 4110	30 625,00
składki społeczne - środki UNICEF	§ 4850	16 472,00
składki na Fundusz Pracy	§ 4120	3 970,00
składki na Fundusz Pracy - środki UNICEF	§ 4850	2 327,00
Razem		53 394,00
wynagrodzenia i pochodne		337 576,29
pozostałe wydatki		62 914,86
w tym:		
ekwiwalent za odzież	§ 3020	3 050,00
świadczenia społeczne dla rodzin wspierających	§ 3110	3 366,95
wpłata na PFRON	§ 4140	5 409,00
zakup materiałów biurowych (papier ksero, tonery)	§ 4210	235,71
usługa zdrowotna (badania okresowe),	§ 4280	500,00
zakup usług pozostałych – usługi dla rodzin,	§ 4300	39 882,00
opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	§ 4360	147,60
bilety jednorazowe, zwrot kosztów przejazdów	§ 4410	2 540,00
odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,	§ 4440	4 793,60
szkolenia pracowników,	§ 4700	2 990,00

Zródło: Opracowanie własne Ośrodka

Realizacja zadania w rozdziale 85504 Zapewnienie pomocy, opieki i wychowania dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodziców w latach 2021-2023

Tabela Nr 39

§	2021	2022	2023
3020 ekwiwalent za odzież	1 499,73	2 197,04	3 050,00
3110 świadczenia społeczne	1 045,34	3 098,27	3 366,95
4010/4740 wynagrodzenia osobowe	128 699,79	186 503,17	272 327,21
4040 dodatkowe wynagrodzenie roczne	9 839,19	10 640,38	11 855,08
4110/4850 pochodne od wynagrodzeń – składki społeczne	23 299,83	31 955,41	47 097,00
4120 pochodne od wynagrodzeń – składki na Fundusz Pracy	3 300,00	4 137,54	6 297,00
4140 wpłata na PFRON	2 813,00	3 919,00	5 409,00
4210 zakup materiałów biurowych (papier ksero, tonery)	3 006,56	70,00	235,71
4280 usługa zdrowotna (badania okresowe)	93,00	249,30	500,00
4300 zakup usług pozostałych – usługi dla rodzin	34 980,00	45 000,00	39 882,00
4360 opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych	295,20	221,40	147,60
4410 bilety jednorazowe, zwrot kosztów przejazdów	1 915,36	2 632,88	2 540,00
4440 odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	2 712,96	3 630,00	4 793,60
4700 szkolenia pracowników	550,00	2 500,00	2 990,00
Razem	214 049,96	296 754,39	400 491,15

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Powyższa tabela prezentuje wykonanie wydatków na obsługę Asystentów Rodziny oraz rodzin wspierających w latach 2021-2023, z której wynika, że wydatki w roku 2023 zwiększyły się o 34,96 % w stosunku do roku poprzedniego oraz o 187,10 % w stosunku do roku 2021. Wzrost wydatków nastąpił głównie z powodu wzrostu poziomu płac, jak

również z powodu zatrudnienia ze środków UNICEF dodatkowego asystenta rodziny do pomocy rodzinom pochodzącym z Ukrainy.

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w 2023 r. wydatkował ogółem kwotę 10 733 535,25 zł.

Tabela Nr 40

Plan		Wykonanie	% wykonania
Razem	10 889 956,00	10 733 535,25	98,56
Udział Miasta	8 894 320,00	8 791 350,57	98,88
Środki Funduszu Pomocy	145 007,00	138 246,83	95,34
Środki UNICEF	323 957,00	323 957,00	100,00
Udział Wojewody	1 526 672,00	1 479 980,85	96,94

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Wykonanie wydatków Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w stosunku do ogólnego planu na 2023 rok m.st. Warszawy w podziale na źródła ich finansowania przedstawia się następująco:

- zadania własne (środki m.st. Warszawy) w wys. 81,90 %
- zadania realizowane w ramach środków UNICEF) w wys. 1,29 %
- zadania realizowane ze środków Funduszu Pomocy w wys. 3,02 %
- zadania zlecone (środki Wojewody) w wys. 13,79 %

Na przestrzeni ostatnich 3 lat wydatki Urzędu Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy na pomoc społeczną (Ośrodek Pomocy Społecznej) – przedstawiały się następująco:

Tabela Nr 41

Rok	2021		2022		2023	
	Kwota w mln zł.	%	Kwota w mln zł.	%	Kwota w mln zł.	%
Wydatki OPS	8,83	3,51	10,77	4,22	10,73	4,08
Wydatki UD	251,76		254,96		262,87	

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

4.2 Plan i wykonanie dochodów budżetowych w 2023 r.

DZIAŁ 852 –POMOC SPOŁECZNA

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w 2023 r. wykonał dochody budżetowe ogółem w kwocie 268 205,57 zł.

Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Tabela Nr 42

Dochody wykonane i przekazane do Urzędu Miasta w 2023 roku				
		Plan	Wykonanie	% wykonania
Rozdział	§	6 000,00	4 284,72	71,41
85214	0830 Wpływy z usług (odpłatności za obiady, DDP)	0,00	0,00	0,00
	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrot z lat ubiegłych (refundacje zasiłków, pogrzebów)	6 000,00	4 284,72	71,41

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

W związku ze zmianami klasyfikacji budżetowej od stycznia 2022 r. dochody z tyt. odpłatności za obiady, które były księgowane w rozdziale 85214 są ujmowane w rozdziale 85230.

Wykonanie dochodów budżetowych w rozdziale 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w latach 2021-2023

Tabela Nr 43

§	2021	2022	2023
0830 Wpływy z usług (obiady, usługi, DDP)	61 706,63	0,00	0,00
0940 Wpływy z rozliczeń/zwrot z lat ubiegłych (refundacje zasiłków, pogrzebów)	7 815,01	159,12	4 284,72
Razem	69 521,64	159,12	4 284,72

Rozdział 85219 - Ośrodki pomocy społecznej**Tabela Nr 44**

Dochody wykonane i przekazane do Urzędu Miasta w 2023 roku				
		Plan	Wykonanie	% wykonania
Rozdział	§	10 150,00	18 598,13	183,23
	0570 Wpływy z tyt. grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych	0,00	1 000,00	0,00
	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrot z lat ubiegłych (ref. wynagrodzenia V- ce Przewodniczącego PFZPSiPS)	10 150,00	12 691,03	296,62
	0970 Wpływy z różnych dochodów (wynagrodzenia płatnika zaliczki podatku)	0,00	4 907,10	0,00

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Wykonanie dochodów budżetowych w rozdziale 85219 Ośrodki pomocy społecznej w latach 2021-2023**Tabela Nr 45**

§	2021	2022	2023
0570 Wpływy z kar i grzywien	0,00	0,00	1 000,00
0920 odsetki	23,20	0,00	0,00
0940 Wpływy z rozliczeń (ref. wynagrodzenia V-ce Przewodniczącego PFZPSiPS)	7 583,34	8 898,47	12 691,03
0970 Wpływy z różnych dochodów (wynagrodzenie płatnika zal. podatku)	1 303,00	0,00	4907,10
Razem	8 909,54	8 898,47	18 598,13

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Powyższa tabela prezentuje wykonanie dochodów budżetowych w rozdziale 85219 - Ośrodki pomocy społecznej w latach 2021-2023. Z danych zawartych w tabeli wynika, że dochody w roku 2023 wzrosły w stosunku do roku 2022 o 209 % i w stosunku do roku 2021 o 208,74%.

Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze**Tabela Nr 46**

Dochody wykonane i przekazane do Urzędu Miasta w 2023 roku				
		Plan	Wykonanie	% wykonania
Rozdział	§	165 000,00	169 886,06	102,96
85228	0830 Wpływy z usług	165 000,00	169 886,06	102,96

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

**Wykonanie dochodów budżetowych w rozdziale 85228 Usługi
opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
w latach 2021-2023**

Tabela Nr 47

§	2021	2022	2023
0830 Wpływy z usług	132 520,72	123 898,62	169 886,06

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Powyższa tabela prezentuje wykonanie dochodów budżetowych w rozdziale 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w latach 2021 – 2023, z której wynika, że dochody w roku 2023 wzrosły w stosunku do roku 2022 o 37,12%, głównie z powodu zwiększenia się liczby osób z wyższą odpłatnością na skutek wzrostu dochodów.

Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania**Tabela Nr 48**

Dochody wykonane i przekazane do Urzędu Miasta w 2023 roku				
		Plan	Wykonanie	% wykonania
Rozdział	§	60 000,00	75 376,66	125,63
85230	0830 Wpływy z usług	60 000,00	75 376,66	125,63

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Powyższa tabela prezentuje wykonanie dochodów z tytułu odpłatności za posiłki uczestników DDP przy ul. Robotniczej 15 i DDP przy ul. Potrzebnej 10 oraz osób korzystających ze stołówki przy ul. Robotniczej 18 w 2023 roku.

Wykonanie ogółem dochodów budżetowych w latach 2021-2023

Tabela Nr 49

Rozdział	2021	2022	2023
85203	123,88	0,00	0,00
85214	69 521,64	159,12	4 284,72
85219	8 909,54	8 898,47	18 598,13
85228	132 520,72	123 898,62	169 886,06
85230	0	73 374,11	75 436,66
85395	23 675,28	2 791,32	0,00
Razem	234 751,06	209 121,64	268 205,57

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Powyższa tabela prezentuje wykonanie dochodów budżetowych w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w latach 2021-2023 z której wynika, że dochody w roku 2023 wzrosły o 28,25 % w stosunku do roku 2022 oraz o 11,43 % w stosunku do roku 2021. Wzrost dochodów budżetowych w 2023 był spowodowany większym wpływem z tyt. opłat za usługi opiekuńcze, wpływem dochodów z tyt. wynagrodzenia dla płatnika za terminowe odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz zwrotów z tyt. rozliczenia mediów z ZGN za 2022 rok.

5. Świadczenia z Ustawy o pomocy społecznej

5.1. Świadczenia pieniężne

Zasiłki stałe od sierpnia 2009r. realizowane są w ramach zadań własnych, lecz dotowane z budżetu państwa. Zasiłki te przysługują osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli ich dochód i dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, które wynosi odpowiednio 776,00 zł. dla osoby samotnie gospodarującej i 600,00 zł. na osobę w rodzinie. Wysokość zasiłku stałego jest ściśle uzależniona od posiadanego dochodu i stanowi różnicę pomiędzy kryterium dochodowym a posiadanym dochodem (maksymalnie do 719,00 zł.)

Tabela Nr 50 - Zasiłki stałe

Nazwa świadczenia	Liczba osób	Liczba świadczeń zrealizowanych	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	157	1 627	944 361,53 zł. *

*Kwota wydatkowana na realizację składek po pomniejszeniu refundacji/zwrotów z innych ośrodków

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Osoby otrzymujące zasiłek stały i niepodlegające ubezpieczeniu z innego tytułu, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Zgłoszenia i opłacania składek dokonuje Ośrodek Pomocy Społecznej.

Tabela Nr 51 - Składki na ubezpieczenia zdrowotne

Nazwa świadczenia	Liczba osób	Liczba składek należnych	Kwota świadczeń
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	132	1 359	76 581,72 zł. *

*Kwota wydatkowana na realizację składek po pomniejszeniu refundacji/zwrotów z innych ośrodków

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2023 r. składka na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty wypłacanego zasiłku stałego odprowadzana była za 132 osoby, co stanowiło 84% wszystkich zasiłkobiorców otrzymujących zasiłki stałe (157 osób). Pozostałe osoby były ubezpieczone jako członkowie rodziny lub posiadały ubezpieczenie z innego tytułu.

Zasiłki okresowe należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Przysługują osobom posiadającym dochód poniżej kryterium dochodowego. Powodami udzielenia zasiłku okresowego były w szczególności: bezrobocie, długotrwała choroba oraz oczekiwanie na ustalenie stopnia niepełnosprawności. Zasiłki okresowe finansowane były z budżetu gminy oraz w ramach dotacji z budżetu państwa. Łącznie wydatkowano na zasiłki okresowe 79 828,62 zł. *

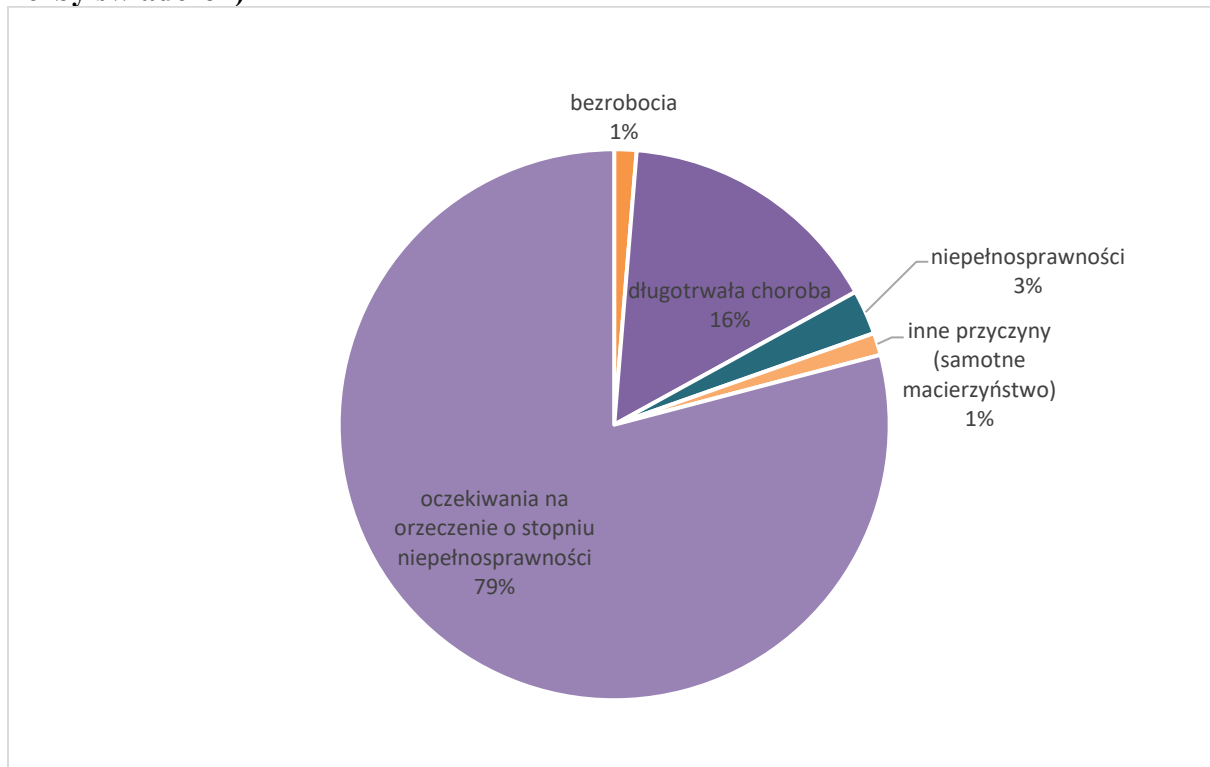
Tabela Nr 52 - Zasiłki okresowe

	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń – środki własne	Kwota świadczeń – środki z dotacji
Zasiłki okresowe	33	153	25 535,26	54 293,36
w tym z powodu:				
bezrobocia	1	2	0	776,00
długotrwała choroba	8	24	2148,00	7 895,00
niepełnosprawności	1	4	848,00	1552,00
inne przyczyny (samotne macierzyństwo)	1	2	0	2367,00
oczekiwania na orzeczenie o stopniu niepełnosprawności	26	121	22 539,26	41 703,36

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

*Kwota wydatkowana na realizację zasiłków okresowych po pomniejszeniu refundacji/zwrotów z innych ośrodków

Wykres Nr 9 - Porównanie powodu przyznania zasiłków okresowych w 2023r. (wg. liczby świadczeń)

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Zasilki celowe należą do zadań własnych gminy. Przyznawane były w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych (m.in. zakup opału, lekarstw, żywności, odzieży, przedmiotów użytku domowego).

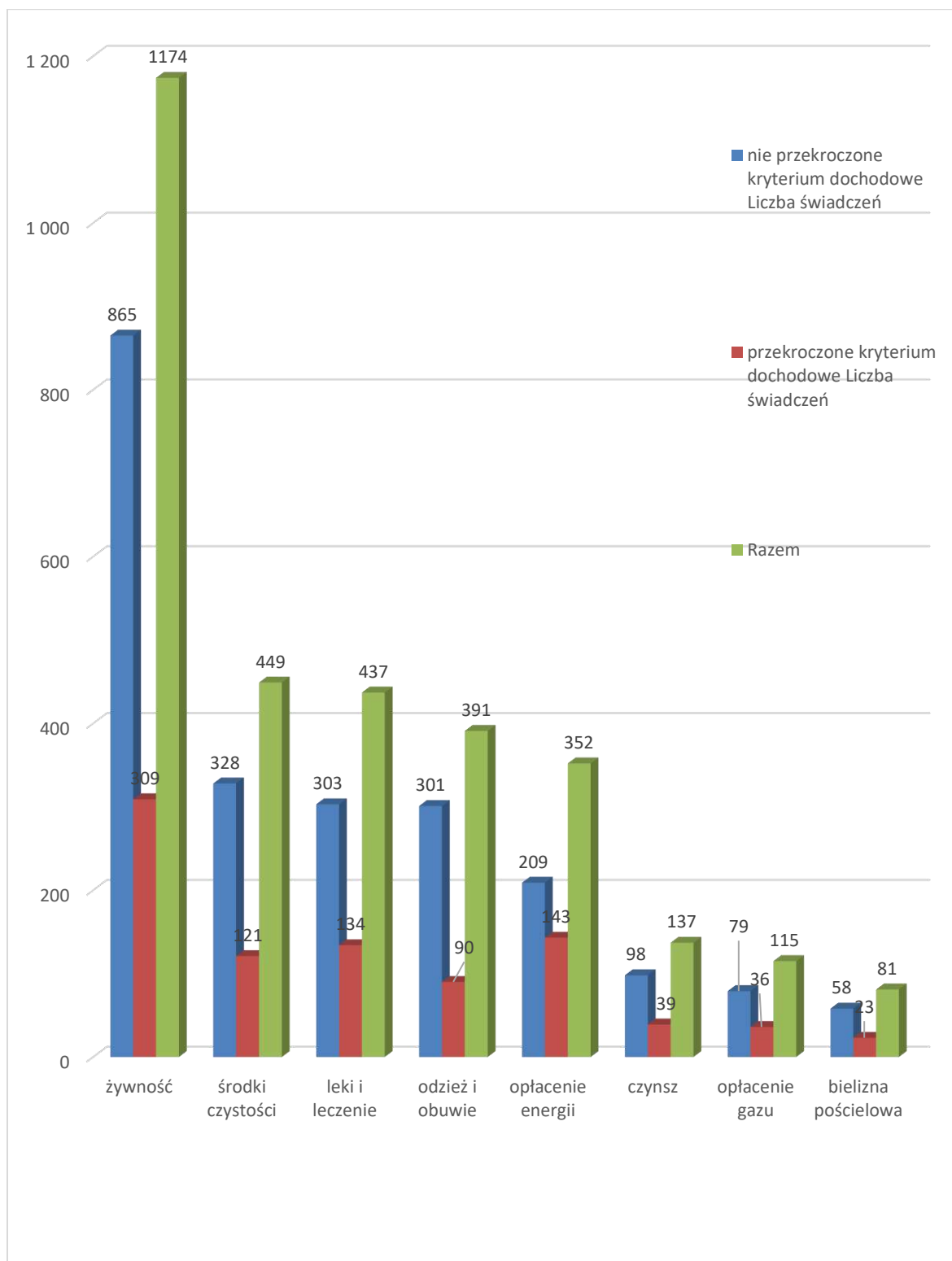
Tabela Nr 53 - Porównanie liczby osób, świadczeń i kwot zasilków celowych przyznanych osobom (rodzinom), których dochód nie przekroczył kryterium dochodowego oraz osobom (rodzinom) których dochód przekroczył kryterium dochodowe – z uwzględnieniem celów, na które została przyznana pomoc.

L.p.	Zasilki celowe w tym na:	Nieprzekroczone kryterium dochodowe			Przekroczone kryterium dochodowe		
		Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1	odzież i obuwie	130	301	49 927,80	47	90	14 400,00
2	leki i leczenie	92	303	54 318,40	48	134	24 950,28
3	żywność	145	865	242 600,00	60	309	84 400,00
4	czynsz	19	98	15 629,10	14	39	5 782,43
5	opłacenie energii	57	209	39 989,32	45	143	29 901,43
6	opłacenie gazu	27	79	11 400,89	12	36	6 580,68
7	opał	6	7	7 537,00	2	2	2 100,00
8	zakup niezbędnych przedmiotów w użytku domowego	9	10	2 129,00	1	1	300,00
9	bilety kolejowe i MZA	2	28	200,00	1	4	290,00
11	środki czystości	139	328	19 300,00	61	121	7 223,18
12	remont mieszkania	2	2	700,00	1	1	280,00

13	dostarczanie wody	0	0	0	2	3	625,12
14	wywóz nieczystości	0	0	0	1	5	1 368,36
15	bielizna pościelowa	41	58	7 500,00	15	23	2 330,00
17	zdjęcia do dowodu osobistego	1	1	45,00	0	0	0
18	pokrycie kosztów pobytu dziecka w żłobku lub przedszkolu	0	0	0	2	5	1 800,00
19	Zaspokojeni e innych potrzeb	4	5	1 730,00	4	12	4 020,00

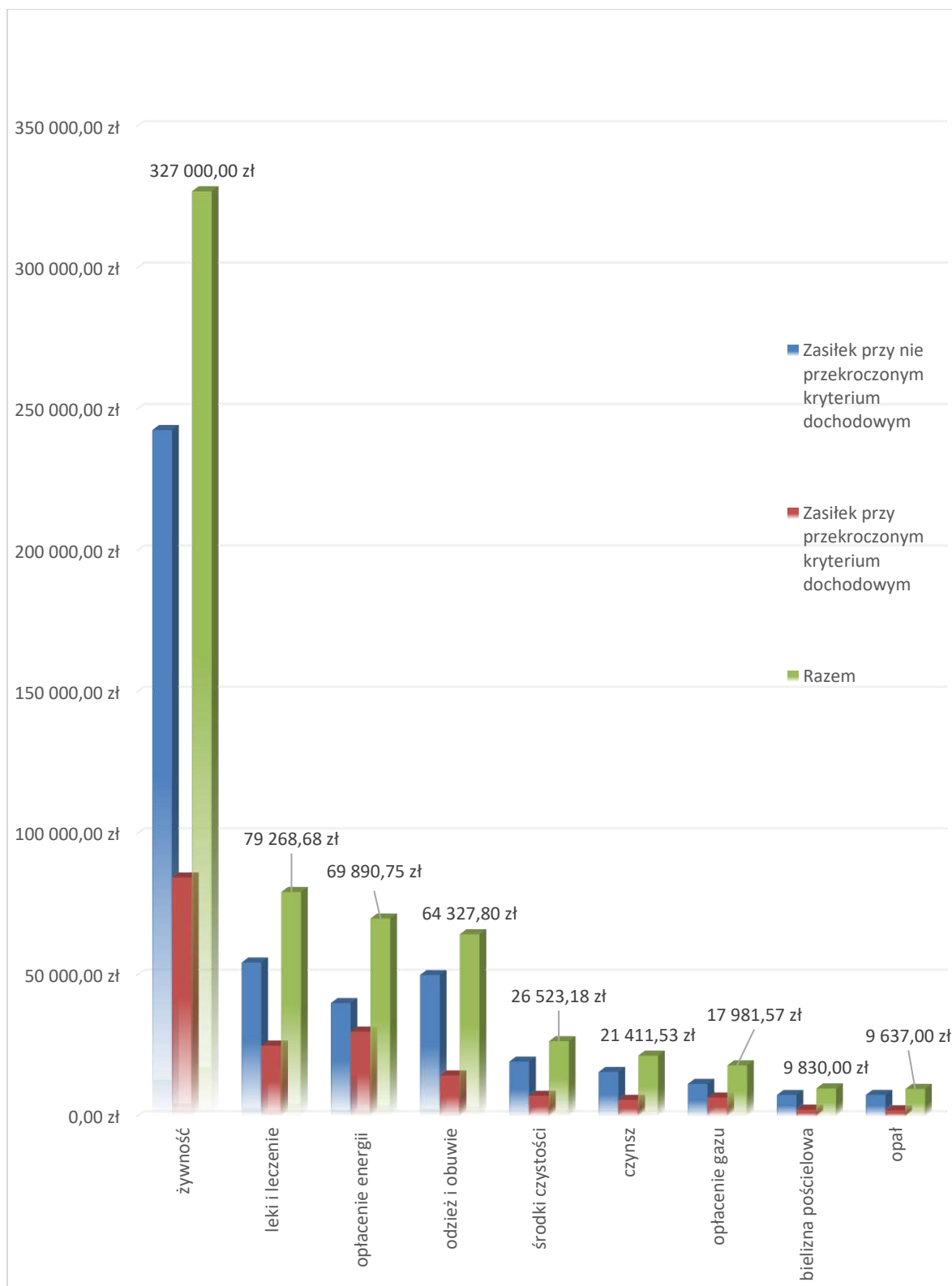
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 10 - Porównanie liczby wybranych zasiłków celowych przyznanych osobom (rodzinom), których dochód nie przekroczył kryterium dochodowego oraz osobom (rodzinom) których dochód przekroczył kryterium dochodowe – z uwzględnieniem celów, na które została przyznana pomoc

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 11 - Porównanie kwot wybranych zasiłków celowych przyznanych osobom (rodzinom), których dochód nie przekroczył kryterium dochodowego oraz osobom (rodzinom) których dochód przekroczył kryterium dochodowe – z uwzględnieniem celów, na które została przyznana pomoc

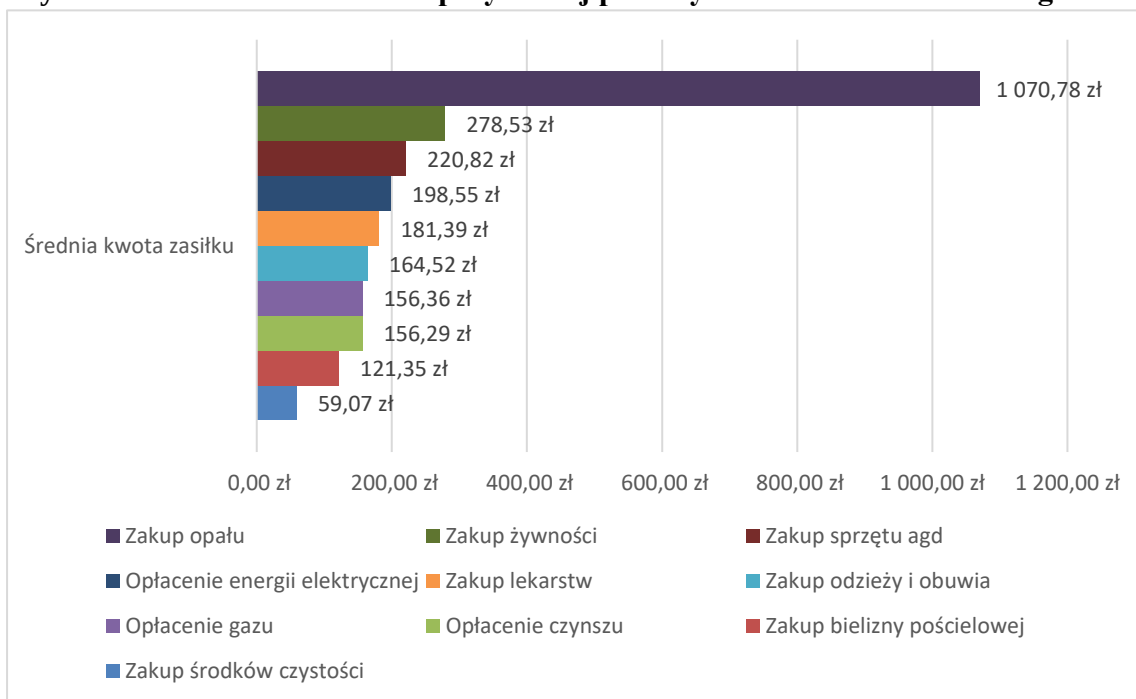

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 54 – Średnia kwota przyznanej pomocy w formie zasiłku celowego

Cel przyznanej pomocy	Średnia kwota zasiłku
Zakup środków czystości	59,07 zł
Zakup bielizny pościelowej	121,35 zł
Opłacenie czynszu	156,29 zł
Opłacenie gazu	156,36 zł
Zakup odzieży i obuwia	164,52 zł
Zakup lekarstw	181,39 zł
Opłacenie energii elektrycznej	198,55 zł
Zakup sprzętu agd	220,82 zł
Zakup żywności	278,53 zł
Zakup opału	1 070,78 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 12 – Średnia kwota przyznanej pomocy w formie zasiłku celowego

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

5.2. Świadczenia niepieniężne

5.2.1. Praca socjalna

Praca socjalna jest działalnością o charakterze pomocowym. Jej celem jest niesienie pomocy ludziom znajdującym się w różnych trudnych sytuacjach, nie tylko związanych z problemami materialnymi, ale też psychicznymi i emocjonalnymi. Prowadzona jest w celu rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej.

W roku sprawozdawczym w Ośrodku pracę socjalną prowadzili pracownicy socjalni Działu Pomocy Środowiskowej, Zespołu Pomocy Usługowej oraz Działu Pomocy Specjalistycznej. Pracownicy socjalni Działu Pomocy Środowiskowej i Zespołu Pomocy Usługowej prowadzili podstawową pracę socjalną w środowiskach korzystających ze wsparcia finansowego i miała ona charakter poradnictwa bezpośredniego, a dotyczyła przekazywania informacji o uprawnieniach i możliwościach, wskazywania placówek i instytucji świadczących odpowiedni rodzaj pomocy.

W Zespole Pomocy Usługowej oprócz podstawowej pracy socjalnej skierowanej do osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w 2023r. pomocą w formie długoterminowej pogłębionej pracy socjalnej objęto 4 osoby. Jedna z tych osób korzystała z pomocy w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania, pomocy w formie posiłku dowożonego do miejsca zamieszkania oraz pomocy finansowej, pozostałe osoby nie korzystały z żadnych form pomocy Ośrodka, ale ich funkcjonowanie w środowisku wymagało monitoringu i wsparcia. Osoby/rodziny do pracy w formie długoterminowej, pogłębionej pracy socjalnej zostały skierowane głównie z powodów:

- konieczności otrzymania wsparcia w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych z uwagi na chorobę, niepełnosprawność, wiek,
- występowania niekorzystnych stanów emocjonalnych (frustracja, poczucie osamotnienia, brak poczucia przydatności społecznej, brak poczucia perspektyw, lęk przed przyszłością) wynikający z braku akceptacji swojej trudnej sytuacji materialnej, rodzinnej, mieszkaniowej, zdrowotnej,
- bezradności w załatwianiu spraw urzędowych,
- trudności w kontaktach z placówkami służby zdrowia oraz innymi instytucjami,
- problemów w zakresie dbałości o higienę (wynikających z obniżonego stanu emocjonalnego np. depresji, choroby psychicznej, niepełnosprawności, trudnych warunków mieszkaniowych),
- problemów w relacjach z rodziną/w rodzinie oraz trudności rodziny w opiece nad osobą niepełnosprawną,
- problemu uzależnienia od alkoholu,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W 2023r. Ośrodek w ramach w/w działań, tzw. długoterminową pogłębioną pracę socjalną skierował także do rodzin niewydolnych wychowawczo, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Od stycznia do grudnia 2023 pracownicy socjalni podejmowali liczne działania na rzecz pomocy i wsparcia rodzin w ramach pogłębionej pracy socjalnej, których efektem był znaczący spadek liczby dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Analizując dane z roku poprzedniego, gdzie umieszczono wówczas 6 dzieci, w roku sprawozdawczym nie umieszczono żadnego dziecka w zastępczym środowisku rodzinnym.

Tabela Nr 55 - Pogłębiona praca socjalna skierowana do rodzin z dziećmi

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Główne problemy rodziny
Rok 2022	89	255	- niewystarczające umiejętności wychowawcze, - bezrobocie, - ubóstwo, - długotrwała choroba i niepełnosprawność, - uzależnienia od alkoholu, - bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, - różnice kulturowe wynikające z kraju pochodzenia - przemoc - uzależnienia behawioralne - samookaleczenia - próby samobójcze - zaburzenia psychiczne
Rok 2023	23	80	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W roku sprawozdawczym i latach poprzednich pogłębioną pracę socjalną w rodzinach zamieszkających na terenie dzielnicy Włochy świadczyło 3 pracowników socjalnych.

W 2023 spadek liczby rodzin w pogłębionej pracy socjalnej wynikał z kilku przyczyn:

- Pracownicy socjalni po przeprowadzeniu diagnozy rodziny podejmowali decyzje jaką formę pomocy zastosować. Część rodzin, u których zgłaszano przemoc z uwagi na konflikt okołorozwodowy kierowano po wsparcie do ngo's, gdzie otrzymywały stosowną pomoc,
- Część z tych rodzin zmieniała miejsce zamieszkania poza obszar dzielnicy Włochy,
- Pozostała część rodzin, która dotychczas korzystała z pomocy w formie pogłębionej pracy socjalnej osiągnęła ustalone cele, rodziny nabyły umiejętności radzenia sobie z trudnościami, w związku z czym wspólnie podjęto decyzje o zakończeniu współpracy.

Wskazać należy, że w roku sprawozdawczym realizowano także pracę socjalną skierowaną do rodzin biologicznych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

W ramach podejmowania działań mających na celu ocenę możliwości powrotu dzieci do środowiska rodzinnego, na wniosek organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej (Centrów Pomocy Rodzinie z terenu Polski) podjęto współpracę z rodzicami biologicznymi zamieszkującymi na terenie Dzielnicy Włochy, których dzieci przebywają w środowisku zastępczym w Warszawie, jak i poza Warszawą. W tym celu na wniosek w/w instytucji przeprowadzono od stycznia do grudnia 2023 roku 8 wywiadów środowiskowych, które miały na celu pozyskanie informacji na temat funkcjonowania rodziny biologicznej w środowisku lokalnym, sytuacji materialnej i bytowej. Pozyskane informacje zostały przekazane do w/w instytucji i miały na celu ocenić możliwość powrotu dziecka do naturalnego środowiska rodzinnego lub ewentualnie podjęcia stosownych działań interdyscyplinarnych wobec rodziny biologicznej.

W ramach działań realizowanych wobec rodzin biologicznych zamieszkujących na terenie dzielnicy Włochy dokonywano wglądu w środowisko rodzinne. Kontakt z rodziną w środowisku jej zamieszkania miał na celu wydawanie opinii dotyczącej sytuacji socjalno – bytowej rodziny, która ubiega się o urlopowanie, na dni wolne od nauki szkolnej dziecka przebywającego obecnie w zastępczym środowisku rodzinnym. W roku sprawozdawczym takich opinii wydano 4.

Pracownicy socjalni uczestniczyli również w organizowanych przez placówki, w których

przebywają dzieci „Zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka”. Spotkania te organizowane były na podstawie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W roku 2023 takich spotkań odbyło się 8, omawiano na nich aktualną sytuację i funkcjonowanie rodziny oraz uzgadniano dalsze metody i formy pracy z rodziną. Ustalenia uwzględniały działania wszystkich osób, instytucji zaangażowanych w pracę z rodziną.

W pracy socjalnej prowadzonej z osobami/rodzinami wykorzystywano różne techniki i metody w celu rozwiązywania trudnych sytuacji w jakich znaleźli się podopieczni. Stosowano m.in. metodę pracy z indywidualnym przypadkiem oraz metodę organizowania środowiska lokalnego.

Metoda indywidualnego przypadku polegała na bezpośrednim oddziaływaniu na podopiecznego poprzez otoczenie go opieką, wsparciem oraz bieżącym rozwiązywaniu zgłaszanych problemów (przy współudziale podopiecznego). Prowadzone działania miały na celu wzrost poczucia bezpieczeństwa wspieranej osoby oraz mobilizację do podjęcia starań o wyjście z trudności, podjęcia starań o poprawę jakości życia, na miarę indywidualnych możliwości.

Metoda organizowania środowiska polegała na współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych do zaspokajania potrzeb osoby lub rodziny. Przedstawieniu osobie/rodzinie różnorodnych form życia lokalnego, mobilizowanie do korzystania ze wsparcia lokalnego.

Praca socjalna prowadzona była zgodnie z przyjętymi etapami:

- diagnoza sytuacji,
- wyznaczanie celów współpracy,
- opracowanie planu działania,
- realizacja planu działania,
- ocena realizacji planu działania.

W pracy socjalnej z rodzinami wykorzystano do realizacji oddziaływań i zmian środowiskowych narzędzie jakim jest kontrakt socjalny. W roku sprawozdawczym z 12 rodzinami podpisano kontrakt socjalny. 16 osób dorosłych z w/w rodzin podjęło działania zmierzające do poprawy funkcjonowania wewnątrz rodzinnego i społecznego.

Działania podejmowane w ramach długoterminowej pogłębionej pracy socjalnej adresowanej do rodzin polegały min. na:

- pomocy w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych i organizacji życia rodzinnego tj. pomocy w rozwiązywaniu bieżących spraw życia codziennego, problemów opiekuńczo-wychowawczych, problemów w relacjach rodzinnych,
- rozpoznawaniu potrzeb rodziny i planowaniu usług dla rodzin z dziećmi,
- pomocy w uzyskaniu lokali socjalnych, zamianie mieszkania, przyjęcia dziecka do żłobka/przedszkola itp.,
- poradnictwie w zakresie przysługujących świadczeń i uprawnień np. świadczeń rodzinnych, świadczenia uzupełniającego tzw. 500+, dodatku mieszkaniowego, rozłożenia zaległości czynszowych na raty,
- podejmowaniu działań interwencyjnych w przypadku zgłoszenia zagrożenia zdrowia i życia osoby,
- pomocy w zakupie lub uzyskaniu odzieży, żywności,
- prowadzeniu rozmów wspierających, które miały na celu zmniejszanie lub eliminowanie niekorzystnych stanów emocjonalnych, lęku przed przyszłością, frustracji, braku poczucia przydatności społecznej, braku bezpieczeństwa, opuszczenia,

- wzmacnianiu umiejętności i kompetencji rodzicielskich w obszarach opiekuńczo-wychowawczych,
- prowadzeniu rozmów motywujących do systematycznej kontroli lekarskiej, realizacji obowiązkowych szczepień dla dzieci, umawiania wizyt u lekarzy specjalistów dla dzieci i ich realizacji, stosowania się do zaleceń lekarskich,
- pomocy w zorganizowaniu pomocy prawnej – wskazywanie instytucji udzielających bezpłatnych usług prawnych,
- pomocy w zorganizowaniu pomocy psychologicznej, pedagogicznej,
- pomocy w racjonalnym gospodarowaniu zasobami pieniężnymi,
- prowadzeniu rozmów motywujących do podjęcia leczenia uzależnienia,
- pomocy w kontaktach z placówkami służby zdrowia oraz urzędami - wspólne wyjścia, reprezentowanie interesów podopiecznego, pomocy w wypełnianiu dokumentów itp.

Zgodnie z postanowieniami artykułu 45 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, praca socjalna jest skierowana na poprawę funkcjonowania jednostek i rodzin w ich środowisku społecznym. Oprócz pracy socjalnej z osobami i rodzinami, istotnym aspektem jest praca socjalna ze społecznością lokalną. Współczesne wyzwania w obszarze pomocy społecznej obejmują równoważenie szans poprzez wsparcie i umacnianie społeczności znajdującej się w trudnych sytuacjach, narażonej na społeczne wykluczenie. Celem jest także wzmacnianie poczucia solidarności sąsiedzkiej oraz odbudowywanie lub kształtowanie więzi społecznościowych. Metoda środowiskowej pracy socjalnej, znana również jako organizowanie społeczności lokalnej jest kluczowa w realizacji tych celów. Warto podkreślić, że jest to proces długofalowy, skierowany na wzmacnianie mieszkańców i ich zdolności do rozwiązywania problemów, a także kreowania odpowiedzialności nie tylko za własne sprawy, lecz także za sprawy swojej społeczności. Ten proces przyczynia się do wzrostu poczucia tożsamości mieszkańców z ich społecznością. W ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy powołano na mocy Zarządzenia Dyrektora Nr 22/2017 z dnia 11 grudnia 2017 roku, do implementacji metody środowiskowej pracy socjalnej Zespół ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym. Zakres działań tego Zespołu oraz jego kształt stanowią kontynuację rozwoju metody organizowania społeczności lokalnej, która od wielu lat realizowana jest w tutejszym Ośrodku – szerzej praca Zespołu opisana jest w rozdziale 8 sprawozdania.

5.2.2. Dożywianie

Pomoc w formie **zapewnienia posiłku** należy do zadań własnych gminy i przysługuje osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić.

W okresie sprawozdawczym posiłki dla osób dorosłych realizowane były w 3 placówkach, w tym:

- w stołówce firmy MAREK-S Skierkowski Marek ul. Robotnicza 18
- Dziennym Domu Pomocy Warszawa ul. Robotnicza 15,
- Dziennym Domu Pomocy Warszawa ul. Potrzebna 10.

Należy również wskazać, że osobom starszym, z niepełnosprawnościami, gorące posiłki dostarczane były do ich miejsca zamieszkania.

W 2023r. koszt jednego obiadu dla osób dorosłych wynosił – 17,82 zł.

Koszt śniadania w DDP wynosił – 9,99 zł.

Tabela Nr 56 – Posiłki stacjonarne

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń zrealizowanych w 2023 r.
Posiłki ogółem*	69	17 478
stołówka	13	956
śniadania w DDP	57	8 261
obiady w DDP	57	8 261

*Bez posiłków w ramach Programu wieloletniego – „Posiłek w szkole i w domu”
 Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W okresie sprawozdawczym posiłki dla osób dorosłych dowożone do miejsca zamieszkania realizowane były przez firmę BRACIA PIETRZAK SPÓŁKA JAWNA, koszt jednego posiłku wynosił – 26,83 zł.

Tabela Nr 57 – Posiłki dowożone

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń zrealizowanych w 2023r.
posiłki dowożone do miejsca zamieszkania	34	5 297

*Posiłki dowożone do miejsca zamieszkania są opłacane przez CUS
 Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Pomoc państwa w zakresie dożywiania

W 2023r. część pomocy na dożywianie realizowana była w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”. W ramach w/w programu pomoc udzielana była w formie posiłku oraz zasiłków celowych osobom samotnym oraz osobom w rodzinach, których dochód nie przekraczał 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Dotacja z budżetu państwa wykorzystana na ten cel wyniosła *62 772,00 zł. Udział Dzielnicy – * 41 848,00 zł.

Tabela Nr 58 – Pomoc w ramach Programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń zrealizowanych	Kwota świadczeń - dotacja
Wydatki ogółem			
stołówka	17	3 126	33 423,00 *
zasiłki celowe na zakup żywności	61	108	29 349,00*

*Koszt posiłków w zaokrągleniu do 1 zł.
 Źródło: opracowanie własne Ośrodka

5.3. Zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, usług opiekuńczych w tym specjalistycznych

5.3.1. Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobie samotnej lub osobie w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

W Warszawie organizatorem usług jest Centrum Usług Społecznych, które funkcjonuje na podstawie statutu nadanego przez Radę m.st. Warszawy Uchwałą nr XXXVIII/982/2016 z dnia 16 grudnia 2016r. CUS, zgodnie ze swoimi kompetencjami przeprowadził postępowania i wybrał wykonawców wszystkich usług, którzy na podstawie zawartych z CUS umów realizowali usługi na terenie wszystkich dzielnic Warszawy, w tym w dzielnicy Włochy. Środki finansowe na realizację zadania świadczenia usług dla mieszkańców Warszawy pozostawały w budżecie CUS.

W 2023r. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były przez Konsorcjum firm: PRM PARTNER Sp. z o.o -Lider z siedzibą przy ul. Widocznej 37 w Warszawie i PRM Stowarzyszenie - Partner z siedzibą przy ul. Widocznej 37 w Warszawie.

Zgodnie z Uchwałą Rady m.st. Warszawy XXXVII/843/2004 (ze zmianami) stawka za jedną godzinę usług opiekuńczych wynosiła – 2,5% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej (776 zł) tj. **19,40 zł**, natomiast stawka za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych (pielęgniacyjnych) – 3,5 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej tj. **27,16 zł**.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane są w oparciu o obowiązujące w Warszawie „Standardy usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla m.st. Warszawy”. Dokument ten zawiera m.in. katalog usług opiekuńczych i usług specjalistycznych, ich zakres i czynności, a także wymogi dla wykonawców oraz kodeks etyczny opiekunów. Ponadto określa wybrane procedury organizacyjne i administracyjne związane ze świadczeniem usług oraz zasady współpracy Ośrodków Pomocy Społecznej i Centrum Usług Społecznych. Wskazać należy, że Ośrodek, w tym Zespół Pomocy Usługowej ściśle współpracował z CUS w zakresie organizacji i koordynacji usług opiekuńczych dla mieszkańców dzielnicy Włochy.

Usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania stanowią istotną formę pomocy i wsparcia dla mieszkańców dzielnicy Włochy. Usługi te dają osobom chorym, niepełnosprawnym, niezdolnym do samoobsługi – samotnym lub pozostającym w rodzinach - możliwość w miarę samodzielnego i godnego życia w miejscu zamieszkania, bez konieczności umieszczania w domu pomocy społecznej czy zakładzie opiekuńczo - leczniczym. Realizacja usług z określonym zakresem czynności pozwala na utrzymanie sprawności psychofizycznej podopiecznych, podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem oraz propagowanie działań integrujących ze środowiskiem. Zakres realizowanych usług jest dostosowywany indywidualnie do każdej osoby, ponieważ jednym z głównych priorytetów jakim kieruje się Ośrodek jest zapewnienie beneficjentom lepszych warunków życiowych, a co za tym idzie, satysfakcji z jakości świadczonych usług. Każdorazowo wymiar i zakres usług dostosowany jest do potrzeb osoby lub rodziny. Dla

większości podopiecznych sprawą kluczową jest zaspokojenie potrzeb związanych z codziennym funkcjonowaniem.

Osoby objęte w 2023r. pomocą usługową w dużej mierze korzystały ze wsparcia w następujących obszarach:

- pomoc w czynnościach dnia codziennego - robienie zakupów, sprzątanie, przygotowanie i podanie posiłków, zamawianie wizyt lekarskich, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w regulowaniu opłat związanych z użytkowaniem lokalu, realizacja recept, itp.,
- pomoc w czynnościach związanych z utrzymaniem higieny (mycie, kąpanie, ubieranie, sianie łóżka, itp.),
- zalecona przez lekarza pielęgnacja (dozowanie leków, zapobieganie powstawaniu odleżyn i odparzeń, karmienie).
- w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

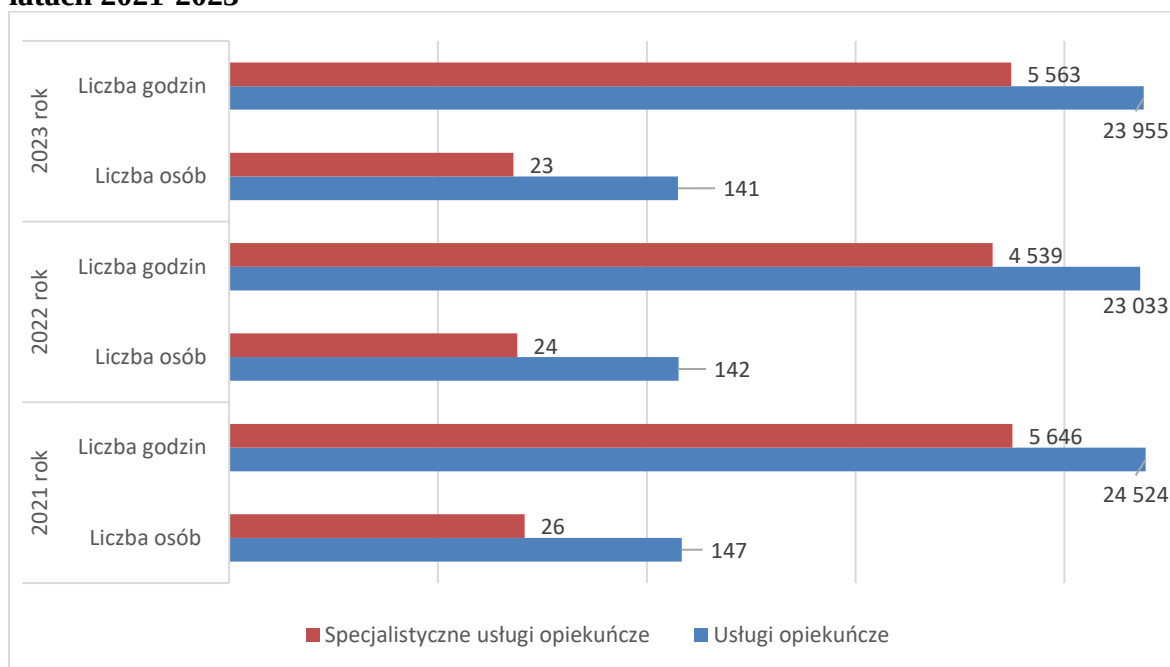
Poniżej przedstawiono zestawienia obrazujące liczbę osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczbę realizowanych godzin, strukturę wieku osób z chorobą psychiczną, oraz strukturę rodzin korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem w latach 2021 – 2023r.

Tabela Nr 59 - Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w OPS oraz liczba godzin usług faktycznie zrealizowanych w latach 2021-2023

	2021 rok		2022 rok		2023 rok	
	Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
Usługi opiekuńcze	147	24 523,5	142	23 032,5	141	23 955
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	26	5 646	24	4 538,5	23	5 562,5

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 13 - Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w OPS oraz liczba godzin usług faktycznie zrealizowanych w latach 2021-2023

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2023r. pomoc w formie usług świadczonych w miejscu zamieszkania przyznano **152** osobom, z czego **129** osobom przyznano tylko usługi opiekuńcze, **11** osobom tylko specjalistyczne usługi opiekuńcze (tzw. pielęgnacyjne) a **12** osobom oba rodzaje usług. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 23 955 godzin usług opiekuńczych i 5 562,5 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w 2023r. - **141** osób, pozostała praktycznie na takim samym poziomie jak w 2022r. (1 osoba mniej.) Liczba osób korzystających tylko z usług pielęgnacyjnych również nie uległa większym zmianom - w 2022r. z tej formy pomocy korzystało 12 osób a w 2023r. 11 osób. Taka sama liczba osób jak w 2022r. korzystała również w 2023r. z obu rodzajów usług – 12 osób. W porównaniu z rokiem 2022r. znacznemu zwiększeniu uległa liczba zrealizowanych godzin specjalistycznych usług opiekuńczych (pielęgnacyjnych).

W 2023r. wzorem lat ubiegłych, pracownicy Zespołu Pomocy Usługowej kontrolowali rzetelność wykonywanych zadań przez realizatorów usług. Kontrole usług odbywały się w ramach realizowanej pracy socjalnej (nie rzadziej niż raz na trzy miesiące) i miały na celu zapobieganie nieprawidłowościom w realizacji usług a jeśli takie zaistniały – ich niezwłoczne eliminowanie. Kontrole odbywały się z wykorzystaniem kwestionariusza Karty kontroli usług i były ważnym ogniwem monitorowania jakości świadczonych usług, ich zgodności z ustalonym (podczas wywiadu środowiskowego) wymiarem godzin świadczonych usług i uzgodnionym zakresem czynności, będącym załącznikiem do decyzji administracyjnej.

W 2023r. wszystkie wnioski o przyznanie różnego rodzaju usług zostały rozpatrzone pozytywnie. Wśród osób korzystających z usług 31 osób nie ponosiło odpłatności (u 19 osób dochody kształtowały się poniżej kryterium zobowiązującego do ponoszenia odpłatności, a 12 osób zostało całkowicie zwolnionych z obowiązku wnoszenia opłat, w tym jedna osoba – Powstaniec Warszawski). Pozostałe osoby wносиły opłaty za usługi w różnych wysokościach, wyliczonych zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do Uchwały Nr

XXXVII/843/2005 Rady m.st. Warszawy z dnia 16 września 2005r. (ze zm.) w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez m.st. Warszawę w zakresie zadań własnych gminy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W 2023r. w ramach zadań zleconych, Ośrodek kontynuował realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, tj. osób chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiczne), upośledzonych umysłowo oraz wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych. Zasady przyznawania ww. pomocy reguluje Ustawa o pomocy społecznej oraz Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala Ośrodek Pomocy Społecznej w wysokości zależnej od wysokości dochodu na osobę w rodzinie, wg zasad określonych w rozporządzeniu.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2023r. świadczone były przez firmę „Vital Plus” Ewa Lechowska, z siedzibą przy ul. Tadeusza Borowskiego 2 w Warszawie. Realizatora usług wyłoniono w postępowaniu przeprowadzonym przez Centrum Usług Społecznych. Cena 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku 2023r. wynosiła 43,60 zł. (w 2022r. 41 zł.)

Tabela Nr 60 - Liczba przyznanych i zrealizowanych godzin specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem na przestrzeni lat 2021-2023.

Klienci	Przyznane 2021rok	Zrealizowane 2021 rok	Przyznane 2022 rok	Zrealizowane 2022 rok	Przyznane 2023 rok	Zrealizowane 2023 rok
Osoby z chorobą psychiczną	613,5	602	614	560	407	329
Osoby niepełno-sprawne intelektualnie	0	0	0	0	0	0
Osoby z autyzmem	38	28	0	0	0	0
RAZEM	651,5	630	614	560	407	329

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 61 - Struktura wieku osób z chorobą psychiczną i autyzmem w latach 2021-2023

Wiek	Poniżej 15 lat	15-17 lat	18-30 lat	31-45 lat	46-60 lat	Powyżej 60 lat	RAZEM
Liczba osób 2021 rok	1	0	0	2	4	1	8
Liczba osób 2022 rok	0	0	0	2	3	2	7
Liczba osób 2023 rok	0	0	1	0	2	3	6

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 62 – Struktura rodzin – specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem w latach 2021-2023

Rodzaj gospodarstwa	Liczba osób 2021rok	Liczba osób 2022 rok	Liczba osób 2023 rok
Samotnie gospodarujące	6	6	4
Pozostające we wspólnym gospodarstwie	2	1	2
RAZEM	8	7	6

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr - 63 Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem na przestrzeni lat 2021-2023 (wg rozporządzenia z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych)

Liczba osób	Osoby z chorobą psychiczną 2021 rok	Osoby z autyzmem 2021rok	Osoby z chorobą psychiczną 2022 rok	Osoby z autyzmem 2022 rok	Osoby z chorobą psychiczną 2023 rok	Osoby z autyzmem 2023 rok
Ogółem	7	1	7	0	6	0
korzystających z pomocy w formie uczenia się i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia	7	1	7	0	6	0
korzystających z usług pielęgnacyjnych jako wspieranie procesu leczenia	7	0	7	0	6	0
korzystających z						

pomocy w formie współpracy ze specjalistami w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego	4	0	7	0	0	0
Korzystających z pomocy mieszkaniowej	5	0	7	0	4	0
Dzieci i młodzieży korzystających z zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych	0	1	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W okresie od dnia 01.01.2023r. do dnia 31.12.2023r. zrealizowano 329 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. W tym okresie objęto pomocą 6 środowisk, w porównaniu z rokiem 2022 liczba osób objętych usługami zmniejszyła się o 1 osobę. Cztery środowiska to osoby, które prowadziły samodzielne gospodarstwa domowe, natomiast dwie osoby pozostawały we wspólnym gospodarstwie domowym z innymi członkami rodziny. Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem (psycholog, pielęgniarka, opiekun medyczny). Realizacja usług uzależniona była od przebiegu choroby, aktualnego stanu zdrowia świadczeniobiorców, ich możliwości psychofizycznych oraz sytuacji życiowej, w tym rodzinnej. Pomoc w ww. formie realizowana była poprzez systematyczny kontakt osób wymagających wsparcia z terapeutą w celu uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, a także pomocy w codziennym funkcjonowaniu – załatwianiu spraw urzędowych, gospodarowaniu budżetem domowym, poprawie relacji rodzinnych, monitorowaniu leczenia i kontroli realizacji zaleceń lekarskich, usprawnianiu. Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych stanowiła wsparcie również dla członków rodzin osób chorych.

5.3.2. Kierowanie do ośrodków wsparcia (Dzienne Domy Pomocy, Środowiskowe Domy Samopomocy, Mieszkania Chronione)

W okresie sprawozdawczym Ośrodek, a konkretnie pracownicy Zespołu Pomocy Usługowej planowali pomoc - usługi opiekuńcze świadczone w ośrodkach wsparcia tj. w dwóch Dziennych Domach Pomocy działających na terenie dzielnicy Włochy. W roku 2023 z pobytu w Dziennych Domach Pomocy skorzystało, narastająco 57 osób. Szczegółowy opis działań Dziennych Domów Pomocy zamieszczono w rozdziale 8 niniejszego sprawozdania. Ponadto wskazać należy, że pensjonariuszom DDP o niskich dochodach planowano pomoc finansową na zaspokojenie niezbędnych i podstawowych potrzeb życiowych takich jak: zakup żywności, leków, odzieży oraz na opłaty związane z utrzymaniem mieszkania (czynsz, prąd, gaz itp.).

W 2023 roku w ramach współpracy w organizowaniu dla mieszkańców Dzielnicy z chorobą Alzheimera usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Porozumienie Nr

19/DDP/2022 zawarte w dniu 18.07.2022 r. oraz Porozumienie Nr 20/DDP/2023 zawarte 11.05.2023r. (z mocą obowiązywania od 01.04.2023r.) z Centrum Alzheimer z siedzibą przy Al. Wilanowskiej 257 w Warszawie w sprawie organizacji specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w Dziennym Domu Pomocy. W oparciu o obowiązujące przepisy, Ośrodek wydał trzy decyzje administracyjne dla jednej osoby będącej mieszkańcem dzielnicy Włochy, uprawniające do korzystania ze specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w w/w Domu. Dzienny Dom Pomocy Centrum Alzheimer funkcjonuje od grudnia 2011r. i jest placówką wsparcia dziennego przeznaczoną dla mieszkańców Warszawy, u których zdiagnozowano chorobę Alzheimer lub/i inny zespół otępienny. Celem działalności Dziennego Domu Pomocy jest możliwie jak najszerze wsparcie osób chorych i ich rodzin poprzez stworzenie im bezpiecznych i przyjaznych warunków sprzyjających poprawie samopoczucia i podniesieniu poziomu samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym. W zakres świadczonych usług wchodzi: opieka w godzinach 8.⁰⁰–16.⁰⁰, zapewnienie trzech posiłków dziennie (śniadanie, obiad, podwieczorek), opieka psychologiczna i socjalna. Ponadto oferowane są zabiegi rehabilitacyjne, prowadzona jest terapia zajęciowa, organizowane są wycieczki oraz opieka duszpasterska. W zespole Dziennego Domu Pomocy znajdują się: terapeuci zajęciowi, psycholog, logopeda, rehabilitant, instruktor kulturowo – oświatowy, pracownik socjalny oraz opiekunowie.

W roku sprawozdawczym Ośrodek zajmował się także prowadzeniem spraw dotyczących pobytu w dziennych ośrodkach wsparcia dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną tj. Środowiskowych Domach Samopomocy oraz Ośrodkach Wsparcia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Celem działalności ŚDS i OWiRON jest:

- organizowanie oparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnościami,
- przeciwdziałanie izolacji społecznej poprzez utrzymywanie osób z niepełnosprawnościami w ich naturalnym środowisku,
- podtrzymywanie i rozwijanie u osób z niepełnosprawnościami umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- kształtowanie właściwych postaw społecznych – integracja społeczna ze środowiskiem lokalnym.

Ze względu na kategorię osób, dla których środowiskowe domy samopomocy są przeznaczone, dzielą się one na typy:

- typ A – dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- typ B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- typ C – dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych,
- typ D – dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi,

W 2023r. 14 mieszkańców dzielnicy Włochy (7 osób chorych psychicznie, 4 osoby z zespołem Downa, 3 osoby z niepełnosprawnością intelektualną) objętych było taką formą wsparcia, w placówkach znajdujących się na terenie innych dzielnic Warszawy.

Osoby te uczęszczały do:

- ŚDS typu A „Pod Skrzydłami” ul. Grójecka 109 Warszawa Ochota - 5 osób.
- ŚDS typu B „Pod Skrzydłami” ul. Nowogrodzka 75 Warszawa Ochota - 3 osoby.

- ŚDS typu B Warszawskiego Koła Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną ul. Hoża 27a Warszawa Śródmieście - 1 osoba.
- ŚDS typu A „Słoneczny Dom” ul. Prawnicza 54 Warszawa Ursus - 1 osoba.
- ŚDS typu AC „Pod Daszkiem” ul. Żytnia 75/77 Warszawa Wola - 1 osoba.
- Ośrodka Wsparcia i Rehabilitacji dla Osób Niepełnosprawnych ul. Rozłogi 10 Warszawa Bemowo - 1 osoba.
- Ośrodka Wsparcia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ul. Andersa 6 i 8 Warszawa Śródmieście - 2 osoby.

Uczestnicy zajęć otrzymywali w w/w placówkach wsparcie w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, pomoc niezbędną do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, możliwość uczestnictwa w zajęciach o charakterze rehabilitacyjnym i terapeutycznym, które miały pozytywny wpływ na poprawę jakości życia uczestników terapii oraz prowadziły do ich usamodzielniania. Pobyt osoby chorej w placówce odciążał również rodziny w sprawowaniu opieki nad tymi osobami.

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy w roku sprawozdawczym wydał 2 decyzje administracyjne przyznające 2 osobom z niepełnosprawnością intelektualną świadczenie niepieniężne w formie pobytu w mieszkaniu chronionym – treningowym. 1 osobie w mieszkaniu funkcjonującym przy ul. Kłobuckiej 16b / 2 w Warszawie prowadzonym przez Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi oraz 1 osobie w mieszkaniu przy ul. Oszmiańskiej 10 prowadzonym przez Warszawskie Koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną. Lokatorzy mieszkania chronionego to osoby chore psychicznie lub niepełnosprawne intelektualnie, doświadczające kryzysu psychicznego, które pod nadzorem trenerów uczą się żyć samodzielnie. Mieszkańcy sami robią zakupy, przygotowują posiłki, zmywają naczynia, piorą, prasują, sprzątają mieszkanie, dbają o swoją higienę. Pobyt w mieszkaniu treningowym daje tym osobom wiele nowych umiejętności, ale też uczy je odpowiedzialności oraz współpracy, która zazwyczaj przychodzi im bardzo ciężko. Pobyt w mieszkaniu chronionym – treningowym to także sprawdzian, czy dana osoba z upośledzeniem intelektualnym bądź będąca w kryzysie psychicznym jest na tyle samodzielna, aby móc funkcjonować bez wsparcia np. rodziny.

5.3.3. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Na podstawie Zarządzenia nr 1366/2020 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 27.11.2020r. w sprawie ustalenia „Procedury dotyczącej zasad i trybu postępowania w sprawie kierowania i umieszczania w domach pomocy społecznej m.st. Warszawy oraz ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej” pracownicy Ośrodka kompletowali dokumenty osób ubiegających się o skierowanie do domu pomocy społecznej oraz ustalali opłaty od osób, o których mówi art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy z 12.03.2004r. o pomocy społecznej (to jest małżonków, zstępnych i wstępnych) za pobyt członka rodziny w placówce.

Działania w kierunku skompletowania dokumentacji celem skierowania osób niesamodzielnych, zwłaszcza seniorów do domu pomocy społecznej odbywają się wówczas, gdy wsparcie w ramach proponowanych usług w miejscu zamieszkania osoby nie jest już wystarczające np. z powodu pogarszającego się stanu zdrowia powodującego konieczność przyznania usług kompleksowych w systemie całodobowym. Osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym, które wymagały zapewnienia całodobowej opieki, kompletowano dokumenty niezbędne do umieszczenia w domu pomocy społecznej zgodnie z wymogami i

przesyłano do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie, które wydawało decyzje o skierowaniu, odpłatności oraz umieszczeniu (bądź odmowie umieszczenia) w domu pomocy społecznej.

W ramach działań prowadzonych na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych prowadzono także szeroko rozumiane poradnictwo informacyjne:

- z zakresu kierowania i umieszczania osób wymagających całodobowej opieki w państwowych domach pomocy społecznej oraz zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ww. placówkach,
- dotyczących państwowych i prywatnych domów pomocy społecznej,
- na temat zasad kierowania i umieszczania w zakładach opiekuńczo-leczniczych i innych placówkach całodobowej opieki,
- z zakresu form wsparcia świadczonego przez Ośrodek Pomocy Społecznej i inne placówki pomocowe z terenu Warszawy.

W 2023r. zostały wszczęte 52 postępowania o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej (w 2022r. - 26) 36 na wniosek strony (w 2022r. – 17) oraz 16 postępowań bez zgody strony (w 2022r. – 9) tj. 8 na wniosek rodziny, 1 na wniosek opiekuna prawnego, 7 na wniosek OPS. 22 wnioski z kompletem dokumentów zostały przekazane do innych Ośrodków na terenie m.st. Warszawy do rozpatrzenia zgodnie z właściwością terytorialną (osoby składające wnioski miały stałe zameldowanie lub ostatni stały meldunek w innych dzielnicach a na terenie Dzielnicy Włochy przebywały w Schronisku dla osób bezdomnych przy ul. Dojazdowej 3 lub w Schronisku przy ul. Foliałowej 10 - w przypadku tych osób, OPS Włochy nie ma wiedzy, na jakim etapie rozpatrywania są ich wnioski).

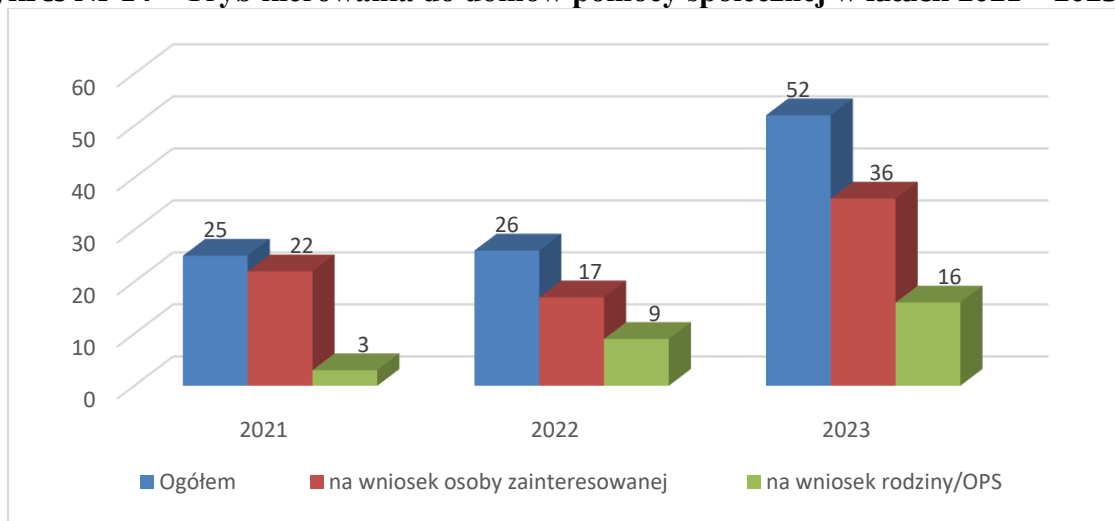
30 wniosków było rozpatrywanych w OPS Włochy (w tym 16 skierowano do Sądu). W trakcie prowadzonego postępowania 4 osoby złożyły rezygnacje z ubiegania się o miejsce w DPS (w tym 1 już po wydaniu przez WCPR decyzji kierującej do placówki) 6 osób zmarło przed zakończeniem procedury. 19 osobom WCPR wydał pozytywne decyzje kierujące do zamieszkania w DPS. W 2023r. w Domach Pomocy Społecznej zamieszkało 15 osób (w tym 7 osób z postanowienia Sądu – z których 4 osoby były umieszczone w DPS w trybie zabezpieczenia na czas trwania postępowania w Sądzie Rodzinnym i Opiekuńczym oraz 2 osoby, co do których procedurę rozpoczęto w 2022r.). 1 osobie WCPR odmówił skierowania do DPS a 2 osoby oczekują na decyzje. W Sądzie oprócz postępowań rozpoczętych w 2023 roku toczą się postępowania rozpoczęte w 2021r. (1 sprawa) i w 2022r. (2 sprawy).

Wskazać należy, że w odniesieniu do poprzednich lat w 2023r. liczba wniosków dotyczących skierowania do DPS (na wniosek strony, jak i bez zgody strony) uległa znacznemu zwiększeniu: 2022r. - 26 wniosków, 2021r. - 25 wniosków, 2020r. - 13 wniosków. Istotny wpływ na zwiększenie liczby wniosków ma fakt iż od marca 2023r. na terenie Dzielnicy Włochy funkcjonuje nowe schronisko dla osób bezdomnych - w głównej mierze oferujące pomoc osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym, którego mieszkańcy o skierowanie do DPS ubiegali się za pośrednictwem OPS Włochy.

Tabela Nr 64 – Tryb kierowania do domów pomocy społecznej w latach 2021 – 2023

Tryb kierowania			
Rok	Ogółem	na wniosek osoby zainteresowanej	na wniosek rodziny/OPS
2021	25	22	3
2022	26	17	9
2023	52	36	16

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 14 – Tryb kierowania do domów pomocy społecznej w latach 2021 – 2023

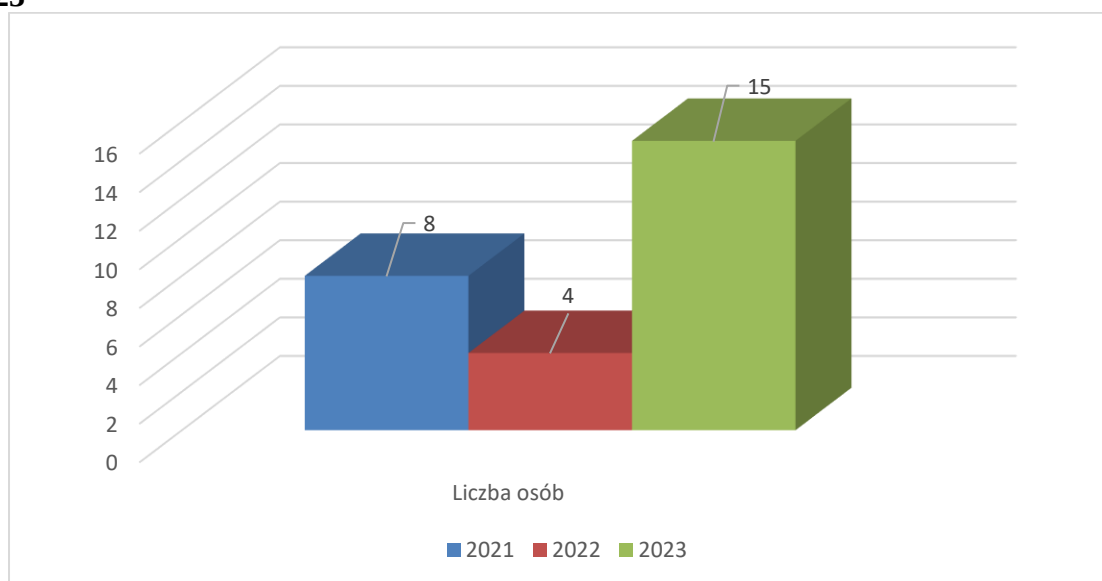
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr – 65 Osoby umieszczone w domach pomocy społecznej w latach 2021 – 2023

Osoby umieszczone w dps	
Rok	Liczba osób
2021	8
2022	4
2023	15

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 15 – Osoby umieszczone w domach pomocy społecznej w latach 2021 – 2023

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2023r. Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził postępowania w stosunku do 77 osób zobowiązanych do wnoszenia opłaty za pobyt członka rodziny w DPS. Odpłatność małżonków, zstępnych oraz wstępnych mieszkańców domów pomocy społecznej ustalana była na podstawie umowy zawieranej z Dyrektorem OPS w trybie art. 103 ustawy o pomocy społecznej bądź w trybie decyzji administracyjnej wydawanej zgodnie z art. 61 ust. 2d, 2e oraz 2f w/w ustawy, w sytuacji kiedy osoba zobowiązana nie wyraziła zgody na podpisanie umowy lub nie wyraziła zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego.

W 2023 roku :

- z 24 osobami zostały podpisane umowy w sprawie ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS, w tym 15 umów z całkowitym zwolnieniem z obowiązku wnoszenia opłaty, 7 umów z częściowym zwolnieniem, 2 umowy na ponoszenie opłaty w całości.

- z 10 osobami zawarte zostały aneksy do wcześniej zawartych umów, w tym 3 aneksy z całkowitym zwolnieniem oraz 7 z częściowym zwolnieniem z obowiązku wnoszenia opłaty.

- w 15 przypadkach z uwagi na dochód poniżej 300 % kryterium dochodowego brak było podstaw do naliczenia odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS - w tych przypadkach do osób zobowiązanych wysłane było zawiadomienie o braku podstaw do ustalenia odpłatności na okres sześciu miesięcy.

- w 6 przypadkach odpłatność ustalono w formie decyzji administracyjnej, z czego :

- w 4 przypadkach wydano decyzję administracyjną zwalniającą w całości osobę zobowiązaną z opłaty (w tym w 2 przypadkach w oparciu o art. 64 pkt. 7 uops,
- w 1 przypadku odmówiono całkowitego zwolnienia, ale zastosowano częściowe zwolnienie z odpłatności).
- w 1 przypadku ustalono pełną odpłatność, w związku z odmową przeprowadzenia wywiadu środowiskowego.
- w 1 przypadku wydano decyzję zwalniającą osobę zobowiązaną w całości, w oparciu o art. 64 pkt. 7 (po wydanej w 2021r. decyzji ustalającej odpłatność).
- w przypadku 2 spraw, postępowania skierowane zostały do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, z czego jedną sprawę WSA przekazało do Samorządowego Kolegium Odwoławczego do ponownego rozpatrzenia, druga

sprawa nadal jest na etapie rozstrzygania.

- w 5 przypadkach nie udało się ustalić miejsca zamieszkania osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności, a tym samym nawiązać z nimi skutecznego kontaktu - w tych przypadkach postępowania są nadal prowadzone.

- w 5 przypadkach prowadzone postępowania zakończono na etapie postępowania wyjaśniającego (przed podpisaniem umowy/wydaniem decyzji), gdyż osoba ubiegająca się o skierowanie do Domu Pomocy Społecznej wycofała wniosek (już po wydaniu przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie decyzji kierującej do DPS).

- w 1 przypadku, w toku prowadzonego postępowania ustalono, że brak jest podstaw do dochodzenia opłaty od osoby wskazanej jako zobowiązana - ustalono bowiem, że osoba ta została adoptowana (pełne przysposobienie) wobec czego nie ma zobowiązań wobec rodziny biologicznej.

- w 7 przypadkach postępowania są w toku.

Prowadzenie postępowań wobec osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS jest bardzo czasochłonne, wymagające prowadzenia szczegółowych ustaleń i wyliczeń, a niejednokrotnie prowadzenia działań w kierunku ustalenia miejsca pobytu osoby zobowiązanej, danych osoby np. nr pesel, dochodu. Pracownik socjalny prowadzący powyższe postępowania wielokrotnie spotykał się z niechęcią osób zobowiązanych (a czasami wręcz z agresją) do współpracy, co bardzo utrudniało realizację zadania.

5.4 Sprawianie pogrzebów

Zgodnie z Uchwałą Nr LX/1840/2009 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 27 sierpnia 2009r. (z późn. zm.) w sprawie zasad sprawiania pogrzebów oraz zwrotu kosztów pogrzebu realizowanych przez m.st. Warszawę § 1 pkt 3 „O sprawienie pogrzebu przez Ośrodek może ubiegać się osoba uprawniona do dokonania pochówku, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U.z 2000r.Nr 23, poz. 295 z późn. zm.), pozostająca w trudnej sytuacji materialnej i nie mająca uprawnień do ubiegania się o uzyskanie świadczenia związanego ze śmiercią lub pogrzebem...”. Pogrzeb odbywa się zawsze zgodnie z wyznaniem zmarłego i jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Realizacja procedury związanej ze sprawieniem pochówku wymaga ścisłej współpracy z prokuraturą, policją, urzędem stanu cywilnego oraz zakładami pogrzebowymi.

Koszt sprawienia pogrzebu w roku sprawozdawczym wynosił do 30 listopada 3 938,61 zł. z czego:

- 1 873,80 zł. to koszty zakładu pogrzebowego związane z usługą pogrzebową,
- 2 064,81 zł. to koszty Zarządu Cmentarzy Komunalnych tj. zakup miejsca grzebalnego oraz czynności kancelaryjne i terenowe.

Od 1 grudnia 2023 koszt sprawienia pogrzebu wynosił 4 381,41 zł. z czego:

- 2.316,60 zł. to koszty zakładu pogrzebowego związane z usługą pogrzebową,
- 2.064,81 zł. to koszty Zarządu Cmentarzy Komunalnych tj. zakup miejsca grzebalnego oraz czynności kancelaryjne i terenowe.

W 2023 roku do Ośrodka wpłynęły dokumenty dotyczące sprawienia 5 pogrzebów z czego:

- koszty 1 pogrzebu (osoba NN) zostały opłacone z własnych środków Ośrodka na kwotę 4 381,41 zł.,
- z ZUS-u otrzymano refundacje za 2 pogrzeby na łączną kwotę 7 877,22 zł.

- 1 wniosek o pochówek został anulowany, gdyż rodzina zdecydowała się na podjęcie działań związanych z pochówkiem w ramach własnych możliwości,
- 1 wniosek o pochówek został przekazany zgodnie z właściwością terytorialną do Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Ochota m.st. Warszawy.

5.5 Poradnictwo Specjalistyczne

Realizacja poradnictwa specjalistycznego wynika przede wszystkim z zapisu art. 46 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

„1. Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.”

Udzielanie specjalistycznego wsparcia osobom i rodzinom w szczególności psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego i rodzinnego realizowane było min. poprzez:

- 1 poradnictwo psychologiczne;
- 2 specjalistyczną diagnozę środowisk rodzinnych;
- 3 prowadzenie zajęć grupowych z określonymi grupami klientów;
- 4 poradnictwo rodzinne i terapię rodzinną;
- 5 udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzinom dysfunkcyjnym;
- 6 diagnozowanie, profilaktykę i terapię osób i rodzin które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych;
- 7 poradnictwo obejmujące problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych,

W zakresie merytorycznym pomoc specjalistyczna przyjmowała różne formy uzależnione od rodzaju zgłaszanych problemów:

- poradnictwo wychowawcze dla rodziców (problemy w relacjach rodzice-dziecko),
- warsztaty umiejętności wychowawczych;
- warsztaty tematyczne,
- konsultacje par i małżeństw;
- konsultacje indywidualne dla osób w kryzysie życiowym;
- psychoterapię indywidualną.
- poradnictwo dla seniorów,
- biofeedback,
- grupy wsparcia.

Osoby korzystające z pomocy specjalistycznej uczestniczyły w następujących konsultacjach psychologicznych:

- 1) spotkania indywidualne trwające 50 minut;
- 2) spotkania rodzinne lub małżeńskie trwające 60-90 minut.
- 3) biofeedback - jedno spotkanie ok 50 min.

Na indywidualne spotkania do psychologa osoby zgłaszały się samodzielnie, kierowane były przez pracowników socjalnych bądź pracowników innych służb. Najczęściej zgłaszane

problemy w ramach spotkań indywidualnych i rodzinnych dotyczyły: problemów w relacji małżeńskiej lub partnerskiej, problemów w komunikacji interpersonalnej między członkami rodzin, brak zasobów do poradzenia sobie w sytuacjach trudnych jak, np.; pandemia Covid 19, śmierć osoby bliskiej, problemy egzystencjalne, trudności związane z pracą, kłopoty wychowawcze, problemy lub zaburzenia intrapsychiczne, depresja, lęki, problemy w komunikacji i z samooceną, motywy egzystencjalne, jak również typowo zdrowotne dotyczące chorób przewlekłych np. insulinooporność, choroby tarczycy, które znacznie osłabiają kondycję psychiczną.

W roku 2023 nadal dużym zainteresowaniem cieszyły się konsultacje i terapie indywidualne dla osób dorosłych. W roku sprawozdawczym kontynuowane były również terapie indywidualne rozpoczęte w poprzednim roku kalendarzowym oraz nowe terapie. Osoby korzystające z konsultacji, terapii psychologicznych coraz chętniej wybierały również spotkania on line. Stanowiło to znaczne ułatwienie pracy, zwłaszcza w momentach kiedy klient nie mógł z różnych powodów dotrzeć do gabinetu i uczestniczyć w procesie na żywo. Z pomocy psychologa w okresie sprawozdawczym skorzystało 91 osób w tym 224 członków rodziny (w zeszłym roku 69 osób, w tym 149 członków rodziny), przeprowadzono 1669 indywidualnych konsultacji psychologicznych dla osób dorosłych, w tym seniorów (w zeszłym roku 1296 konsultacji).

Tabela Nr 66 - Wiek osób korzystających z konsultacji psychologicznych

Wiek osób	14-17	18-29	30-39	40-49	50-59	60+
Liczba osób	1	12	16	43	8	11

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Psycholog wspierał także merytorycznie asystentów rodzin i pracowników świadczących pogłębianą pracę socjalną w trudnych sprawach w pracy z rodziną – poprzez wspólne omawianie przypadków. Takie spotkania miały charakter konsultacji wybranych obszarów, w których pojawiały się trudności i były udzielane na bieżąco, zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami. Pozwalały one poszerzyć perspektywę w patrzeniu na rodzinę, przyjrzenia się mechanizmom funkcjonującym w rodzinach, które z nich pracują na rzecz zmiany, a które ją stabilizują w celu utrzymania homeostazy oraz ustalenia nowych kierunków pracy i wymiany doświadczeń.

Warsztaty umiejętności wychowawczych

W maju 2023r odbyła się trzecia edycja Warsztatów Umiejętności Wychowawczych prowadzonych przez pracowników Działu Pomocy Specjalistycznej (psychologa i asystenta rodziny). Tak jak we wcześniejszych latach szkolenie było skierowane do rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Szkolenie składało się z trzech 3-godzinnych spotkań i odbyło się w dniach 11, 18 i 25 maj. Tematami spotkań były: „Czym jest wychowanie dziecka i jak się z nim zmierzyć?”, „Emocje rodzica a emocje dziecka” oraz „Alternatywne sposoby wychowania”. Treści jednak były na bieżąco dostosowywane do zgłaszanych potrzeb uczestników. Podobnie jak w zeszłym roku warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem, zaskakująca była jednak wysoka frekwencja utrzymująca się podczas wszystkich spotkań (w 2022r. na 23 zgłoszenia przyszło 12 osób, w 2023r. zapisało się także 23 osób, a uczestniczyło 17).

Po szkoleniu została rozdana anonimowa ankieta ewaluacyjna. Wypełniło ją 16 osób. Składała się z 11 pytań zamkniętych oraz czterech otwartych, odnoszących się do różnych aspektów treści szkolenia oraz kompetencji prowadzących. Wszystkie osoby oceniły pozytywnie powyższe aspekty. Jedyne zastrzeżenie dotyczyło pytania o ilość czasu

przeznaczoną na szkolenie. Dla części osób był on za krótki. W uwagach uczestnicy zaznaczali, że chcieliby jeszcze więcej ilości ćwiczeń praktycznych oraz dodatkowych warsztatów o podobnej tematyce (wychowanie nastolatków, wzmacnianie poczucia własnej wartości u dziecka, wychowanie rodzeństwa). Ciekawe były także odpowiedzi na pytanie w jaki sposób osoby dowiedziały się o szkoleniu. Okazuje się, że informacja ta docierała w bardzo zróżnicowany sposób (z plakatów w szkole lub przedszkola, z Librusa, od pracownika socjalnego lub kuratora, od znajomego, ze strony internetowej lub facebooka Ośrodka). Warto odnotować, że po zakończonych warsztatach przez parę miesięcy dzwoniły osoby dopytując o możliwość wzięcia udziału w takim szkoleniu. Wskazuje to z jednej strony na duże zainteresowanie taką formą wsparcia a z drugiej na świadomość w środowisku lokalnym, że w Ośrodku można skorzystać z takiej pomocy.

Sztuka reagowania na przemoc

W ramach kampanii „Sztuka reagowania na przemoc” realizowanej przez m.st. Warszawa 1 września 2023r. i 24 listopada 2023r. w Dziennych Domach Pomocy odbyły się spotkania przeprowadzone przez psychologa Ośrodka.

Kampania promowała międzynarodowy znak zamykanej dłoni „Pomóż mi”. To symbol, który powinien być rozpoznawalny przez ogół społeczeństwa oraz powszechnie znany osobom doznającym przemocy. Jest dyskretnym sygnałem, który wysyła się do kogoś znajomego lub całkowicie obcej osoby informując o tym, że jest się osobą doznającą przemocy. Znak „Pomóż mi” to wezwanie o pomoc, zrozumiałe na całym świecie. Kampania wzywała do działania i niezwłocznego dzwonienia pod nr 112 w przypadku zobaczenia takiego znaku. Kampania dotyczyła głównie trzech grup osób zależnych, czyli dzieci, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

Z uwagi na to, że pensjonariusze DDP są zawyczaj osobami starszymi lub niepełnosprawnymi uznano, że jest szczególnie wskazane, aby zapoznać ich z treścią kampanii.

W trakcie spotkania omówiono problematykę doświadczania przemocy, jak i możliwości sygnalizowania potrzeby pomocy. Zaprezentowano oraz przećwiczone z uczestnikami gest „pomóż mi”. Towarzyszyła temu prezentacja multimedialna wraz z materiałami wideo udostępnionymi przez organizatorów kampanii. Pensjonariusze DDP brali aktywny udział w spotkaniu, chętnie dzielili się swoimi doświadczeniami oraz spostrzeżeniami w tym temacie.

Biofeedback dla podopiecznych Dziennych Domów Pomocy

W 2023 roku kontynuowana była diagnoza i terapia metodą Biofeedback dla podopiecznych dwóch DDP -ów przy ul. Robotniczej 15 i Potrzebnej 10 .

Biofeedback czyli biologiczne sprzężenie zwrotne, które polega na dostarczeniu klientowi informacji zwrotnej o jego stanie fizjologicznym. Zmiany fizjologiczne organizmu monitorowane są przez specjalistyczne systemy pobierające dane z czujników w czasie rzeczywistym. Trening ma na celu pomóc w przypadku min. zaburzeń lękowych, problemów ze stresem, zaburzeń snu, wypalenia zawodowego, stanów depresyjnych, problemów z pamięcią.

Trening podzielony był na dwie części. Pierwsza część spotkania terapeutycznego nastawiona była na terapię Biofeedback natomiast druga część spotkania polegała na wsparciu psychologicznym, na którym podopieczni mogli wyrazić swoje obawy, niepokoje ,dotyczące swojego życia i funkcjonowania. Korzystali również z poradnictwa dotyczącego prawidłowego odżywiania, sposobu komunikowania się z członkami swoich rodzin, tak aby poprawić relację. Zajęcia odbywały się cały rok, jeden raz w tygodniu. Z terapii skorzystało 10 podopiecznych i 3 pracowników. **Odbyło się 279 spotkań**

terapeutycznych.

W roku sprawozdawczym kontynuowane były także wykłady psychologiczne dla wszystkich podopiecznych DDP-ów. Odbływały się przez cały rok, raz w miesiącu dla każdej z grup (ul. Robotnicza 15, ul. Potrzebna 10) bez wykluczenia miesięcy wakacyjnych, tak jak to było w ubiegłych latach. Wykłady w ramach profilaktyki prozdrowotnej, na których omawiane były zagadnienia psychologiczne dotyczące zdrowia psychicznego, relacji międzyludzkich, przemocy, radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, jak również dotyczyły ogólnie zdrowia i w tym wypadku omawiane były różne sposoby odżywiania (diety) - co szkodzi zdrowiu, a co pomaga, prawidłowa suplementacja, zioła.

5.6. Interwencje kryzysowe

W roku 2023 zgłoszono 30 przypadków potrzeby interwencji w środowisku. Jest to nieznaczny wzrost względem roku 2022r (zgłoszono wtedy 28 sytuacji).

1. Interwencje w przypadku zgłoszenia podejrzenia występowania przemocy w rodzinie.

28 zgłoszeń dotyczyło podejrzenia przemocy w rodzinie lub sprawowania niewłaściwej opieki nad dziećmi. Wskazać należy, że wszystkie zgłoszenia dotyczyły rodzin z dziećmi.

W ramach w/w zgłoszeń sami pracownicy socjalni przeprowadzili 18 interwencji w środowisku, a w przypadku 10 interwencji psycholog udał się pod adres wskazany w zgłoszeniu razem z pracownikiem socjalnym.

W dwóch przypadkach w ramach podejmowanych interwencji wszczęto procedurę Niebieskiej Karty. W pozostałych sytuacjach w następstwie odbycia interwencji pracownik socjalny monitorował sytuację, pozyskiwano również informację o funkcjonowaniu rodziny ze strony innych instytucji (policji, szkoły itp.). Każdorazowo podczas spotkania zapoznawano członków rodziny z ofertą pomocową Ośrodka oraz informowano jakie formy pomocy są dla nich wskazane.

2. Interwencje w przypadku zgłoszenia kryzysu w rodzinie, zagrożenia życia i zdrowia

Odnotowano 2 zgłoszenia, interwencje dotyczyły potrzeby wstępnej oceny trudności psychicznych (u jednej osoby w związku z podejrzeniem depresji poporodowej, u drugiej w podeszłym wieku w sytuacji straty bliskiej osoby). Podjęto interwencje i konsultacje w środowisku, zaproponowano skorzystanie z pomocy psychologicznej oraz zasugerowano kontakt z psychiatrą.

6. Świadczenia z innych ustaw

6.1. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W roku sprawozdawczym Ośrodek realizował działania o charakterze wspierającym i integracyjno-edukacyjnym adresowane do rodzin o:

- niskich umiejętnościach opiekuńczo-wychowawczych rodziców;
- niskich umiejętnościach prowadzenia gospodarstwa domowego;
- niewysokim poziomie zaradności życiowej;
- niskim poziomie samooceny i kontroli nad własnym życiem;
- zaburzonych relacjach małżeńskich/partnerskich;
- niskiej dojrzałości społeczno-emocjonalnej rodziców;
- trudnej sytuacji społecznej rodziców;
- trudnościach edukacyjno-wychowawczych dzieci;
- sytuacji kryzysowej związanej z etapami rozwoju rodziny lub zdarzeniami losowymi, negatywnie wpływającymi na jakość wspólnego pożycia domowników;
- niewydolności materialnej rodziny;
- trudnych warunkach mieszkaniowych;
- niskiej pozycji społecznej rodziców;
- występowaniu cech osobowościowych lub problemów psychologicznych rodziców uniemożliwiających adekwatne funkcjonowanie w roli opiekunów dziecka.

Podejmowanie działań miało na celu zaplanowanie pracy tak, aby przywrócić rodzinie zdolność do wypełniania jej funkcji i prawidłowego funkcjonowania oraz przezwyciężenie kryzysu.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2023 poz. 1426) nadała ramy prawne realizacji zadań, przez co Ośrodek Pomocy Społecznej pełni rolę organizatora pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zadanie to realizowane jest min. za pośrednictwem asystentów rodziny.

6.1.1 Asystenci rodziny

Wspieranie rodziny to inaczej realizacja działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Skuteczna ochrona dzieci i pomoc rodzicom jest osiągana dzięki współpracy organizacji, instytucji i osób pracujących na rzecz rodziny.

Asystent rodziny współpracuje z rodziną, aby ta w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące kwestii opiekuńczo-wychowawczych. Asystent rodziny jest doradcą, przyjacielem rodziny. Jako specjalista pomaga wykorzystywać zasoby radzenia sobie z bieżącymi problemami, wspiera i motywuje do podejmowania działań oraz realizacji wyznaczonych przez rodzinę celów. Asysta rodzinna opiera się na zasadzie pomocniczości, partnerstwie i współpracy oraz dobrowolności. Asystent rodziny wspiera rodziny biologiczne przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, nawet w sytuacji umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, małoletnich rodziców opuszczających młodzieżowy ośrodek wychowawczy/młodzieżowy ośrodek socjoterapii/schronisko dla nieletnich lub zakład poprawczy i wychowujących dziecko oraz koordynuje wsparcie skierowane do kobiet w ciąży i rodzin zgodnie z ustawą „Za życiem”.

W roku 2023 Ośrodek zatrudniał 4 asystentów (2,75 etatu), którzy pracowali z rodzinami

przeżywającymi trudności w prawidłowym wywiązywaniu się z funkcji opiekuńczo-wychowawczej, jak również mającymi trudności we właściwym funkcjonowaniu społecznym, które były zagrożone wykluczeniem społecznym oraz z rodzinami, które przyjechały w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie po 24.02.2022r.

Asystenci rodziny zatrudnieni byli w ramach zadaniowego czasu pracy, a ich praca koordynowana była przez lidera asysty rodzinnej.

Rodziny objęte działaniami asystentów zostały zgłoszone przez pracowników socjalnych, którzy po dokonaniu analizy sytuacji rodziny, określeniu źródeł kryzysu rodziny, analizie stanu wiedzy i umiejętności w zakresie pełnienia przez rodzinę funkcji rodzinnych i społecznych, określenia deficytów i potrzeb rodziny oraz wskazaniu zasobów i identyfikacji obszarów do pracy, wnioskowali do Dyrektora Ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta. Asystenci pracowali również z rodzinami, które do podjęcia współpracy z nimi zostały zobowiązane na mocy Postanowienia Sądowego lub zgłoszone zostały przez placówki oświatowo-wychowawcze.

Oddziaływania asystentów skierowane były m.in. na :

- pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych i zdrowotnych rodziny,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- wzmocnienie umiejętności wychowawczych,
- poprawę relacji wewnątrz rodzinnych,
- rozwijanie umiejętności społecznych,
- motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- pomoc w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy zarobkowej,
- aktywizowanie rodziny do wspólnego spędzania czasu wolnego,
- profilaktykę zdrowotną.

Formy pracy z rodziną

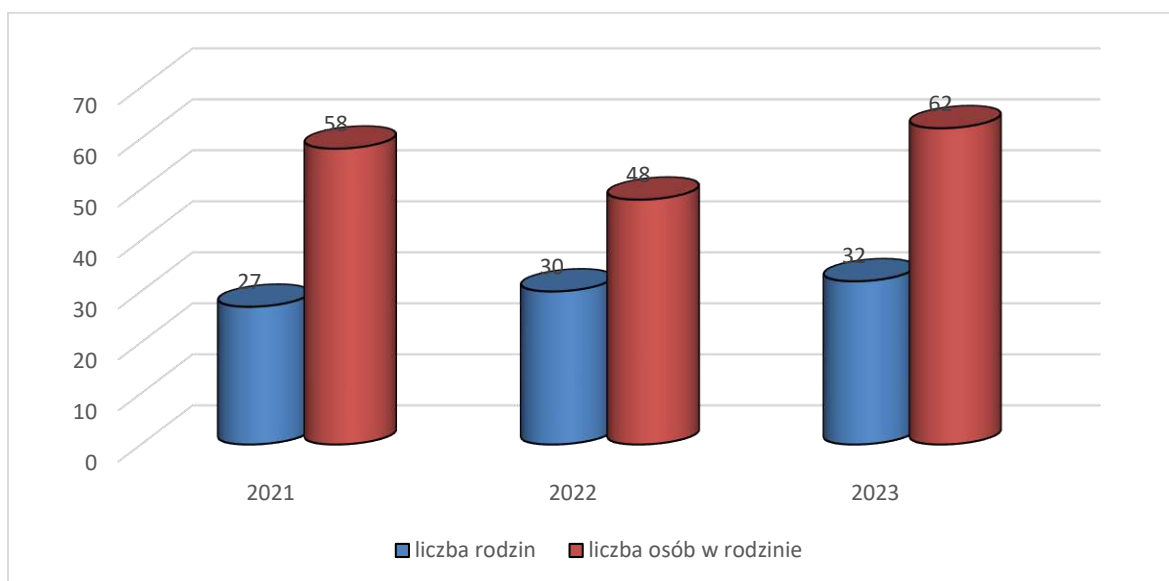
W 2023 roku wsparciem asystentów zostały objęte 32 rodziny (z wyłączeniem rodzin ukraińskich) w tym 62 dzieci, w tym zobowiązanych przez sąd 8 rodzin.

Tabela Nr 67 – Rodziny z asystentem rodziny

Rok	2021	2022	2023
liczba rodzin	27	30	32
liczba osób w rodzinie	58	48	62

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 16 – Rodziny z asystentem rodziny

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2023 roku asystenci zakończyli pracę z 9 rodzinami, w tym z 5 rodzinami z powodu osiągnięcia celów, z 2 rodzinami z uwagi na zmianę miejsca ich zamieszkania, z 2 rodzinami ze względu na zmianę metod pracy.

Należy uwzględnić, że asystenci rodziny podejmują interwencję w kontekście współpracy z rodziną wyłącznie w przypadku uzyskania zgody ze strony tej rodziny, z wyjątkiem sytuacji, w których interwencja jest zarządzeniem sądowym.

W kontekście przedstawionych danych liczbowych można wnioskować, że praca asystentów rodziny oraz zaangażowanie samych rodzin przyczyniły się do uniknięcia umieszczenia 60 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, a 2 dzieci, po dwuletnim pobycie w pieczy zastępczej, wróciło do środowiska rodzinnego pod bezpośrednią opiekę matki.

W celu nadzorowania działań związanych z pracą z rodziną oraz kreowania innych kierunków pracy z rodzinami wieloprogowymi, zrealizowano łącznie 119 spotkań w sądzie z kuratorami sądowymi oraz innymi specjalistami zaangażowanymi w pracę na rzecz rodziny zarówno w formie stacjonarnej, jak i zdalnej. Wskazać należy, że asystenci pełnili również rolę świadków, głównie w sprawach rodzinnych, których liczba, w roku sprawozdawczym wyniosła 12.

Asystenci w ramach swoich zadań wspólnie z członkami rodzin opracowywali plany pracy, które później wspólnie realizowali. Ponadto, systematycznie prowadzili dokumentację rejestrując bieżące działania oraz przeprowadzając okresowe oceny planów pracy z rodzinami, poprzez kwartalne lub półroczne ewaluacje oddziaływań w środowisku rodziny. Zarządzeniem Nr 21/2012 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy z dnia 09.07.2012r. powołano „Zespół do spraw asysty rodzinnej” w skład którego wchodzi asystenci rodzin i osoba koordynująca pracę zespołu. W ramach swojej pracy zespół analizował efekty działań podejmowanych wspólnie z rodzinami, analizował i omawiał występujące problemy w pracy, wymieniał doświadczenia, analizował potrzeby i zasadność objęcia rodzin asystą rodzinną, oceniał zasadności podejmowanych działań na rzecz rodziny oraz ustalał harmonogram pracy z rodzinami. **W ramach działań Zespołu w roku sprawozdawczym odbyło się 25 spotkań.**

Zgodnie z Zarządzeniem nr 56/2023 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 13 stycznia 2023 roku w Warszawie wprowadzono Program „Warszawski Kokon”, zgodnie z którym rodziny zobowiązane na mocy postanowienia Sądu do współpracy z asystentem rodziny otrzymają szerokie wsparcie. Proces ten w ramach Programu podzielony jest na etapy i dostosowany do zdiagnozowanych potrzeb rodziny, ich gotowości do zmiany oraz indywidualnych możliwości. Podejmowane działania mają na celu pomóc rodzinie wyznaczyć cele w kluczowych obszarach życia i usprawnić najważniejsze aspekty funkcjonowania. Realizowane działania są elastycznie dostosowywane do celów, potrzeb i możliwości członków rodzin. Realizatorem Programu jest Centrum Usług Społecznych mieszczące się przy ul. Skaryszewskiej 5 w Warszawie.

W roku sprawozdawczym z w/w Programu korzysta 1 rodzina z terenu Dzielnicy Włochy.

6.1.2 Usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi

Od kwietnia 2023r do grudnia 2023r. w ramach działań realizowanych na podstawie ustawy z dnia 09.06.2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowano usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi.

W ramach działań w/w usług realizowano między innymi:

- sprawowanie opieki nad dziećmi w drodze na zajęcia do placówek oświatowych tj. min. przedszkola, szkoły, żłobka, placówek opieki lub ochrony zdrowia oraz w drodze powrotnej do domu z tych placówek,
- organizowanie i prowadzenie zabaw i zajęć dostosowanych do wieku dzieci mających na celu rozwój poznawczy, wyrównywanie braków środowiskowych i edukację,
- pomoc rodzicom w opiece nad dziećmi w trakcie spacerów i spędzaniu czasu wolnego.

W okresie sprawozdawczym taką formą pomocy zostało objętych 7 rodzin. W ramach działań zrealizowano 578 godzin usług.

6.1.3 Wspieranie rodzin

Od lutego do grudnia 2023 roku w celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych ustanowiono 3 rodziny wspierające. Objęte tym świadczeniem rodziny wspierane współpracowały również równolegle z asystentem rodziny w związku z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi, zaniedbaniem środowiskowym, trudnościami zdrowotnymi członków rodziny, niepełnosprawnością intelektualną, zaburzonym rozwojem dzieci i wynikającymi z tego deficytami oraz niewystarczającymi warunkami lokalowymi. W rodzinach, w których realizowane były zadania przebywało 7 dzieci w wieku 0-17 lat, a świadczenia były realizowane na mocy umowy zawartej pomiędzy Ośrodkiem, a rodziną wspierającą. Rodzina wspierająca przy współpracy z asystentem rodziny udzielała pomocy rodzinie wspieranej w zakresie opieki i wychowywania dzieci. Działo się to poprzez stwarzanie możliwości korzystania ze zorganizowanych form spędzania czasu wolnego, stwarzanie możliwości prawidłowego rozwoju i pobudzania rozwoju zainteresowań dzieci. Ponadto wspierano postawy rodzicielskie, modelowo pożądane postawy, kształtowano i wypełniano podstawowe role społeczne, a także oferowano wsparcie emocjonalne oraz wymianę doświadczeń w obszarze wychowania i opieki nad dziećmi. Dodatkowo działania te miały na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. W ramach udzielanego wsparcia rodzinie wspierającej przysługiwał zwrot kosztów poniesionych na dzieci z rodzin wspieranych głównie z tytułu: zakupu biletów wstępu do placówek rekreacyjno-

sportowych, zakupu biletów do placówek kulturalnych oraz w uzasadnionych przypadkach kosztów poniesionych na zakup artykułów szkolnych, środków higienicznych, zabawek edukacyjnych, specjalistycznych artykułów potrzebnych na praktyki szkolne. Efektem współpracy rodzin było podniesienie umiejętności i kompetencji społecznych rodziny wspieranej i w dużej mierze przyczyniło się do pomocy w wyrównywaniu braków rozwojowych dzieci.

Szkolenia dla rodzin

W 2023 r. asystenci rodziny zorganizowali trzy szkolenia skierowane do rodziców, opiekunów oraz dziadków, a proces rekrutacji był otwarty dla wszystkich zainteresowanych. Podczas tych spotkań uczestnicy mieli okazję skorzystać z bogatej wiedzy i doświadczenia asystentów, którzy prezentowali praktyczne umiejętności związane z efektywnym rodzicielstwem. Szkolenia skupiły się na tematach takich jak budowanie zdrowych relacji rodzinnych, skuteczna komunikacja z dziećmi oraz strategie radzenia sobie z trudnościami w wychowaniu. Otwarty nabór umożliwił różnorodnej grupie uczestników skorzystanie z profesjonalnej pomocy i wymiany doświadczeń w zakresie rodzicielstwa. W szkoleniach wzięły udział łącznie 44 osoby.

Warsztat „Jak budować poczucie własnej wartości u dziecka”

W dniu 19 maja 2023 r. odbyły się dwugodzinne warsztaty prowadzone przez psychologa I asystenta rodziny Ośrodka pn.: "Jak budować poczucie własnej wartości u dziecka". Spotkanie miało na celu omówienie istotnych aspektów wpływających na rozwijanie pozytywnego obrazu siebie u najmłodszych. Podczas warsztatów omówiono następujące kwestie:

- 1) zrozumienie dziecka: uczestnicy warsztatów zdobyli wiedzę na temat psychologii dziecka i etapów rozwojowych, które mają wpływ na kształtowanie poczucia własnej wartości. Ważnym elementem była świadomość, że każde dziecko jest jednostką o unikalnych cechach i potrzebach.
- 2) komunikacja pozytywna: omówiono znaczenie pozytywnej komunikacji w budowaniu poczucia wartości dziecka. Uczestnicy dowiedzieli się o wpływie słów i gestów na rozwijające się dziecko, a także jakie zachowania wspierają budowanie pewności siebie.
- 3) rola rodziców i opiekunów: podkreślono kluczową rolę rodziców i opiekunów w kształtowaniu poczucia własnej wartości u dzieci. Przedstawiono praktyczne strategie, jak budować zaufanie i pozytywne podejście do samego siebie.
- 4) zachęcanie do samodzielności: omówiono jak stymulować samodzielność u dziecka, co przekłada się na rozwijanie pewności siebie. Prowadzący warsztaty prezentowali konkretne przykłady działań wspierających autonomię najmłodszych.
- 5) praktyczne ćwiczenia: warsztaty zawierały również praktyczne ćwiczenia, podczas których uczestnicy mieli możliwość wdrożenia zdobytej wiedzy w konkretne sytuacje. Ćwiczenia skupiały się na budowaniu pozytywnego dialogu z dzieckiem.

Podsumowując, warsztaty "Jak Budować Poczucie Własnej Wartości u Dziecka" dostarczyły uczestnikom praktycznych narzędzi i wiedzy potrzebnej do wspierania dziecka w rozwijaniu

pozytywnego obrazu siebie. Były to dwie godziny pełne inspirujących informacji i wymiany doświadczeń, które przyczyniły się do zwiększenia świadomości roli dorosłych w budowaniu pewności siebie u najmłodszych. W warsztatach uczestniczyło 17 osób.

Warsztat „Każdy może być dobrym rodzicem”

W dniu 19 czerwca 2023 r., psycholog i asystent rodziny Ośrodka przeprowadzili dwugodzinne warsztaty dotyczące roli rodziców w wychowaniu małych dzieci. Spotkanie skupiło się na istotnej kwestii bycia rodzicem oraz wpływie tego doświadczenia na postrzeganie świata i styl życia uczestników.

W trakcie warsztatów poruszono temat, jakie znaczenie rodzice mają dla swoich małych dzieci, będąc jednocześnie najważniejszymi autorytetami na świecie. Zwrócono uwagę na to, jak bycie rodzicem może zmienić perspektywę życiową i spojrzenie na otaczającą rzeczywistość. Często pojawiające się pytania dotyczyły jakości opieki i wychowania dzieci oraz dylematów związanych z tymi obszarami. W ramach zajęć omówiono różne techniki radzenia sobie z wyzwaniami wychowawczymi, zwracając uwagę na znaczenie zrozumienia potrzeb dziecka. Podkreślono, że świadomość i zrozumienie są kluczowe w zapobieganiu sytuacjom, które mogą być krzywdzące dla dziecka. Uczestnicy zdobyli wiedzę na temat pozytywnych metod wychowawczych, które sprzyjają zdrowemu rozwojowi dziecka.

Warsztaty miały charakter interaktywny, pozwalając uczestnikom dzielić się swoimi doświadczeniami i refleksjami na temat roli rodziców. Skoncentrowano się na praktycznych aspektach wychowania, zwracając uwagę na budowanie zdrowych relacji z dzieckiem oraz radzenie sobie z trudnościami w sposób konstruktywny.

Podsumowując, warsztaty dostarczyły uczestnikom istotnych informacji i umiejętności, mających na celu wspieranie rodziców w skutecznym pełnieniu roli wychowawczej. Zwrócono uwagę na potrzebę świadomego podejścia do rodzicielstwa oraz zrozumienia, że większość trudności można pokonać poprzez odpowiednią edukację i wsparcie. W warsztatach uczestniczyły 22 osoby.

Warsztat „Być Babcią! Być Dziadkiem!”

2 października 2023 r. odbyły się warsztaty pn.: "Być Babcią, Być Dziadkiem", skierowane do osób pełniących rolę dziadków i mających wnuki w wieku od 0 do 6 lat. Spotkanie miało na celu dostarczenie praktycznych wskazówek oraz umiejętności, które wspomogą dziadków w aktywnym i pełnym zrozumienia uczestnictwie w życiu najmłodszych członków rodziny.

Prowadzący warsztaty, tj. asystenci rodziny Ośrodka skoncentrowali się na kilku kluczowych obszarach: rola dziadków w wychowaniu: omówiono istotną rolę, jaką dziadkowie pełnią w życiu swoich wnuków, zarówno pod względem wsparcia emocjonalnego, jak i wpływu na rozwój dziecka.

1) nowoczesne wyzwania rodzinne: poruszono kwestie związane z nowoczesnymi wyzwaniami, przed którymi stają współczesne rodziny, oraz jak dziadkowie mogą być wsparciem w sytuacjach trudnych.

2) budowanie silnych relacji: skupiono się na technikach budowania silnych relacji

z wnukami, zwracając uwagę na znaczenie komunikacji i zrozumienia potrzeb dziecka.

3) zabawy i aktywności dla wspólnego spędzania czasu: przedstawiono praktyczne pomysły na kreatywne zabawy i aktywności, które dziadkowie mogą wspólnie realizować z wnukami, sprzyjając jednocześnie ich rozwojowi.

4) zdrowy styl życia rodziny: omówiono wpływ zdrowego stylu życia dziadków na całą rodzinę, zwracając uwagę na zdrową dietę, aktywność fizyczną i dbanie o własne zdrowie. Warsztaty zakończyły się czasem na zadawanie pytań i wymianą doświadczeń pomiędzy uczestnikami. Otwarty charakter spotkania stworzył przestrzeń do budowania wspólnoty dziadków, którzy zdobyli nowe umiejętności i inspiracje do aktywnego uczestnictwa w życiu swoich wnuków. W warsztatach wzięło udział 5 osób.

6.2. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Przeciwdziałanie przemocy to jedno z zadań własnych realizowanych przez Ośrodek w oparciu o zapisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W roku sprawozdawczym miała miejsce nowelizacja w/w ustawy, która wprowadziła szereg zmian dotyczących min. procedury NK i grup diagnostyczno-pomocowych co będzie miało przełożenie w 2024r na wzrost prowadzonych procedur i konieczność zaangażowania nowych pracowników w powyższe działania (tekst jednolity Dz. Ustaw 2023 poz.535). Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednym z podmiotów wskazanych w w/w ustawie do podejmowania ogółu czynności związanych z realizacją procedury „Niebieskiej Karty”, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Zadanie powyższe realizowane było w Dziale Pomocy Specjalistycznej przez psychologa zatrudnionego na 1 etat i trzech pracowników socjalnych. W zakresie merytorycznym pomoc przyjmowała następujące formy prowadzenia spraw związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej:

- 1) konsultacje dla osób doznających przemocy: 8 osób zgłosiło się na konsultacje, w tym 6 kobiet,
- 2) konsultacje dla osób stosujących przemoc: w konsultacjach wzięły udział 4 osoby, w tym 3 mężczyzn,
- 3) długoterminowa praca socjalna w ramach procedury NK

W roku sprawozdawczym podjęto współpracę z 94 rodzinami doświadczającymi problemu przemocy domowej i w związku z tym uruchomiono działania na rzecz poprawy funkcjonowania tych rodzin. Udzielono wsparcia w rozwiązywaniu problemu, w szczególności poprzez wypełnienie „Niebieskiej Karty”, opracowywano plany bezpieczeństwa, udzielano informacji o kompetencjach policji, prokuratury oraz sądu. Udzielano pomocy w skorzystaniu z poradnictwa specjalistycznego, zarówno psychologicznego, jak i prawnego. Prowadzono również edukację i poradnictwo w zakresie doskonalenia umiejętności społecznych i rodzicielskich. W okresie sprawozdawczym przedstawiciele Ośrodka sporządzili 14 „Niebieskich Kart A” wszczynających procedurę.

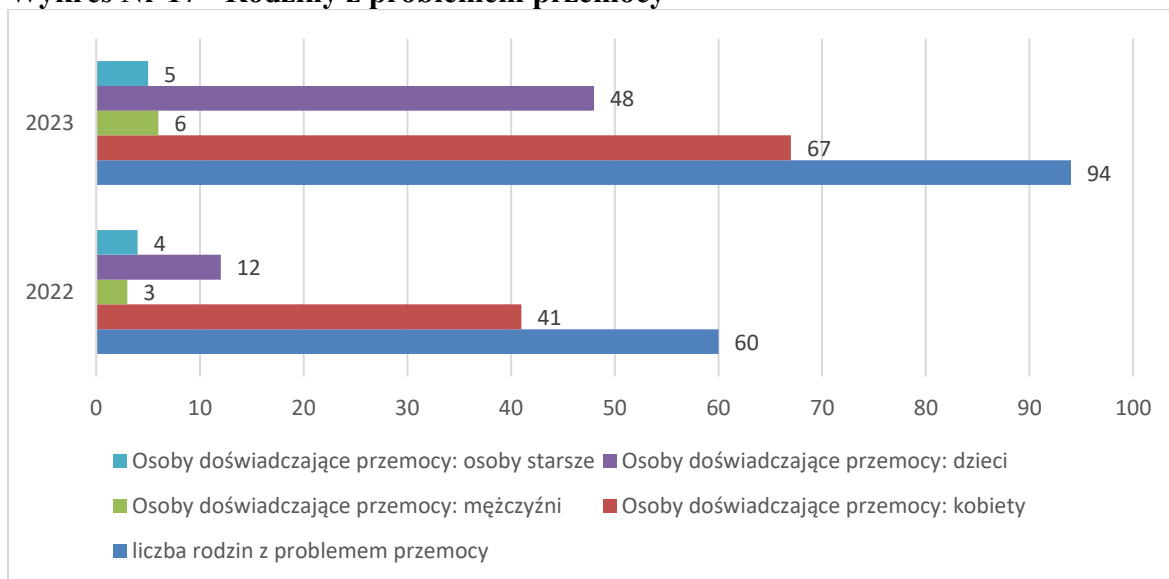
Wśród prowadzonych Procedur Niebieskiej Karty można wyszczególnić następujące dane: osobami doświadczającymi przemocy domowej są głównie kobiety - 67, mężczyzn, którzy doświadczali przemocy domowej było 6 oraz 48 dzieci doświadczało przemocy rodzicielskiej. Osobami doświadczającymi przemocy, z którymi pracowali pracownicy socjalni to także osoby starsze takich osób w 2023 roku było 5.

Tabela Nr 68 – Rodziny z problemem przemocy

Rok		2022	2023
liczba rodzin z problemem przemocy		60	94
Osoby doświadczające przemocy:	kobiety	41	67
	mężczyźni	3	6
	dzieci	12	48
	osoby starsze	4	5

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres Nr 17 - Rodziny z problemem przemocy

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Praca z osobami doświadczającymi przemocy zaowocowała tym, że 67 osób skorzystało ze wsparcia psychologicznego i terapeutycznego w związku z doświadczanym kryzysem. Wobec 14 osób, które stosowały przemoc, na mocy Postanowienia Sądowego został wydany nakaz opuszczenia lokalu. Uruchomienie procedury Niebieskiej Karty w Dzielnicy Włochy miało miejsce również wobec osób z innego kraju - założono 8 Niebieskich Kart dla rodzin z Wietnamu i Ukrainy.

W związku z realizacją procedury Niebieskiej Karty powoływane były grupy robocze oraz grupy diagnostyczno – pomocowe, których członkowie spotykając się wspólnie tworzyli plan pracy z rodziną w celu zatrzymania przemocy. **Takich grup w okresie sprawozdawczym powołano 38.**

W porównaniu z rokiem ubiegłym analiza statystyczna jednoznacznie wskazuje dwukrotny wzrost środowisk, w których występuje problem przemocy.

4) udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej, pracach grup roboczych, grup diagnostyczno-pomocowych.

W ramach realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, pracownicy Ośrodka - Działu Pomocy Specjalistycznej włączyli się w pracę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej dla Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy - oddelegowano do pracy w zespole kierownika Działu oraz psychologa. W ramach pełnionych obowiązków brali oni udział w spotkaniach zespołu raz w miesiącu,

przewodili rozmowy z osobami wobec których istnieje podejrzenie, że doświadczają one przemocy i z osobami wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, w ramach realizacji procedury Niebieskie Karty. Ponadto pracownicy działu byli czynnymi członkami grup roboczych, grup diagnostyczno-pomocowych działających przy Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej dla Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy, realizowali procedurę „Niebieskie Karty”. W pracach obu grup udział brało ze strony Ośrodka trzech pracowników socjalnych i jeden asystent rodziny z Działu Pomocy Specjalistycznej.

6.3. Pomoc materialna dla uczniów – stypendia i zasilki szkolne

Zgodnie z uchwałą z dnia 30 lipca 2020 r. Nr XXXIV/1024/2020 Rady m. st. Warszawy Ośrodek przejął od września 2020r realizację zadania udzielenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w postaci stypendium szkolnego i zasilku szkolnego

Zgodnie z art. 90d ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Powołany art. 90d ust. 7 wskazuje ponadto, że miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 90n ust. 6 w/w ustawy wnioski o stypendium szkolne składa się do 15 września danego roku szkolnego.

Stypendium przyznawane jest na dany rok szkolny tj. wrzesień-czerwiec, tak więc rozliczanie następuje w dwóch kolejnych latach tj.: w grudniu - za okres wrzesień-grudzień oraz w czerwcu - za okres styczeń-czerwiec.

Zasilek szkolny przyznaje się w oparciu o art. 90e ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r., poz. 2230 z późn. zm.). Zasilek ten może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, które miało miejsce w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od daty złożenia wniosku.

Tabela Nr 69 – Stypendia szkolne

dane za rok 2023				
naliczona dotacja na wypłatę stypendiów i zasilków szkolnych w zł	uruchomiona dotacja na wypłatę stypendiów i zasilków szkolnych w zł	wydatkowana dotacja na wypłatę stypendiów i zasilków szkolnych w zł	w tym na zasilki szkolne w zł	udział środków własnych w realizacji wypłaty stypendiów i zasilków szkolnych w zł
1	2	3	4	5
45 520,00 zł	45 520,00 zł	22 644,05 zł	0	5 661,02 zł
dane za rok szkolny 2022/2023		dane za rok szkolny 2023/2024		dane za rok 2023

liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego	liczba przyznanych stypendiów	liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego	liczba przyznanych stypendiów	Liczba wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego	liczba przyznanych zasiłków
1	2	3	4	5	6
21	16	16	13	0	0

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2023 r. do OPS wpłynęło 16 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego.

Wydano:

- 13 decyzji przyznających stypendium szkolne,
- 3 decyzje umarzające.

W roku sprawozdawczym nie wpłynął żaden wniosek na zasiłek szkolny.

W roku sprawozdawczym rozliczono łącznie 25 stypendiów na łączną kwotę **28 305,07** zł. (w tym: dotacja- 22 644,05 zł. i środki własne – 5 661,02 zł.).

6.4 Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Tabela Nr 70 - Potwierdzenie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w latach 2021-2023 w DPŚ i ZPU

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba wniosków o potwierdzenie prawa do opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	55	56	85
Liczba decyzji potwierdzających prawo	38	42	72
Liczba decyzji odmawiających prawa	2	2	1
Liczba decyzji wygaszonych	3	6	1
Liczba decyzji umarzających postępowanie	7	6	11

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych następuje na podstawie art. 8, art. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz art. 2 ust. 2, art. 5 pkt. 33, art. 7 ust. 2, ust. 3, art. 17, art. 54 ustawy z dnia

27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.) i może być przyznane w przypadkach udzielania pomocy medycznej w trybie nagłym na wniosek Zakładów Opieki Zdrowotnej lub na wniosek samego Zainteresowanego w momencie braku możliwości nabycia takich uprawnień z innych systemów zabezpieczenia zdrowotnego.

W 2023 r. Ośrodek rozpatrzył 85 wniosków o potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, liczba ta zwiększyła się aż o 29 wniosków w stosunku do roku 2022. Przyczyny tego zjawiska można doszukiwać się - podobnie jak w przypadku zwiększenia się liczby kontraktów socjalnych – w obsłudze trzeciego schroniska dla osób bezdomnych.

7. Projekty i programy

7.1 Projekty (lokalne, socjalne)

W 2023 r. Ośrodek, a konkretnie pracownicy Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym tutejszego Ośrodka wspierali mieszkańców dzielnicy Włochy oraz lokalne organizacje pozarządowe w inicjowaniu, tworzeniu i realizacji ich własnych pomysłów i projektów, jak również zapraszali ich do udziału w projektach własnej inicjatywy. Działania te miały na celu pokazanie możliwości oraz włączenie mieszkańców w aktywne pozyskiwanie środków na działania.

W ramach powyższej współpracy udało się zrealizować następujące projekty:

- „Świąteczne Centrum Wolontariatu we Włochach 2023”
- „Żeby chciało nam się chcieć – inspirujemy i motywujemy siebie nawzajem”
- projekty zrealizowane w ramach wsparcia Warszawskich Partnerstw dla Wolontariatu
- „Włochowski Klub Integracji Senioralnej” – projekt był realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Na Całe Życie
- „Warsztaty stolarskie dla seniorów” – projekt był realizowany we współpracy z Fundacją ks. prof. Ryszarda Rumianka oraz Męską Szopą Warszawa – Włochy

7.1.1 Projekty zrealizowane w ramach „Inicjatyw Sąsiedzkich” Fundacji Stocznia - programu miejskiego, w którym mieszkańcy byli wnioskodawcami. Program miał na celu wsparcie rozwoju społeczności lokalnych w Warszawie. Pracownicy Ośrodka przy aktywnej współpracy z Fundacją Stocznia wspierali mieszkańców w przygotowaniu wniosków i realizacji projektów.

„Śniadanie na trawie”

Realizacja projektu polegała na organizacji sąsiedzkiego śniadania dla mieszkańców Okęcia. Wydarzenie zrealizowano w plenerze, w sobotę, 17 czerwca 2023 r., połączono go z realizacją pikniku sąsiedzkiego. Do realizacji spotkania zaproszono lokalne instytucje i organizacje. Włączono także lokalną społeczność do przygotowania stoisk tematycznych z atrakcjami dla dzieci, rodzin i seniorów. "Śniadanie na trawie" okazało się dobrym sposobem na spędzenie czasu w życzliwym towarzystwie, poznanie ciekawych ludzi, integrację sąsiadów i sąsiadek, w tym całych rodzin.

W organizację wydarzenia włączyli się m.in.:

1. Przedszkole Nr 29 przy ul. Sycowskiej 1, które udostępniło ogród na potrzeby organizacji wydarzenia;
2. Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy – przygotował stoisko tematyczne;
3. Stowarzyszenie Wspólnota Mieszkańców Dzielnicy Włochy – przygotowało stoisko tematyczne;
4. Fundacja Przez Zabawę Do Rozwoju – przygotowało stoisko tematyczne;

5. Centrum Wspierania Rodzin – Rodzinna Warszawa – przygotowało stoisko tematyczne;
 6. MatPlaneta – przygotowała stoisko tematyczne;
- W wydarzeniu wzięło udział rotacyjnie około 200 osób.

„Międzypokoleniowa Grupa Kreatywnych Kobiet”

W ramach powyższego projektu od czerwca do listopada 2023 r. w prowadzonym przez tutejszy Ośrodek Miejsca Aktywności Lokalnej we Włochach odbyło się 5 spotkań rękodzielniczych: warsztaty z szycia, szydełkowania oraz warsztaty florystyczne. Do realizacji powyższego przedsięwzięcia zaproszono aktywnych mieszkańców dzielnicy Włochy, jako instruktorów zajęć, których odbiorcami były osoby dorosłe, dzieci i młodzież wraz z opiekunami oraz seniorzy.

Warsztaty rękodzielnicze cieszyły się ogromnym zainteresowaniem społeczności lokalnej, gdyż miejsca na udział w nich rezerwowane były w ciągu kilkudziesięciu minut od pojawienia się ogłoszenia o zajęciach.

W wymienionych spotkaniach wzięło udział łącznie 50 uczestników.

7.1.2 Projekty zrealizowane w ramach inicjatywy lokalnej.

Inicjatywa lokalna to jedna z form współpracy samorządu z mieszkankami i mieszkańcami. Jej celem są wspólne działania na rzecz społeczności lokalnej. Pracownicy Ośrodka wspierali mieszkańców w realizacji ich inicjatyw.

„Męskie Gotowanie w MAL we Włochach”

Inicjatywa lokalna pn.: „Męskie gotowanie w MAL we Włochach” zrealizowana została w okresie od kwietnia do października 2023 r. jako cykl pięciu spotkań kulinarnych. Wydarzenie przyciągnęło mieszkańców nie tylko dzielnicy, ale także całej Warszawy i zachęciło do budowania sąsiedzkich relacji i wspólnego spędzenia wolnego czasu. Realizacja ww. Inicjatywy polegała na organizacji spotkań kulinarnych dla mieszkańców, wspólnego przygotowania potraw przez chętnych mieszkańców (mężczyzn) w formie pokazów kulinarnych. Istotą spotkań było też wspólne spożycie posiłku i rozmowy przy sąsiedzkim stole.

Dzięki formie spotkania (nieformalnego), w gronie osób zainteresowanych działaniem na rzecz dzielnicy, mieszkańców, przedstawicieli lokalnego biznesu - grupa osób nawiązała współpracę w zakresie kolejnych działań dla dzielnicy.

W ramach ww. inicjatywy odbyło się 5 spotkań, w których każdorazowo uczestniczyło średnio około 40 osób, łącznie około 200 osób.

„Włochowskie śniadania na trawie”

Inicjatywa lokalna pn.: „Włochowskie śniadania na trawie” została zainicjowana przez mieszkańców w celu mobilizacji i zaangażowania mieszkańców z różnych grup wiekowych do przygotowywania sąsiedzkich śniadań, które następnie były serwowane w wybranych lokalizacjach dzielnicy.

Projekt został zrealizowany we współpracy z Wydziałem Kultury oraz Inicjatyw Obywatelskich dla Dzielnicy Włochy, który był odpowiedzialny za artystyczną część inicjatywy lokalnej, tj. wyłonienie artystów i obsługę organizacyjną i techniczną ich występów.

W prowadzonym przez tutejszy Ośrodek MAL we Włochach realizatorzy inicjatywy lokalnej wraz z mieszkańcami i wolontariuszami z pasją i zaangażowaniem przygotowywali posiłki – m.in. pasty, twarożki, kanapki, desery, ciasta i owoce.

Degustacje śniadań w trakcie artystycznych muzycznych występów, odbyły się: nad Stawami Cietrzewia, nad Stawami Koziorożca, na Fort V Włochy. Ostatnie spotkanie zaplanowane było w Ogrodach Kosmosu, ale z uwagi na brzydką pogodę realizacja wydarzenia została przeniesiona do Artystycznego Domu Animacji.

W ramach ww. inicjatywy lokalnej odbyły się 4 spotkania, w których każdorazowo uczestniczyło średnio około 70 osób, łącznie około 280 osób.

„Włochowski Dzień Pizzy – 4 strony świata”

Realizacja ww. inicjatywy lokalnej polegała na organizacji 02 września 2023 r. imprezy sąsiedzkiej pod nazwą "Włochowski Dzień Pizzy – 4 Strony Świata". W organizację wydarzenia, po zorganizowanych w MAL we Włochach czterech spotkaniach podczas których nawiązano współpracę z zainteresowanymi organizacjami i lokalnymi przedsiębiorcami włączyły się Pizzeria Semola, Stowarzyszenie Wspólnota Mieszkańców Dzielnicy Włochy, Klub Judo Panda, Szkoła Matplaneta Ursus, Stowarzyszenie Na Całe Życie oraz Interfresh.

Impreza obejmowała różnorodne atrakcje:

- pokaz przygotowania pizzy przez trzech profesjonalnych pizzermanów,
- warsztaty kulinarne, podczas których uczestnicy przygotowywali pizze regionalne z różnych zakątków świata, uczestnicząc aktywnie w zagniataniu ciasta, pieczeniu i degustacji swoich kreacji,
- pokazy taneczne i animacje,
- gry integracyjne,
- warsztaty rękodzielnicze pod hasłem „Las w słoiku”,
- warsztaty plastyczne dla dzieci,
- stoisko z watą cukrową i popcornem,
- stoisko z arbuzem w ramach akcji „Siesta Arbuzowa”,
- zabawa na dmuchańcach,
- pokazy edukacyjne, w tym pokaz judo.

W wydarzeniu wzięło udział rotacyjnie około 300 osób.

„Włochowski Piernik”

Inicjatywa lokalna pn.: "Włochowski Piernik" zrealizowana została w MAL we Włochach w sobotę, 2 grudnia 2023 roku. Wydarzenie skierowane było do społeczności lokalnej - dzieci, młodzieży, osób dorosłych, rodzin i seniorów. Głównym celem inicjatywy było stworzenie okazji do wspólnego spędzenia czasu, integracji mieszkańców oraz wzbogacenie oferty kulturalnej dzielnicy, w szczególności w okresie przedświątecznym. W ramach "Włochowskiego Piernika" przeprowadzono warsztaty wypiekania pierników, które cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników. Dzieci, młodzież i dorośli mieli okazję włączyć się we wspólne działanie, dzięki czemu powstały unikalne, własnoręcznie wykonane pierniczki. Dodatkowo, dla uczestników zorganizowano animacje świąteczne, sąsiedzkie sesje fotograficzne oraz tworzenie ozdób świątecznych na stół i choinkę. Niezwykle istotnym elementem inicjatywy było również udekorowanie choinki w MAL we Włochach. Ta symboliczna czynność miała na celu stworzenie atmosfery świątecznej oraz podkreślenie wspólnotowego charakteru wydarzenia. Część wypieczonych pierniczków została przeznaczona na cele społeczne, przekazano je jako upominki w ramach imprezy świątecznej organizowanej przez Partnerstwo Lokalne Włochy pn.: „Mikołajkowa Zawierucha”.

Realizacja inicjatywy "Włochowski Piernik" przyczyniła się znacząco do integracji społeczności lokalnej. Wydarzenie dostarczyło mieszkańcom okazji do wspólnego tworzenia, co sprzyjało budowaniu więzi społecznych. Dodatkowo, oferta kulturalna dzielnicy została wzbogacona o bezpłatne, atrakcyjne wydarzenie, zwiększając tym samym aktywność społeczną i kulturalną mieszkańców.

W wydarzeniu wzięło udział rotacyjnie około 120 osób.

7.1.3 Projekty zrealizowane w ramach programu inicjatyw młodzieżowych, dofinansowane ze środków Miasta Stołecznego Warszawy.

Program „Inicjatywy Młodzieżowe” był skierowany do młodzieży od VII klasy szkoły podstawowej oraz uczniów szkół ponadpodstawowych i miał za zadanie zachęcić młodzież do aktywności społecznej. Młodzież mająca ciekawe pomysły na spędzenie wolnego czasu, chcąc rozwijać swoje zainteresowania i pasje, mogła w ramach programu dostać dofinansowanie na swoje działanie w wysokości maksymalnie 3000 złotych.

Podstawowymi warunkami wzięcia udziału w programie było przede wszystkim utworzenie grupy minimum 3 osobowej, posiadanie własnego pomysłu na aktywność oraz napisanie wniosku konkursowego. Pracownicy Ośrodka w ramach animacji młodzieży pochodzącej z rodzin dysfunkcyjnych pobudzali młodzież do aktywności społecznej, udzielili wsparcia w stworzeniu, realizacji i rozliczeniu projektów.

„Sąsiedzkie Gotowanie w MAL we Włochach”

Organizatorem konkursu było Stowarzyszenie Harcerskie, środki na realizację projektów pochodziły z budżetu Miasta Stołecznego Warszawy. Projekt został zrealizowany w ramach programu inicjatyw młodzieżowych, którego celem było aktywizowanie oraz włączanie młodzieży w działalność społeczną. Poprzez organizację serii spotkań kulinarnych, projekt nie tylko promował aktywność społeczną i sposób na spędzanie wolnego czasu, ale także stworzył przestrzeń do integracji i wymiany doświadczeń między uczestnikami, wpisując się w założenia programu. Każde ze spotkań zgromadziło około 20 uczestników, łącznie w spotkaniach wzięło udział około 120 osób. Podczas spotkań prowadzonych przez młodzież,

uczestnicy mieli możliwość aktywnego udziału w procesie gotowania, korzystając z dobrze wyposażonej kuchni w MAL we Włochach. Po wspólnym przygotowaniu potrawy wszyscy zasiadali przy wspólnym stole, aby skosztować dań i prowadzić rozmowy. Efekty projektu są pozytywne - udało się zwiększyć aktywność społeczną młodzieży, zachęcając ich do uczestnictwa w lokalnych inicjatywach. Spotkania kulinarnie sprzyjały integracji i wymianie doświadczeń, a MAL we Włochach zostało wykorzystane jako idealne miejsce do realizacji tego typu działań, otwarte na pomysły mieszkańców w różnym wieku.

„Sąsiedzkie Gotowanie w MAL we Włochach II”

Ta sama grupa młodzieży, która realizowała projekt „Sąsiedzkie Gotowanie w MAL we Włochach” złożyła również wniosek w kolejnym konkursie na wsparcie działań grup młodzieżowych.

Projekt otrzymał dofinansowanie od Stowarzyszenia Q Zmianom, a środki na jego realizację pochodziły z budżetu Miasta Stołecznego Warszawy.

Celem wnioskodawców podobnie jak w pierwszym wniosku było przyciągnięcie młodzieży z terenu dzielnicy Włochy, jak również z całej Warszawy, poprzez organizację serii warsztatów kulinarnych w MAL we Włochach. W ramach realizacji projektu promowano aktywność społeczną oraz budowanie sąsiedzkich relacji. W projekcie uczestniczyło około 120 osób w ramach udziału w 6 spotkaniach kulinarnych. Każde ze spotkań zgromadziło około 20 uczestników. Spotkania również były prowadzone przez młodzież, uczestnicy aktywnie brali w nich udział, a po wspólnym przygotowaniu potraw zasiadali przy stole, aby skosztować dań i prowadzić rozmowy.

7.1.4 Warszawskie Partnerstwa dla Wolontariatu

Budowanie partnerstw instytucji i organizacji pozarządowych jest dobrym kierunkiem dla promocji idei wolontariatu w Warszawie, jak również w Dzielnicy Włochy. W roku sprawozdawczym udało się zainicjować nowe więzi lokalne, a także zaangażować we współpracę kolejne instytucje i organizacje.

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy był partnerem dwóch projektów w ramach Programu Warszawskich Partnerstw dla Wolontariatu.

„Świąteczne centrum wolontariatu we Włochach 2023”

Lider projektu: Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy

Partnerzy: Urząd Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy, Przedszkole Nr 22, Przedszkole Nr 71, Szkoła Podstawowa Nr 94, Zespół Szkół Nr 17 oraz Caritas przy Parafii Matki Bożej Saletyńskiej. W realizację projektu włączyło się również CLIX Liceum Ogólnokształcące przy ul. Solipskiej.

Projekt zakładał kontynuację partnerskiej organizacji i realizacji wyjątkowego wydarzenia świątecznego na terenie Dzielnicy Włochy, angażując całe rodziny w działania wolontariackie na rzecz osób potrzebujących. Realizowany on był w okresie październik – grudzień 2023 r., a jego celem była promocja i rozwój rodzinnego wolontariatu na terenie dzielnicy Włochy, pomoc osobom najbardziej potrzebującym wsparcia, integracja kół wolontariatu z terenu dzielnicy Włochy, kształtowanie postaw prospołecznych oraz motywowanie mieszkańców dzielnicy do współpracy na rzecz osób potrzebujących.

Przebieg wolontariatu rodzinnego w Świątecznym Centrum Wolontariatu we Włochach 2023 wyglądał następująco:

1. Warsztaty rękodzielnicze:
 - Wolontariusze uczestniczyli wspólnie w tworzeniu mydełek glicerynowych i kart świątecznych, które stanowiły upominek dla osób potrzebujących.
2. Pakowanie paczek:
 - Całe rodziny wzięły udział w pakowaniu do zakupionych paczek dodatkowych upominków,
3. Dostarczanie pomocy:

- Rodziny osobiście dostarczały paczki seniorom.
4. Integracja i wzajemne poznanie:
- Organizacja wspólnych spotkań, podczas których rodziny miały okazję lepiej się poznać i wymienić doświadczeniami.

Osiągnięcia i korzyści:

1. Wzmocnienie więzi rodzinnych:
 - Wspólne działania przyczyniły się do zbudowania silniejszych więzi między pokoleniami i członkami rodziny.
2. Rozwój postaw prospołecznych:
 - Udział w wolontariacie wykształcił postawy prospołeczne i miał wpływ na rozwój empatii wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.
3. Motywacja do angażowania się w działania społeczne:
 - Doświadczenie wspólnego działania na rzecz innych może być motorem do dalszego angażowania się w wolontariat.

Szacowana liczba osób objęta działaniem:

- Liczba instytucji i organizacji, które włączyły się w realizację projektu: 10
- Liczba wolontariuszy: ok 200 osób
- Liczba osób, które otrzymały wsparcie: 270 osób
 (120 paczek trafiło do kombatantów i seniorów objętych pomocą włoskich organizacji pozarządowych, 150 paczek trafiło do osób potrzebujących wskazanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy.
 Paczki były dystrybuowane przez wolontariuszy Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy, Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów koło Włochy, Zespołu Parafialnego Caritas przy Parafii M. B. Saletyńskiej, Parafii Św. Teresy z ul. Rybnickiej oraz organizacji pozarządowych: Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich Źródło. Ponadto wskazać należy, że osoby odpowiedzialne za kluby seniora w DK "Włochy" oraz pracownicy Ośrodka pomagali z dotarciem do seniorów z przygotowanymi paczkami.
- W ramach projektu wolontariusze skorzystali z 75 przewozów taxi w celu dostarczenia paczek do osób potrzebujących.
- W ramach projektu wyprodukowano film promocyjny, który został udostępniony w mediach społecznościowych Partnerów.

„Żeby chciało nam się chcieć – inspirujemy i motywujemy siebie nawzajem”

Lider projektu: Urząd Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy

Partnerzy: Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy, Centrum Wspierania Rodzin Rodzinna Warszawa „Ognisko Okęcia”, Szkoła Podstawowa Nr 94, Zespół Szkół Nr 17, Przedszkole Nr 22, Przedszkole Nr 443, Stowarzyszenie Wspólnota Mieszkańców Dzielnicy Włochy oraz Stowarzyszenie MAKAO.

Pomysł na projekt został wypracowany podczas wspólnych, cyklicznych spotkań dzielnicowych koordynatorów wolontariatu. Pracownicy Ośrodka aktywnie włączyli się w proces tworzenia projektu i pisania wniosku. Celem projektu była integracja środowiska koordynatorów wolontariatu z Dzielnicy Włochy oraz wypracowanie kolejnych wspólnych inicjatyw w obszarze wolontariatu.

Na etapie realizacji projektu pracownicy tutejszego Ośrodka wzięli udział w wyjeździe integracyjnym dla koordynatorów wolontariatu, który stworzył sprzyjające warunki do nawiązania trwałych relacji, wymiany doświadczeń i budowy wspólnoty w obszarze wolontariatu. Podczas wyjazdu integracyjnego uczestnicy wypracowali kilka pomysłów na wspólne działania, których część udało się zrealizować w grudniu 2023 r.

Największym i najbardziej wymagającym wyzwaniem - wspólnym projektem było przygotowanie spotkania dla Seniorów z dzielnicy Włochy, które skupiło ok 200 Seniorów z różnych środowisk senioralnych z dzielnicy Włochy.

7.1.5 Projekty realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi

Pracownicy Ośrodka wspierali merytorycznie i organizacyjnie lokalne organizacje pozarządowe w zakresie aplikowania o środki oraz w zakresie realizacji projektów na rzecz mieszkańców dzielnicy Włochy.

„Włochowski Klub Integracji Senioralnej”

W ramach Włochowskiego Klubu Integracji Senioralnej Stowarzyszenie Na Całe Życie we współpracy z pracownikami tutejszego Ośrodka zorganizowali działania mające na celu poprawę jakości życia 20 seniorów z dzielnicy zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zbudowanie pozytywnego wizerunku tej grupy społecznej. Ponadto celem projektu było stworzenie sieci społecznej opartej na relacjach między pokoleniami.

Pracownicy Ośrodka wspierali Stowarzyszenie w promocji projektu, zachęcali Seniorów do udziału w nim oraz wspierali organizacyjnie realizatorów.

Działania zrealizowane w ramach projektu obejmowały:

- Trening pamięci i trening relaksacyjny: przeprowadzono 1 spotkanie trwające 2 godziny, mające na celu poprawę funkcji poznawczych i relaksację seniorów.
- Trening profilaktyki zdrowotnej: zorganizowano 1 spotkanie trwające 2 godziny, podczas którego omówiono zasady zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób.
- Międzypokoleniowe spotkanie integracyjne: przeprowadzono 1 spotkanie trwające 2 godziny, podczas którego seniorzy mieli okazję nawiązać relacje z młodzieżą ze Szkoły Podstawowej nr 94 oraz CLIX Liceum Ogólnokształcącego.
- Wycieczka tematyczna: zorganizowano wyjazd do Malowanej Zagrody w okolicach Tarczyna.

Miejszem realizacji działań projektowych było Miejsce Aktywności Lokalnej we Włochach oraz Malowana Zagroda w Kawęczynie. Projekt finansowany był ze środków Dzielnicy Włochy

w ramach konkursu "Małe dotacje" zorganizowanego w 2023 r. przez Urząd Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy.

„Warsztaty stolarskie dla seniorów”

W ramach współpracy z Fundacją im. ks. prof. Ryszarda Rumianka w Miejscu Aktywności Lokalnej we Włochach zorganizowany został cykl czterech warsztatów stolarskich dla seniorów. Pracownicy Ośrodka wspierali Fundację w promocji projektu, zachęcali Seniorów do udziału w nim oraz wspierali organizacyjnie realizatorów. Celem projektu było nie tylko umożliwienie seniorom aktywnego spędzania czasu oraz rozwijanie ich zainteresowań rękodzielniczych, ale także integracja społeczna oraz poprawa jakości życia osób starszych. Warsztaty stolarskie miały dostarczyć uczestnikom nowych umiejętności oraz możliwość kreatywnego wyrażenia się poprzez pracę z drewnem. Projekt finansowany był ze środków Miasta Stołecznego Warszawy w ramach konkursu "Małe dotacje w Biurze Pomocy i Projektów Społecznych: środki z zakresu działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym". W warsztatach wzięło udział 45 osób.

7.1.6 Projekty realizowane przez Ośrodek

Spotkanie z Mikołajem

W roku sprawozdawczym, zgodnie z tradycją, dzieci z rodzin współpracujących z Ośrodkiem w ramach asysty rodzinnej lub pogłębionej pracy socjalnej otrzymały prezenty od Mikołaja. Zorganizowano spotkanie Mikołajkowe dla rodzin w dniu 15.12.2023r w siedzibie MAL we Włochach podczas którego Mikołaj osobiście wręczał dzieciom prezenty. Spotkanie uświetniły zabawy, konkursy i słodki poczęstunek. Dzięki zaangażowaniu sponsorów, udało się przygotować, jak co roku, prezenty dla dzieci, które wcześniej pisały listy do Mikołaja z prośbami o wymarzone zabawki. Na uwagę zasługuje fakt, iż podarunki wyglądały imponująco: były duże, kolorowe i ładnie zapakowane. Z informacji przekazanych od rodziców i opiekunów wynikało, że dla dzieci spotkanie z Mikołajem było bardzo miłą niespodzianką i ogromnym przeżyciem. Mikołaj rozdał paczki 74 dzieciom.

Terapeutyczna Yoga Twarzy

W lipcu (1 x) i w sierpniu (2 x) pracownik Ośrodka przeprowadził pilotażowe zajęcia z Yogi twarzy. Pierwsze spotkania miały na celu rozpoznanie czy pojęcie „Yoga twarzy” jest znane w środowisku lokalnym i czy byłoby zainteresowanie udziałem w systematycznych zajęciach. Zajęcia pilotażowe cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem kobiet w różnym wieku, od bardzo młodych po seniorki.

We wrześniu powstała pierwsza zamknięta grupa „Terapeutycznej Yogi Twarzy” składająca się z 20 kobiet w różnym wieku (od 30 r.ż. do 87 r.ż.). Grupa o profilu rozszerzonym zajęć Yogi Twarzy, to znaczy, że panie systematycznie poznają tajniki Yogi twarzy, uczą się masażu; Kobido, Cosmoliftingu, Mewingu, Marmy. Pracują z medycznymi piłeczkami do masażu twarzy, płytką GUA SHA, szczoteczkami do czyszczenia układu limfatycznego. Poznają ćwiczenia z zakresu pracy z ciałem - Gimnastyka Słowiańska dla Kobiet. Uczą się prawidłowo oddychać z wykorzystaniem różnych technik relaksacyjnych np., techniki Jacobsona. Poznają właściwości niektórych ziół, uczą się jak prawidłowo dobierać diety do różnych chorób przewlekłych, jak wspomagać odporność organizmu.

Od września Panie mają zajęcia on-line, średnio 2 x w tygodniu (od 1 h do 1,5) oraz 1 x w miesiącu spotykają się na zajęciach na żywo, gdzie korygują stosowane ćwiczenia. Zajęcia on-line podzielone są na dwie składowe, pierwsza ćwiczebna, praktyczna, druga wykładowa gdzie panie słuchają wykładów na temat szerokorozumianej profilaktyki zdrowia. Mogą również korzystać z indywidualnych konsultacji.

Grupa wsparcia „Nadzieja”

Od września 2023 r została uruchomiona grupa wsparcia „Nadzieja” dla opiekunów osób borykających się z chorobami neurodegeneracyjnymi. Celem grupy jest szerokie wsparcie opiekunów osób cierpiących na choroby neurodegeneracyjne takie jak, np; Choroba Parkinsona, Alzheimera. Osoby spotykają się 1 x w miesiącu. Otrzymują wsparcie odnośnie wspomagania swojego zdrowia ale również zdrowia osób chorych. Poznają najnowsze badania naukowe, jakie są rokowania różnych chorób z tego zakresu, uczą się jak pracować ze swoimi emocjami, jak pielęgnować relacje z osobą chorą, jak dbać o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne.

8. Pozostała działalność

8.1 Działalność ośrodków wsparcia

Dzienne Domy Pomocy z siedzibami: przy ul. Robotniczej 15 oraz przy ul. Potrzebnej 10, będące ośrodkami wsparcia o zasięgu lokalnym, kierują działania do osób, które ze względu na wiek, chorobę, niepełnosprawność wymagają wsparcia, pomocy osób drugih. Celem działalności Dziennych Domów Pomocy jest udzielanie pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, sprawowanie częściowej opieki, stymulowanie intelektualnej, psychicznej i fizycznej sprawności osób starszych i niepełnosprawnych.

Dzienne Domy Pomocy zapewniają pomoc w formie podstawowych świadczeń opiekuńczych, uwzględniając potrzeby podopiecznych oraz prowadząc działania zmierzające do ich aktywizacji, organizacji czasu w placówce i poza nią, służąc utrzymaniu osób starszych i niepełnosprawnych jak najdłużej w ich miejscu zamieszkania i stanowiąc istotne wsparcie w ich codziennym funkcjonowaniu.

Dzienne Domy Pomocy realizują swoje zadania poprzez zapewnienie opiekuńczego otoczenia i wsparcia, w tym emocjonalnego oraz pomocy w załatwianiu codziennych spraw, stanowiących szczególną trudność, mając pozytywny wpływ na poczucie bezpieczeństwa odbiorców usług oferowanych przez placówki.

Realizowane zadania w Dziennych Domach Pomocy prowadzące do aktywizacji podopiecznych w różnych sferach: społecznej, intelektualnej i fizycznej, dają możliwość przeżywania okresu mniejszej sprawności w integracji z innymi, a nie na marginesie życia społecznego i kulturalnego. Dzienne Domy Pomocy odgrywają więc ważną rolę w przeciwdziałaniu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz seniorów.

Osobami uzyskującymi pomoc w Dziennym Dom Pomocy przy ulicy Potrzebnej 10, co wiąże się z lokalizacją ośrodka, były osoby z rejonu urbanizacyjnego dzielnicy Włochy określanego jako Stare i Nowe Włochy, a Dzienny Dom Pomocy przy ulicy Robotniczej 15 skupia - głównie, choć nie tylko, osoby z rejonu Okęcia, Palucha, Załusek, Rakowa .

Osoby kierowane do DDP to w większości osoby starsze, które z powodu obniżenia sprawności psychofizycznej wymagają wsparcia w zaspokajaniu podstawowych potrzeb, mające problemy z samodzielną organizacją życia codziennego, organizacją czasu wolnego czy pozostające w szczególnie trudnej sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, bytowej, finansowej czy mieszkaniowej.

Za najczęściej występujące problemy u osób kierowanych do DDP i wskazywane przez nie należy uznać:

- postępujące ograniczenie samodzielności życiowej i stopniowe nasilenie zależności od otoczenia,
- utratę zdrowia, kondycji, atrakcyjności fizycznej, statusu społecznego i ekonomicznego, przydatności i prestiżu,
- trudności występujące w codziennym życiu związane z obniżeniem sprawności psychofizycznej (ograniczenie możliwości podejmowania działań związanych z codziennym funkcjonowaniem np. samodzielnym przygotowywaniem posiłków, zwłaszcza ciepłych, odpowiednio skomponowanych pod względem ilościowym i jakościowym, robieniem zakupów, załatwianiem spraw w placówkach służby zdrowia, urzędach, instytucjach),

- pogorszenie sytuacji materialnej zwłaszcza wtedy, gdy nie pozwala to na realizację podstawowych potrzeb (spadek realnej wartości świadczeń społecznych), co istotnie wpływa na poczucie bezpieczeństwa,

- poczucie osamotnienia związane z utratą osób bliskich lub wynikające z rozluźnienia więzi rodzinnych, patologii życia rodzinnego, konfliktów, oddalenia w przestrzeni geograficznej lub społecznej,

- trudności w organizacji czasu wolnego wynikające z braku umiejętności w tym zakresie lub braku możliwości jego wykorzystania według upodobań,

- wycofywanie się ze spraw innych ludzi i otoczenia i ograniczenie różnych życiowych planów co do własnej osoby, przede wszystkim w zakresie codziennej egzystencji,

- narastające trudności w zaspokajaniu potrzeby własnej wartości, społecznej aprobaty i uznania ze strony innych (bliskich i obcych osób),

- trudności występujące w codziennym funkcjonowaniu w związku z ciężkimi warunkami mieszkaniowymi.

W okresie sprawozdawczym z usług opiekuńczych realizowanych w Dziennych Domach Pomocy skorzystało łącznie 57 osób, w roku poprzednim również 57 osób.

Tabela Nr 71 - Średnia ilość osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych w DDP zlokalizowanych pod adresami: ul. Robotnicza 15 i ul. Potrzebna 10 w latach 2022 – 2023

Miesiąc	DDP ul. Potrzebna 10		DDP ul. Robotnicza 15	
	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2022	Rok 2023
Styczeń	25	24	23	21
Luty	25	24	23	21
Marzec	25	25	23	20
Kwiecień	24	25	22	22
Maj	25	25	23	22
Czerwiec	25	26	24	23
Lipiec	25	26	23	21
Sierpień	27	27	23	22
Wrzesień	26	28	22	21
Październik	27	27	23	21
Listopad	24	26	24	22
Grudzień	23	24	22	22
Razem	301:12 m-cy	307:12 m-cy	275:12 m-cy	258:12 m-cy
Średnio miesięcznie	25,08 osób	25,58 osób	22,91 osoby.	21,50 osoby

Zródło: opracowanie własne Ośrodka

Odpłatność za usługi opiekuńcze w zakresie podstawowym, realizowane w ośrodkach wsparcia: w Dziennych Domach Pomocy uzależniona jest od dochodu odbiorcy usług, zgodnie z Uchwałą Nr XXXVII/ 843/2004 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 16

września 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez m. st. Warszawę w zakresie zadań własnych gminy (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 253, poz.6856 ze zm.) oraz Uchwałą Nr LXI/1726/2005 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 28 października 2005 r. zmieniającą uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez m.st. Warszawę w zakresie zadań własnych gminy.

Tabela Nr 72 - Wysokość odpłatności ponoszona przez pensjonariuszy (wyrażona w procentach) za usługi opiekuńcze w DDP w roku 2022 i 2023

Rok	Procent odpłatności								łącznie za 8 godzin usług (1 dzień pobytu)
	0%	5%	10%	20%	40%	60%	80%	100%	
2022	32 osoby	3 osoby	0 osób	2 osoby	4 osoby	5 osób	0 osób	11 osób	20,47 zł od stycznia do lutego 2022 r. 22,55 zł od marca do lipca 2022 r. 24,05 zł od sierpnia do listopada 2022 r. 27,81 zł grudzień 2022 r.
2023	23 osoby	4 osoby	0 osób	0 osoby	3 osoby	11 osób	0 osób	16 osób	27,81 zł styczeń -grudzień 2023 r.

Zródło: opracowanie własne Ośrodka

Od stycznia do grudnia 2023 r. pełna odpłatność za 8 godzin usług w DDP wynosiła 27,81 zł.

W roku 2023 r. pełną odpłatność za usługi opiekuńcze w DDP ponosiło 16 osób, z uwagi na dochód wyższy niż 1637,36 zł. tj. przekraczający 211% kryterium dochodowego, dla osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe, ustalonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej od 1 stycznia 2022 r. na kwotę – 776 zł.

Bezpłatnie z usług DDP w roku 2023 r. korzystały 23 osoby (posiadające dochód niższy niż kwota 1164 zł tj. stanowiący mniej niż 150% kryterium dochodowego, dla osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe, na podstawie ustawy o pomocy społecznej).

Tabela Nr 73 - Struktura w/g wieku i płci osób korzystających z usług opiekuńczych w DDP ul. Potrzebna 10 i ul. Robotnicza 15 w roku 2022 i 2023

L.p.	Wiek podopiecznych	Rok 2022			Rok 2023		
		Ilość osób			Ilość osób		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
1	od 27- 50 r.ż.	1	3	4	2	3	5
2	od 51- 60 r.ż.	2	3	5	2	3	5
3	od 60 - 65 r.ż.	5	4	9	5	3	8
4	od 66- 80 r.ż.	16	14	30	15	13	28
5	od 81-90 r.ż.	5	2	7	6	2	8
6	powyżej 90 r.ż.	2	0	2	2	1	3
7	RAZEM	31	26	57	32	25	57

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 74 - Sytuacja rodzinna osób korzystających z usług opiekuńczych w DDP w roku 2023

Ilość osób samotnych lub prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe	Ilość osób pozostających w rodzinie
50	7

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 75 - Charakterystyka osób korzystających z usług opiekuńczych w DDP ul. Potrzebna 10 i ul. Robotnicza 15 w roku 2023 pod względem stopnia niepełnosprawności

L.p.	Stopień niepełnosprawności/grupa inwalidzka	Ilość osób
1.	Znaczny/I grupa inwalidzka	7
2.	Umiarkowany/II grupa inwalidzka	29
3.	Lekki /III grupa inwalidzka	1

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 76 - Charakterystyka pensjonariuszy DDP pod względem źródła utrzymania w roku 2023

L.p.	Źródło utrzymania	Ilość osób
1.	System zabezpieczenia społecznego: (ZUS, KRUS)	39
2.	Pomoc społeczna (zasiłki stałe, inne zasiłki)	18

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 77 - Charakterystyka pensjonariuszy DDP pod względem wybranych problemów zdrowotnych, wymagających leczenia specjalistycznego w roku 2023

L.p.	Rodzaj leczenia specjalistycznego /Rodzaj poradni specjalistycznej	Ilość osób
1.	Poradnia Neurologiczna (leczenie stanów poudarowych, powypadkowych z uszkodzeniami CUN, choroby Alzheimera i innych schorzeń neurologicznych)	28
2.	Poradnia Zdrowia Psychicznego (depresja, schizofrenia i inne schorzenia)	25
3.	Poradnia Pulmonologiczna (gł. przewlekła obturacyjna choroba płuc – POCHP, astma oskrzelowa)	13
4.	Poradnia Kardiologiczna	29
5.	Poradnia Ortopedyczna	16
6.	Poradnia Onkologiczna	6
7.	Inne: Diabetologiczna, Reumatologiczna, Endokrynologiczna, Okulistyczna, Nadciśnienia Tętniczego, Urologiczna, Nefrologiczna itp..	57

Zródło: opracowanie własne Ośrodka

Znaczną część podopiecznych DDP cechuje wielochorobowość, co wiąże się z wielolekowością i w konsekwencji ze zwiększeniem kosztów utrzymania w związku z podejmowanym leczeniem farmakologicznym, a także z dużymi trudnościami występującymi w codziennym życiu związanymi z obniżeniem sprawności psychofizycznej. Każdy podopieczny jest pod opieką co najmniej jednej przychodni specjalistycznej.

Tabela Nr 78 - Analiza potrzeb występujących/diagnozowanych u pensjonariuszy Dziennych Domów Pomocy w 2023 r.

L. p.	Zdiagnozowane potrzeby podopiecznych/zdiagnozowane problemy podopiecznych
1	Konieczność pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych z uwagi na chorobę, niepełnosprawność, wiek
2	Występowanie niekorzystnych stanów emocjonalnych (frustracja, poczucie osamotnienia, brak poczucia przydatności społecznej, brak poczucia perspektyw, lęk przed przyszłością) wynikające z braku akceptacji swojej trudnej sytuacji materialnej, rodzinnej, mieszkaniowej, zdrowotnej
3	Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego
4	Bezradność w załatwianiu spraw urzędowych
5	Trudności w kontaktach z placówkami służby zdrowia oraz innymi instytucjami

6	Stale pogarszający się stan zdrowia (przy znacznie obniżonym stanie psychofizycznym związanym w szczególności z wiekiem) prowadzący do objęcia stałą opieką poza placówką (np. skierowanie do DPS, organizacja opieki w miejscu zamieszkania)
7	Problemy w codziennym funkcjonowaniu w zakresie dbałości o higienę (wynikające z obniżonego stanu emocjonalnego np. depresja, nawyków środowiskowych, choroby psychicznej, niepełnosprawności, trudnych warunków mieszkaniowych)
8	Trudności w organizowaniu czasu wolnego poza placówką/ brak umiejętności aktywnego, zgodnego z zainteresowaniami spędzania czasu wolnego przy możliwościach psychofizycznych,
9	Problemy w relacjach z rodziną/trudności rodziny w opiece nad osobą niepełnosprawną
10	Problemy w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na obniżony stan psychofizyczny, trudną sytuację materialną, mieszkaniową, zdrowotną
11	Problem alkoholowy
12	Pogarszanie się stanu zdrowia – konieczność hospitalizacji, podjęcia systematycznego leczenia ambulatoryjnego, specjalistycznego

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Dzienne Domy Pomocy w roku 2023 realizowały następujące regulaminowe zadania:

- 1. Zapewniały dzienny pobyt oraz dwa posiłki dziennie** (śniadanie, obiad),
- 2. Świadczyły usługi opiekuńcze w zakresie podstawowym** (obejmujące pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych: opiekę higieniczną, zapewnienie kontaktów z otoczeniem, pomoc w rozwiązywaniu bieżących spraw życia codziennego),

Podjęmowane przez pracowników DDP rodzaje działań pomocowych w ramach podstawowych usług opiekuńczych uwzględniające występujące problemy i potrzeby podopiecznych:

- **pomoc w ustaleniu inwalidztwa lub stopnia niepełnosprawności** - poprzez pomoc w skompletowaniu dokumentacji lekarskiej niezbędnej do wystąpienia o ustalenie stopnia niepełnosprawności (w tym ustalanie terminów specjalistycznych wizyt lekarskich, terminów badań diagnostycznych, wypełnianie druków),
- **zakup (załatwianie) odzieży:** działania mające na celu pozyskiwanie odzieży używanej dla pensjonariuszy mających problemy w tym zakresie, pomoc w zakupie odzieży,
- **załatwianie usług i napraw,**
- **rozmowy wspierające:**
 - rodzinę podopiecznych, w zakresie problemów w opiece nad osobą niepełnosprawną,
 - mające na celu zmniejszanie lub eliminowanie u podopiecznych niekorzystnych stanów emocjonalnych: lęku przed przyszłością, żalu wynikającego z niepogodzenia się z przeszłością, rozliczenia się z przeszłością, poczucia pustki, frustracji, braku poczucia przydatności społecznej, braku bezpieczeństwa wynikającego m. in. z braku akceptacji swojej trudnej sytuacji rodzinnej, materialnej, zdrowotnej, mieszkaniowej,
 - dotyczące funkcjonowania podopiecznych w środowisku mające na celu wskazywanie

rozwiązań trudnej sytuacji, bieżących problemów podopiecznych, motywowanie do podjęcia aktywności w określonym zakresie,

- motywujące do większej dbałości o higienę, wygląd zewnętrzny,
- motywujące do systematycznej kontroli lekarskiej, rehabilitacji, podejmowania, kontynuacji leczenia, w tym psychiatrycznego.

- **udzielanie porad/informacji** - działania odnoszące się do udzielanej pomocy w zakresie podawania informacji, porad, wskazywania instytucji specjalistycznego wsparcia lub urzędów zajmujących się załatwianiem określonych spraw uznawanych przez podopiecznych jako trudne i wymagające wsparcia (np. z zakresu zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów, spraw związanych z zaciągniętymi zobowiązaniami finansowymi w bankach, parabankach), dostarczanie wiedzy niezbędnej do rozwiązania określonego problemu, informacji na temat istniejących możliwości rozwiązania trudnej sytuacji, adekwatnych do sytuacji danej osoby, jej możliwości, kompetencji.

- **organizacja wsparcia prawnego w sprawach sądowych** - wskazywanie instytucji udzielających bezpłatnych usług prawnych, ustalanie terminów wizyt na prośbę podopiecznego, towarzyszenie podczas wizyt u prawnika

- **organizacja pomocy psychologicznej**- współpraca z Działem Pomocy Specjalistycznej OPS, ustalanie terminów wizyt/rozmów z psychologiem na prośbę podopiecznego,

- **inne działania:** koordynowanie działań z zakresu pomocy koleżeńskiej np. drobne prace naprawcze itp., współpraca z pracownikami socjalnymi z Zespołu Pomocy Usługowej: omawianie bieżących problemów podopiecznych i ustalanie zakresu działań pomocowo- wspierających (m. in. uzyskiwanie skierowań do magazynu odzieżowego OPS prowadzonego przez PCK), pomoc w uzyskiwaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania określonych świadczeń, pomoc w realizacji recept lub zamawianiu leków (w tym e-recepty), pomoc w wypełnianiu dokumentów, druków (wnioski na dodatek mieszkaniowy, wnioski dot. ustalenia stopnia niepełnosprawności, książeczki czynszowe, przekazy pocztowe), pomoc w racjonalnym gospodarowaniu zasobami pieniężnymi (trening budżetowy), motywowanie do podjęcia leczenia uzależnienia oraz podjęcia działań mających na celu poprawę wyglądu zewnętrznego (trening higieniczny - pomoc w utrzymaniu higieny osobistej) z wykorzystaniem infrastruktury placówki: prysznic, pralnia, zabezpieczanie w środki pomocnicze (np. okulary, aparaty słuchowe, pieluchy) i przedmioty ortopedyczne, towarzyszenie- wspólne załatwianie spraw - pracownik DDP realizując ten rodzaj pomocy wspiera podopiecznego, nie występując w jego imieniu).

3. udzielały wsparcia w zachowaniu więzi rodzinnych i społecznych poprzez wielokierunkowe działania polegające m. in. na:

- kontaktach z rodziną podopiecznych np. w zakresie współpracy przy rozwiązywaniu problemów podopiecznych, wskazywanie rozwiązań mających na celu poprawę funkcjonowania podopiecznego np. wskazywanie instytucji zajmujących się problematyką będącą źródłem trudności,
- umożliwieniu uczestnictwa w życiu kulturalnym, imprezach integracyjnych oraz w innych formach kontaktów podopiecznych z otoczeniem, w tym ze środowiskiem lokalnym.

4. udzielały pomocy w kontaktach z placówkami służby zdrowia oraz urzędami

Wielu podopiecznych DDP wykazywało daleko idącą bezradność w zakresie podejmowania samodzielnych działań odnośnie załatwiania spraw urzędowych oraz w kontaktach z placówkami służby zdrowia i wymagało pomocy np.: w zamawianiu wizyt lekarskich, dotarciu do placówek służby zdrowia, ustalaniu terminów badań, pisaniu pism urzędowych, wypełnianiu druków urzędowych.

5. udzielały pomocy w nabywaniu umiejętności w zakresie organizowania czasu wolnego poza pobytem w placówce

Oprócz wskazywanych podczas rozmów (ogólnych i indywidualnych) rozwiązań w kwestii organizowania czasu wolnego poza pobytem w placówce i motywowania podopiecznych przez pracowników do podejmowania aktywności w tym zakresie, w Dziennych Domach Pomocy prowadzone były tablice ogłoszeń pn. „Polecamy”, na których podopieczni mogli znaleźć aktualną ofertę wydarzeń o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym dostępną w Warszawie, a w szczególności w dzielnicy Włochy. Podawane informacje dotyczyły głównie imprez na które obowiązywał wstęp wolny.

5. organizowały warunki do utrzymania higieny osobistej

Z uwagi na bardzo trudne warunki mieszkaniowe (mieszkania bez wygod ogrzewane m.in. energią elektryczną, bez ciepłej wody, niedograne z uwagi na wysokie koszty energii elektrycznej, gazu czy innych źródeł ciepła) dla niektórych podopiecznych możliwość skorzystania z kąpieli pod prysznicem czy z usług pralniczych stanowiła istotne wsparcie w ich codziennym funkcjonowaniu. Placówki zapewniały podstawowe środki higieny oraz środki do realizacji usług pralniczych.

Ponadto pensjonariusze o znacznie obniżonej sprawności psychofizycznej (np. osoby po przebytym udarze) mogli liczyć na pomoc w zakresie pielęgnacji tj. pomoc przy kąpieli, myciu).

W placówce DDP przy ul. Robotniczej 15 w roku sprawozdawczym odbywał się cykl zajęć pn. „**DDP- strefa relaksu**”. W programie zrealizowano pogadanki mające na celu poszerzenie wiedzy teoretycznej i praktycznej m.in. nt. **Jak zadbać o skórę głowy**”, **„Pielęgnacja ciała domowymi sposobami”**; **„Sposoby na zadbaną skórę twarzy i szyi naszych babć”**, usługi fryzjerskie (realizowane przez opiekuna), mini zabiegi kosmetyczne, manicure, (realizowane przez instruktora terapii zajęciowej, terapeutę i opiekuna), i in. oraz treningi relaksacyjne mające na celu odreagowanie napięć i stresu poprzez ćwiczenia: rozluźniające, oddechowe przy muzyce.

Tabela Nr 79 – Zrealizowane zadania o charakterze pomocowym w Dziennych Domach Pomocy w roku 2023 r.

L.p.	Rodzaj zadania o charakterze pomocowym	Ilość zrealizowanych zadań na stanowisku opiekuna w DDP	Ilość zrealizowanych zadań na stanowisku terapeuty i instruktora terapii zajęciowej
1.	Opieka higieniczna: usługi pralnicze, pomoc w utrzymaniu higieny, usługi fryzjerskie	668	366
2.	Podstawowe usługi opiekuńcze: pomoc w samoobsłudze, profilaktyka prozdrowotna: pomiary ciśnienia	2103	1021
3.	Pomoc w kontaktach z urzędami i instytucjami	108	196
4.	Pomoc w kontaktach z placówkami służby zdrowia	79	131
5.	Inne rodzaje działań pomocowych -pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych i w bieżących sprawach życia codziennego	749	1428

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Efekty podejmowanych działań pomocowych w DDP:

- poprawa funkcjonowania w środowisku
- poprawa stanu psychofizycznego
- rozwiązywanie bieżących problemów podopiecznych
- wzmocnienie aktywności, samodzielności życiowej
- wzrost dbałości o wygląd zewnętrzny
- poprawa relacji w rodzinie
- wzrost poczucia własnej wartości i poczucia przydatności społecznej
- wzrost aktywności w zakresie spędzania czasu wolnego poza placówką
- wzrost poczucia bezpieczeństwa

W Dziennych Domach Pomocy obok zadań DDP o charakterze pomocowym realizowane były także **zadania o charakterze aktywizującym**, które zostaną omówione w dalszej części sprawozdania (tj. świadczenia: kulturalne, edukacyjne, rekreacyjne oraz terapia zajęciowa realizowana w różnych formach).

7. realizowały świadczenia kulturalne, rekreacyjne, edukacyjne służące aktywizacji społecznej, intelektualnej, psychicznej i fizycznej podopiecznych.

W ramach świadczeń kulturalnych organizowane były:

1. wyjścia do teatru;
2. wyjścia do kina;
3. wyjścia do muzeów/wirtualne zwiedzanie;
4. spotkania kulturalne/kulturalno-okolicznościowe:
 - a. koncerty;

Występ Chóru Allegrezza del Canto w Dziennym Domu Pomocy przy ul. Robotniczej 15

- b. spotkania poetyckie, muzyczne, teatralne;

„Opera w kufrze- Czarodziejski flet. W.A. Mozarta- spotkanie integracyjne w DP przy ul. Robotniczej 15

„Pan Twardowski” – przedstawienie operetkowe w wykonaniu artystów scen polskich

c. wydarzenia w Domach Kultury, bibliotekach warszawskich;

d. spotkania poetyckie, muzyczne i pogadanki okolicznościowe (wewnętrzne) z udziałem pensjonariuszy i pracowników DDP;

e. imprezy/spotkania/koncerty okolicznościowe (zewnętrzne lub z udziałem gości);

Koncert Operetkowy „W krainie Uśmiechu” w DDP przy ul. Robotniczej 15 dla włoszowskich Seniorów.

Warsztaty dla Seniorów z Dzielnicy Włochy pn. „Świecznik wyjątkowy prezent”; W DDP przy ul. Robotniczej 15

Bal Ostatkowy w Dziennym Domu Pomocy przy ul. Potrzebnej 10.

Coroczne spotkanie podopiecznych DDP z pracownikami SKANSKA POLSKA w DDP przy ul. Robotniczej 15 pn. „DRZEWO ŻYCZEŃ”

5. imprezy/spotkania/warsztaty okolicznościowe, integracyjne z udziałem dzieci z włoschowskich szkół i przedszkoli w ramach cyklu „Łamiemy bariery międzypokoleniowe”;

Spotkanie z dziećmi z Przedszkola nr 71 przy ul. Śląskiej 50/52 z okazji Dnia Babci i Dziadka

6. filmoterapię (projekcje filmów DVD);

Świadczenia rekreacyjne realizowane były w formie: wycieczek, wyjść do parków, spacerów po okolicy, zabaw ruchowych w ogrodzie, biesiad w ogrodzie placówek połączonych z grillowaniem.

Celem powyższych działań była poprawa relacji w grupie, poszerzanie wiedzy, uwrażliwienie na piękno otaczającego świata, poprawa kondycji fizycznej i psychicznej.

W ramach **świadczeń edukacyjnych** przeprowadzano: konkursy tematyczne, wykłady, prelekcje, spotkania (z wykładowcami, psychologami, pedagogami, podróżnikami, podologiem), prelekcje, pogadanki różnotematyczne. Prezentowano również filmy edukacyjne, reportaże i magazyny dokumentalne.

Koncert operetkowy podczas Dnia Otwartego w DDP przy ul. Robotniczej 15.

Zwycięzcy na podium po wręczeniu medali podczas Senioriady 2023

Spotkanie Klubu Aktywnego Seniora

Wystawa prac wykonywanych w DDP prezentowanych podczas włochowskiej WielkaMocy.

Celem realizowanych świadczeń edukacyjnych była aktywizacja intelektualna, poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin nauki i życia, wzrost poczucia własnej wartości, przezwyciężenie onieśmienia w relacjach międzyludzkich, co niewątpliwie przyczyniło się do lepszego funkcjonowania w grupie i poza nią.

8. prowadziły terapię zajęciową

Kolejny blok działań o charakterze aktywizującym stanowiła terapia zajęciowa prowadzona w formie: indywidualnej, grupowej, zbiorowej, która realizowana była poprzez:

- **arteterapię**, której celem było: diagnoza potrzeb emocjonalnych, poznawczo-rozwojowych i możliwości manualnych, wzrost zdolności percepcyjno-poznawczych, emocjonalno-społecznych, uzewnętrznienie przeżyć i doznań, socjalizacja i usprawnienie możliwości ruchowych, relaksacja, odreagowywanie napięć wewnętrznych, niepowodzeń, frustracji i agresji;

- **socjoterapię**, która służy przyswojeniu zachowań społecznie akceptowanych, nauce pełnienia określonych ról społecznych, kształtowaniu umiejętności nawiązywania i budowania pozytywnych relacji, rozwijaniu asertywności, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych, pozyskaniu umiejętności korzystania ze wsparcia innych ludzi, pogłębieniu wiedzy o drugim człowieku, zaspokojeniu potrzeb społecznych;

- **treningi umiejętności społecznych**, których celem było rozwijanie umiejętności: rozróżniania i identyfikowania podstawowych emocji, panowania nad emocjami i wyrażania ich w sposób akceptowany społecznie, przestrzegania norm i zasad społecznych, prawidłowych wzorców komunikowania się, współpracy w grupie, rozumienia siebie i

innych ludzi, budowania poczucia własnej wartości, radzenie sobie z sytuacjami trudnymi i konfliktowymi, bycia asertywnym, radzenia sobie ze stresem;

- **treningi obrazu siebie**, które miały na celu poznanie samego siebie, własnych mocnych i słabych stron, budowaniu poczucia własnej wartości, zdobyciu umiejętności autoprezentacji, odreagowaniu napięć emocjonalnych, nauce radzenia sobie z emocjami – rozpoznawania ich, nazywania i wyrażania, rozwijaniu zainteresowań i identyfikowaniu możliwości ich realizacji, radzenia sobie z porażkami i niepowodzeniami;

- **treningi funkcji poznawczych** (pamięci, myślenia, spostrzegania, kojarzenia, uwagi, kreatywności, funkcji językowych, koordynacji ruchowej), do których wykorzystywano: ćwiczenia psychoruchowe stymulujące, integrujące obie półkule mózgowe, ćwiczenia usprawniające pamięć oraz zdolność myślenia, ćwiczenia funkcji językowych, ćwiczenia poprawiające zdolność spostrzegania i koncentracji, ćwiczenia rozwijające kreatywność oraz urządzenie multimedialne firmy Funtronic „Magiczny Dywan” umożliwiające ćwiczenie pamięci, poprawiające umiejętność postrzegania, rozwijające wyobraźnię;

- **treningi relaksacyjne** poprzez wizualizację, czyli techniki kierowanej wyobraźni przy muzyce, trening autogenny Schultza, progresywną relaksację mięśni wg Jacobsona, ćwiczenia rozluźniające, oddechowe przy muzyce relaksacyjnej, kolorowanie mandali, których celem było odreagowanie napięć i stresu co przyczynia się do poprawy samopoczucia psychofizycznego;

- **biblioterapię**, której oddziaływaniem terapeutycznym było rozwijanie zainteresowań czytelniczych, poszerzenie wiedzy, rozwój funkcji poznawczych, wyrabianie nowego spojrzenia na świat, podanie wzorów do myślenia, przeżywania i zachowania. Ponadto zajęcia biblioterapeutyczne przyczyniały się do wzrostu wiary w pokonywanie trudności, pomagały kształtować pozytywny obraz własnej osoby, nastawiały optymistycznie do otoczenia, przyczyniały się do zmiany obrazu samego siebie, redukowały negatywne emocje, wzbudzały emocje wpływające korzystnie na samopoczucie, wpływały pozytywnie na wzrost poczucia własnej wartości;

- **filmoterapię**, czyli terapię przez sztukę szeroko rozumianą uważaną za audiowizualną odmianę biblioterapii, stosowaną do celów rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych i profilaktycznych oraz ogólnorozwojowych poprzez dostarczenie wsparcia psychicznego (człowiek może się „zatopić” w filmowej rzeczywistości), dzięki któremu człowiek łatwiej radzi sobie z trudnościami, chorobą czy niepełnosprawnością, ukazując właściwe zachowania akceptowalne społecznie;

- **terapię reminiscencyjną**, wpływającą pozytywnie na nastrój, podnoszącą poczucie własnej wartości na skutek przeglądu „dobrych”, „silnych” momentów z własnej przeszłości, usprawniającą zdolność komunikacji (werbalnej i niewerbalnej) co umożliwiło poznawanie potrzeb psychicznych uczestników zajęć;

- **choreoterapię** (terapię za pomocą tańca i ruchu), spełniającą funkcję relaksacyjną, rehabilitacyjną, kształtującą w uczestnikach poczucie integracji, szacunku do każdego jej uczestnika i umiejętność pracy w grupie, która przyczyniła się do wzrostu poczucia wartości i pewności siebie, odreagowania negatywnych emocji napięć, poprawę nastroju i samopoczucia, umożliwienia wyrażania uczuć i akceptacji własnego ciała, wzrostu sprawności fizycznej i ruchowej, wzrostu poczucia wartości i pewności siebie, budowania, pogłębiania relacji w grupie, ćwiczenia poczucia rytmu i harmonii, stworzenia możliwości do odreagowania napięcia i stresu;

- **kinezyterapię** (terapia ruchem), której celem była: aktywizacja umysłowa i społeczna, poprawa kondycji, poprawa koordynacji wzrokowo ruchowej, poprawa umiejętności pracy

w grupie, integracja, podtrzymanie i wzrost sprawności fizycznej podopiecznych, poprawa sprawności manualnej, podtrzymanie sprawności niezbędnej w codziennej samoobsłudze poprzez: spacerzy z kijkami nordic walking, ćwiczenia na siłowni plenerowej, ćwiczenia oddechowe i izometryczne pobudzające krążenie, ćwiczenia rozciągające, usprawniające, wzmacniające, poprawiające ruchomość małych i dużych stawów, ćwiczenia poszczególnych części ciała wykonywane w budynku lub ogrodzie DDP przy muzyce często z wykorzystaniem przyborów (np. skakanek, piłek, piłeczek, chusteczek, piórek itp.) oraz urządzenia multimedialnego firmy Funtronic „Magiczny Dywan” poprawiającego sprawność fizyczną za pomocą interaktywnych gier ruchowych;

- **muzykoterapię receptywną**, której podstawą jest słuchanie muzyki i relaksacja oraz aktywną, która często jest wyzwalczem i katalizatorem przeżyć i emocji, do której zalicza się oddziaływania angażujące „fizycznie” czyli: wspólne śpiewanie, różnego rodzaju ćwiczenia ruchowe przy muzyce, elementy choreoterapii, gra lub wystukiwanie rytmu na instrumentach, a której celem jest poprawa nastroju, odreagowanie negatywnych emocji, obniżenie poziomu lęku, aktywizacja psychomotoryczna, wzmocnienie mobilizacji do rehabilitacji, rozbudzenie zainteresowań muzyką, aktywizacja procesów poznawczych, poprawa komunikacji interpersonalnej, przywrócenie dobrego samopoczucia, poprawa pracy układu oddechowego i krążeniowego, uwrażliwienie na muzykę, poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin muzyki, nauka odpoczynku i relaksacji, ujawnienie i rozładowanie zablokowanych, negatywnych emocji i napięć;

- **hilaroterapię**, czyli terapię śmiechem poprzez wspólne opowiadanie i czytanie zabawnych historii, dowcipów, słuchanie tekstów satyrycznych, skeczy znanych kabaretów, która miała na celu rozładowanie negatywnych emocji i napięć, poprawę nastroju i samopoczucia, podniesienie poczucia własnej wartości, samooceny i samoakceptacji;

- **ergoterapię**, terapię, która wykorzystuje terapeutyczną funkcję pracy, polegającą na dostosowaniu zajęcia do możliwości osoby, uwzględniając zainteresowania i umiejętności (kółko kulinarne, kółko teatralne, kółko ogrodnicze, kółko majsterkowicza), co przekłada się na wzrost aktywności fizycznej i umysłowej, podtrzymywanie i nabywanie sprawności i umiejętności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu, zwiększenie poczucia przydatności, sprawczości, poprawę i pogłębienie relacji interpersonalnych, lepszą współpracę w grupie, rozwijanie poczucia odpowiedzialności za wyniki pracy zespołowej i indywidualnej;

- **hortikuloterapię**, terapia bierna poprzez doznania sensoryczne: zapachy, odgłosy przyrody, obserwację roślin i zwierząt; aktywna to bezpośredni kontakt z roślinami, dotykanie ich, oraz samodzielne zajmowanie się ogrodem, której celem jest stymulowanie układu nerwowego, rozwijanie narządów zmysłów, zwiększanie sprawności, poprawa pamięci i koncentracji, koordynacji ruchowej, zwiększenie poczucia własnej wartości, pewności siebie, wzmocnienie chęci do działania, zwiększenie umiejętności obserwacji otoczenia, nauka cierpliwości oraz pracy w grupie, co korzystnie wpływa na samopoczucie, obniżenie poziomu stresu, napięcia i agresji, zmniejszenie ryzyka wystąpienia stanów depresyjnych;

- **ludoterapię**, jest to forma terapii opierająca się głównie na grach i zabawach, której celem jest poprawa sprawności ruchowej, rozwijanie umiejętności, aktywizacja społeczna, nauka radzenia sobie z emocjami;

- **zajęcia świetlicowe** prowadzone w różnorodnych formach: gier – edukacyjnych, gier planszowych, wspólnego rozwiązywania krzyżówek, łamigłówek logicznych, pogadanek, dyskusji, rozmów, gier i zabaw integrujących grupę, gier i zabaw słownych, gier i zabaw pisanych, gier pokazywanych, przeglądu codziennej prasy, tygodników,

miesięczników, których celem było doskonalenie czynności poznawczych, poprawa aktywności intelektualnej, poprawa koordynacji wzrokowo-ruchowej, rozwijanie zainteresowań, poprawa relacji w grupie, wzrost samooceny i poczucia własnej wartości, usprawnienie ogólnych zdolności intelektualnych i sprawności ruchowej.

Tabela Nr 80 - Wykaz zrealizowanych w Dziennych Domach Pomocy wybranych zajęć/zadań o charakterze aktywizującym w 2023 r.

L.p.	Rodzaj zadania o charakterze aktywizującym	Ilość zrealizowanych zadań
1.	Terapia zajęciowa w różnych formach	1031
2.	Świadczenia edukacyjne	204
3.	Świadczenia kulturalne	49
4.	Świadczenia rekreacyjne	32
5.	Zajęcia świetlicowe	72
6.	Imprezy, spotkania integracyjne	69
7.	Terapia indywidualna/ Terapia grupowa	725

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Podejmowane działania i realizowane zadania w Dziennych Domach Pomocy miały na celu:

- wsparcie osób starszych w ich codziennym życiu w miejscu zamieszkania (środowisku lokalnym),
- przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych i niepełnosprawnych,
- zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
- aktywizację w sferze fizycznej i intelektualnej (poprawa kondycji psychofizycznej),
- pobudzanie do zaradności i maksymalnego (w danym stanie) usamodzielnienia,
- przyczynienie się do zachowania samodzielności,
- zwiększanie poczucia bezpieczeństwa odnoszącego się do sfery psychicznej, socjalnej,
- zwiększanie poczucia przydatności społecznej i własnej wartości,
- zmniejszanie lub eliminowanie niekorzystnych stanów emocjonalnych: lęku, frustracji, poczucia pustki,

-umożliwianie odkrywania i rozwijania zainteresowań i talentów oraz poszerzania i zdobywania wiedzy,

- pomoc w nabywaniu umiejętności organizacji czasu wolnego poza placówką

- reintegrację ze środowiskiem lokalnym mającą na celu umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i niwelowaniu negatywnych postaw wobec osób starszych i niepełnosprawnych.

Biorąc pod uwagę wielokierunkowość oddziaływań terapeutycznych, zróżnicowanie oferty zajęciowej oraz szeroki wachlarz działań wspierających można uznać, iż powyższe cele działalności Dziennych Domów Pomocy zostały osiągnięte, co zaowocowało poprawą funkcjonowania psychofizycznego pensjonariuszy Dziennych Domów Pomocy, wzrostem ich aktywności, wzrostem poczucia niezależności oraz zakresu samodzielności.

8.2. Działania na rzecz społeczności lokalnej

W roku sprawozdawczym pracownicy Ośrodka, a konkretnie Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym kontynuowali podjętą w latach ubiegłych współpracę z **Dzielnicową Komisją Dialogu Społecznego** w Dzielnicy Włochy m. st. Warszawy, poprzez uczestniczenie w posiedzeniach Komisji.

W ramach wykonywanych obowiązków służbowych jeden z członków Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym został powołany na członka **Rady Seniorów Dzielnicy Włochy m. st. Warszawy** (Uchwała Nr nr 185/XLIX/2023 z 23.05.2023).

Jeden z pracowników Ośrodka w 2020 r. został wyznaczony przez przedstawicieli Zarządu Dzielnicy Włochy do pełnienia funkcji **Rzecznika Ekonomii Społecznej i Solidarnej**. Powołanie Rzeczników Ekonomii Społecznej ma służyć nawiązaniu bezpośredniej i trwałej relacji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej. Dzięki takiemu podejściu, MCPS zyskał bezpośredni kontakt do konkretnych osób reprezentujących gminy i powiaty oraz możliwość realnego wsparcia i rozbudowy potencjału sektora ekonomii społecznej na danym terenie.

Pracownik Ośrodka w ramach współpracy z Wydziałem Ekonomii Społecznej Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej w 2023 r. wziął udział w spotkaniu sieciującym dla Rzeczników Ekonomii Społecznej i Solidarnej oraz kadr podmiotów ekonomii społecznej, w Forum Rzeczników Ekonomii Społecznej i Solidarnej oraz w innych wydarzeniach skierowanych do RESiS.

Podkreślić należy, że Urząd Dzielnicy Włochy jako nieliczny wśród warszawskich urzędów wyznaczył Rzecznika Ekonomii Społecznej i Solidarnej.

W roku sprawozdawczym Ośrodek kontynuował (zainicjowaną w ubiegłych latach) ideę współpracy podmiotów publicznych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz mieszkańców na rzecz społeczności lokalnej Dzielnicy Włochy w postaci **Partnerstwa Lokalnego Włochy**. Partnerstwo, to nieformalne ciało, które realizuje wspólnie różnego

rodzaju inicjatywy oraz pracuje wspólnie nad wypracowaniem mechanizmów przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu grup społecznych tj. dzieci, młodzieży, seniorów. W roku 2023 odbyło się 27 spotkań członków Partnerstwa Lokalnego Włochy. Pracownicy Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym reprezentowali Ośrodek w spotkaniach Partnerstwa, uczestniczyli w planowaniu i realizacji wspólnych przedsięwzięć oraz koordynowali ofertę działań Ośrodka w następujących wydarzeniach:

- **Włochowski Miesiąc Seniora** – inicjatywa społeczna organizowana na terenie dzielnicy Włochy, mająca na celu promowanie aktywności oraz integracji osób starszych. Podczas tego miesiąca zorganizowano różnorodne wydarzenia kulturalne, sportowe i edukacyjne, dostosowane do potrzeb i zainteresowań seniorów. Miała ona na celu stworzenie przyjaznej atmosfery oraz umożliwienie starszym mieszkańcom aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.
- **Włochowskie Dni Rodziny** – wydarzenie skupiające się na promowaniu więzi rodzinnych i wspólnego spędzania czasu, podczas których organizowano różnorodne aktywności, zabawy oraz warsztaty dla rodzin, aby umożliwić im budowanie silnych relacji i wspomnień. Inicjatywa ta miała na celu wzmocnienie więzi międzypokoleniowych oraz tworzenie przyjaznej atmosfery współpracy i wsparcia w społeczności lokalnej.
- **Mikołajkowa Zawierucha**, czyli otulmy się sąsiedzkim ciepłem – inicjatywa organizowana corocznie w okolicach Świąt Bożego Narodzenia, mająca na celu promowanie wspólnotowości i przyjaznych relacji sąsiedzkich. Podczas imprezy mieszkańcy spotkali się, aby spędzić czas w otwartej, przyjaznej atmosferze.

Włochowska WielkaMoc

Była to impreza plenerowa zorganizowana już po raz kolejny przed Świętami Wielkiej Nocy z inicjatywy Zespołu Spraw Społecznych Urzędu Dzielnicy Włochy. Ośrodek był współorganizatorem wydarzenia. Można jednoznacznie stwierdzić, że jest to projekt skupiający ogromne zaangażowanie społeczności lokalnej. W wydarzeniu wzięło udział imponujące grono około 800 osób. Zorganizowane plenerowe wydarzenie, w którym wzięła udział większość instytucji i organizacji działających na terenie dzielnicy Włochy, miało niezwykle pozytywny wpływ na społeczność. Stoiska edukacyjne, kulturalne i integracyjne nie tylko dostarczyły wartościowej rozrywki, ale także umożliwiły wymianę wiedzy i doświadczeń. To miejsce, w którym lokalna społeczność miała szansę wspólnego zaangażowania się w działania pomocowe. Włochowska WielkaMoc nie tylko skupiła uwagę społeczności na ważnych kwestiach humanitarnych, ale także ukazała potencjał i solidarność mieszkańców Dzielnicy Włochy na rzecz osób potrzebujących. Inicjatywa ta stanowiła inspirujący przykład skutecznej koordynacji działań lokalnych, mających na celu poprawę warunków życia najbardziej potrzebujących oraz wzmacnianie więzi społeczności lokalnej.

Prowadzenie Miejsca Aktywności Lokalnej we Włochach

Miejsce Aktywności Lokalnej we Włochach to przestrzeń, która opiera się na wykorzystaniu wspólnego wkładu mieszkańców dzielnicy Włochy, grup nieformalnych oraz organizacji pozarządowych. W odróżnieniu od nowoczesnych centrów społecznościowych, MAL nie tylko nawiązuje do tradycji osiedlania się w nich, ale przede wszystkim skupia się na budowaniu kapitału społecznego opartego na zaufaniu, wzajemności i szacunku. Celem jest tworzenie wspólnoty, która nie zna barier kulturowych, ekonomicznych czy społecznych. MAL we Włochach jest otwarty dla wszystkich, niezależnie od wieku czy statusu społecznego. To przestrzeń, gdzie spotykają się rodziny z dziećmi, młodzi dorośli, nastolatki, seniorzy oraz osoby o zróżnicowanym wykształceniu i statusie materialnym, o różnych potrzebach i zasobach.

W MAL możliwe jest nawiązywanie kontaktów z sąsiadami oraz aktywistami społecznymi, uczestnictwo w lokalnych inicjatywach, realizacja własnych pomysłów,

udział w warsztatach, otwartych spotkaniach, imprezach kulturalnych czy po prostu spędzanie czasu przy kawie czy graniu w planszówki. To miejsce, gdzie różnorodność spotyka się z aktywnością społeczną, tworząc otwartą i przyjazną przestrzeń dla wszystkich mieszkańców.

MAL we Włochach pełni szereg istotnych ról, które odgrywają kluczową funkcję w budowaniu społeczności, wzmacnianiu więzi społecznych oraz promowaniu zaangażowania obywatelskiego.

- MAL we Włochach stanowi **centrum społeczności**, w którym mieszkańcy mogą się spotykać, nawiązywać kontakty, wymieniać doświadczenia oraz uczestniczyć w różnorodnych wydarzeniach i aktywnościach;
- MAL we Włochach stanowi **platformę do budowania kapitału społecznego** poprzez rozwijanie relacji społecznych, wzajemnego zaufania, współpracy i wzajemnej pomocy;
- MAL we Włochach **ma potencjał do wspierania integracji społecznej** poprzez angażowanie różnych grup wiekowych, społecznych i kulturowych we wspólne przedsięwzięcia i działania;
- MAL we Włochach służy jako **platforma dla różnorodnych działań kulturalnych i edukacyjnych**, takich jak warsztaty, wykłady, czy wystawy, które mogą przyczynić się do rozwoju społeczności;
- MAL we Włochach stanowi miejsce, gdzie **mieszkańcy mogą wyrażać swoje opinie**, angażować się w lokalne projekty, inicjatywy społeczne i działać na rzecz dobra wspólnego;
- MAL we Włochach **pomaga w utrzymaniu i wzmacnianiu tożsamości lokalnej**, poprzez podkreślanie unikalności historii i tradycji dzielnicy Włochy;
- MAL we Włochach wspierają **lokalne inicjatywy społeczne, przedsiębiorcze i kulturalne**, przyczyniając się do rozwoju społeczności;
- MAL we Włochach tworzy **przestrzeń dla dialogu między mieszkańcami**, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorstwami, co może prowadzić do lepszego zrozumienia potrzeb społeczności;
- MAL we Włochach **pełni rolę miejsca rekreacji i wypoczynku**, oferując przestrzeń na aktywności fizyczne, kulturalne i rozrywkowe dla różnych grup społecznych.

Podsumowując, MAL we Włochach jest kluczowym ogniwem społeczności, wspierającym rozwój, integrację społeczną, edukację oraz aktywizację obywatelską.

W 2023 r. pracownicy Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym inicjowali i **prowadzili działania animujące lokalną społeczność** – wynikające ze zgłaszanych przez nią potrzeb oraz potrzeb dostrzeganych przez siebie w toku pracy, dbali także o właściwą atmosferę miejsca, która sprzyja nawiązywaniu relacji sąsiedzkich oraz

aktywnemu spędzaniu wolnego czasu, podejmowali działania mające na celu współtworzenie MAL jako miejsca otwartego na społeczność lokalną i budowanego wspólnie z mieszkańcami, udostępniając mieszkańcom przestrzeń MAL oraz posiadane zasoby rzeczowe do realizacji własnych pomysłów na lokalne działania oraz wspierali działania lokalnych organizacji pozarządowych.

W ramach swoich zadań Zespół ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym w roku sprawozdawczym inicjował niżej opisane wydarzenia, w realizację których włączyli się mieszkańcy, grupy nieformalne oraz lokalne organizacje pozarządowe:

Bal Karnawałowy – zorganizowany we współpracy ze środowiskiem lokalnym oraz Stowarzyszeniem Na Całe Życie. Wydarzenie miało na celu zapewnienie rozrywki i integracji dla mieszkańców, zwłaszcza najmłodszych. Uczestnicy mieli okazję przebrać się za ulubione postacie z bajek czy bohaterów filmowych, co dodatkowo podkreśliło atmosferę zabawy i kreatywności. Program balu obejmował różnorodne atrakcje, takie jak konkursy kostiumowe, tańce oraz wspólne gry i zabawy. Wydarzenie cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem, co potwierdziło jego sukces jako inicjatywy integrującej mieszkańców w MAL we Włochach.

Dzień Sąsiada – wyjątkowe sąsiedzkie wydarzenie, które skupiło się na budowaniu więzi i integracji w społeczności lokalnej. W ramach Dnia Sąsiada zorganizowano warsztaty kulinarne, podczas których uczestnicy przygotowali poczęstunek na kolejne wydarzenia,

przy okazji dzieląc się swoimi ulubionymi przepisami i doświadczeniami kulinarnymi. Po południu mieszkańcy zaangażowali się w sąsiedzkie prace w ogródku przed oknami MAL, aby upiększyć wspólną przestrzeń. Późnym popołudniem Stowarzyszenie Na Całe Życie zorganizowało teatrzyk dla dzieci, który był nie tylko rozrywką, ale także sposobem na budowanie więzi międzypokoleniowych i kreatywne spędzanie czasu. Pan Teatrzyk zaprezentował barwne przedstawienie, które dostarczyło radości zarówno małym, jak i dużym widzom. Zakończeniem obchodów Dnia Sąsiada była potańcówka sąsiedzka. Całe wydarzenie było okazją do budowania więzi międzyludzkich, wzmacniania społeczności lokalnej i tworzenia przyjaznej atmosfery sąsiedzkiej.

Dni Otwarte w MAL we Włochach – Zespół ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym w ramach Dni Otwartych Miejsc Aktywności Lokalnych (inicjatywa Wydziału Wspierania Wspólnoty Lokalnej Centrum Komunikacji Społecznej) intensywnie promował bieżące wydarzenia, które odbywały się w MAL w celu pokazania różnorodności działalności MAL we Włochach oraz zachęcenia społeczności do aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach.

V urodziny MAL we Włochach odbyły się 12 października 2023 r. W spotkaniu uczestniczyli liczni goście, w tym Burmistrzowie dzielnicy, Wiceprzewodnicząca Rady Dzielnicy, członkowie Rady Seniorów, przedstawiciele instytucji, lokalnych organizacji pozarządowych i mieszkańcy. Podczas przemówień i prelekcji podkreślono wkład społeczności w funkcjonowanie MAL we Włochach oraz zobowiązanie do kontynuacji współpracy i realizacji kolejnych projektów. Uroczystość uświetnił również występ Chóru Kameralnego In Laetitia.

Sąsiedzka Gwiazdka – W ramach tego wydarzenia mieszkańcy mieli okazję uczestniczyć w różnorodnych aktywnościach, takich jak sąsiedzkie gotowanie (wspólne przygotowanie pierogów z kapustą i grzybami, które następnie były przekazane do włoskich jadłodzielni), warsztaty kreatywne, koncert świąteczny oraz wspólne przygotowywanie ozdób bożonarodzeniowych. Sąsiedzka Gwiazdka w MAL we Włochach była nie tylko okazją do integracji społeczności, lecz także wyrazem solidarności oraz wzmacniania więzi międzyludzkich w duchu świątecznego współdzielenia.

Dodać należy, że MAL we Włochach był również przestrzenią działań dla innych działów i zespołów Ośrodka.

Psychologowie i terapeuci Działu Pomocy Specjalistycznej prowadzili **indywidualne sesje terapeutyczne**, korzystając z intymnej oraz przyjemnie zaaranżowanej przestrzeni pokoju warsztatowego.

Asystenci rodziny przeprowadzali **indywidualne spotkania z rodzinami**, prowadzili konsultacje i treningi nauki umiejętności wychowawczych i spędzania wolnego czasu w przestrzeni publicznej.

W 2023 roku w Miejscu Aktywności Lokalnej we Włochach udało się zrealizować:

- cykle warsztatów kulinarnych skierowanych do różnych grup mieszkańców;
- warsztaty sąsiedzkie – warsztaty rękodzielnicze (makrama, warsztaty tworzenia świec z różnego rodzaju wosku, warsztaty pszczelarskie, warsztaty tworzenia kartek okolicznościowych, warsztaty tworzenia dekoracji okolicznościowych, warsztaty tworzenia bransoletek, koszyczków wielkanocnych, łapaczy snów, zakładerek do książek, warsztaty szycia toreb, warsztaty tworzenia woreczków zapachowych z lawendy, warsztaty kreatywne – qiling, sutasz, decupage, warsztaty florystyczne, tworzenie maskotek, warsztaty z filcowania na sucho, robótki ręczne, wyplatanie legowisk dla zwierząt);
- spotkania grupy seniorów „Senior Caffè”;
- sąsiedzkie śpiewanki;
- wystawy prac mieszkańców: fotografii i grafik z pokazami;
- zajęcia rekreacyjne (Salsa, Yoga twarzy);
- spotkania edukacyjne z psem przewodnikiem oraz psim behawiorystą;
- spotkania sąsiedzkie – Sąsiedzkie Planszówki;
- Sąsiedzkie Wymienniki SWR;
- Spotkanie z kontrolerem ruchu lotniczego;
- Włochowskie Włóczykije;
- imprezy okolicznościowe;
- warsztaty rodzicielskie;
- warsztaty z zakresu rozwoju osobistego;
- warsztaty i spotkania integracyjne;
- spotkania międzykulturowe;

Zajęcia prowadzone były przez organizacje pozarządowe, grupy nieformalne mieszkańców, aktywnych mieszkańców, wolontariuszy tutejszego Ośrodka oraz pracowników Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym.

W MAL we Włochach można było obejrzeć wystawy:

- zdjęć i wierszy autorstwa Pana Mariusza Olszaka, Pana Andrzeja Walczak
- prace Pana Krzysztofa Chorzewskiego (grafiki włoskich kamienic)

Przestrzeń MAL we Włochach była również udostępniana organizacjom pozarządowym do samodzielnego korzystania z miejsca. **W 2023 r. Ośrodek podpisał porozumienia na korzystanie z przestrzeni MAL we Włochach z 8 organizacjami:**

- Stowarzyszenie MAKAO, które w przestrzeni MAL realizowało cykle zajęć: Warsztaty dla rodziców, Dramowe Bajki o Emocjach;
- Fundacja Przez Zabawę do Rozwoju w przestrzeni MAL realizowała cykle zajęć: Dramki – Gramki – Malowanki, Hopsasanki, Logorytmy, konsultacje indywidualne ze specjalistami;
- Stowarzyszenie Na Całe Życie, które w przestrzeni MAL realizowało cykle zajęć: język polski dla osób z Ukrainy, Włochowski Klub Integracji Senioralnej, bal karnawałowy;
- Stowarzyszenie Sąsiedzkie Włochy, które w przestrzeni MAL organizowało spotkania Grupy wsparcia dla mam i dzieci z Ukrainy;
- Fundacja Warszawa 2030, która w przestrzeni MAL realizowała cykle zajęć: warsztaty rozwoju osobistego i rodzicielskiego;
- Fundacja Włochy 2030+, która w przestrzeni MAL realizowała cykle zajęć: warsztaty arteterapii;
- Stowarzyszenie In Laetitia, które w przestrzeni MAL realizowało próby chóru;
- Fundacja Pomagamy Seniorom, które w przestrzeni MAL realizowało działania statutowe: dowoziło żywność do jadłodzielni, organizowało paczki świąteczne dla Seniorów.

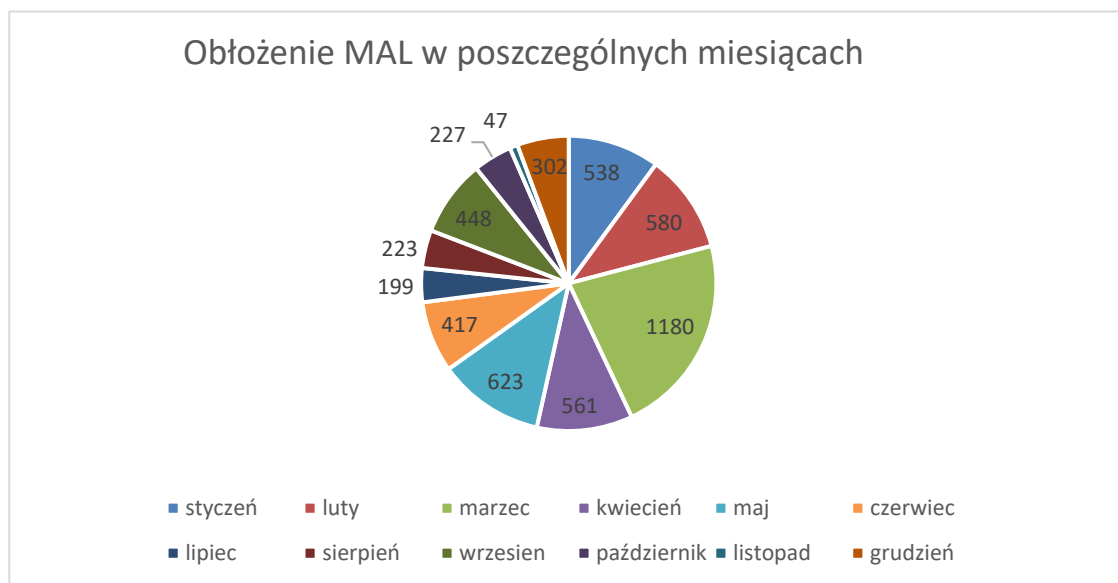
Informacja o dziejących się aktywnościach zamieszczana była w grafiku MAL we Włochach, udostępniana w formie postów i plakatów w mediach społecznościowych (MAL we Włochach oraz zamieszczana na lokalnych grupach oraz na fan page Urzędu Dzielnicy Włochy). Ponadto harmonogramy i plakaty promocyjne wydarzeń zawieszane były w oknach MAL we Włochach (w specjalnych witrynach). Mieszkańcy zgłaszali chęć udziału osobiście, telefonicznie lub internetowo (mailowo oraz poprzez Facebooka).

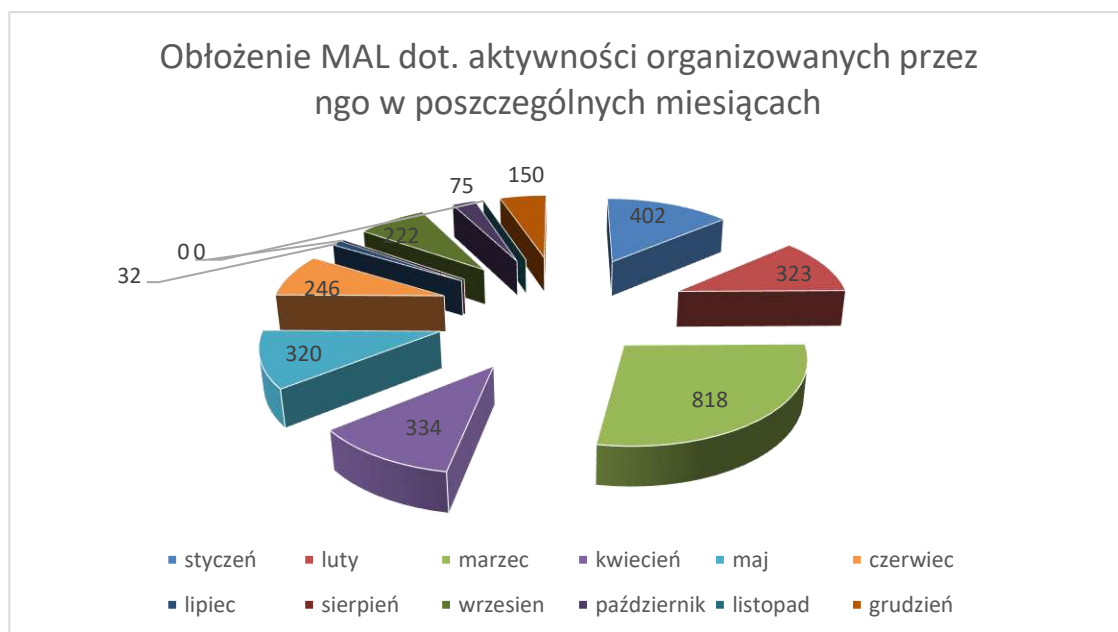
Zestawienie działań podejmowanych w MAL we Włochach w oparciu o podmiot organizujący

Rok 2023 był piątym rokiem działalności miejsca aktywności lokalnej w Dzielnicy Włochy.

Mieszkańcy odwiedzali przestrzeń MAL we Włochach biorąc udział w różnego typu wydarzeniach – rotacyjnie 5345 osób. Jak rozkładało się to w poszczególnych miesiącach w roku przedstawia poniższy wykres:

Mieszkańcy korzystający z Miejsca Aktywności Lokalnej we Włochach, z aktywności organizowanych przez organizacje pozarządowe - 2922 osoby.

Jadłodzielnia

Jadłodzielnia to miejsce, w którym społeczność ma przestrzeń do dzielenia się żywnością, aby zmniejszyć marnotrawstwo jedzenia i pomóc osobom potrzebującym. Działa ona na zasadzie współpracy i solidarności. Osoby, które chcą się dzielić nadwyżkami żywności, które mogłyby się zmarnować, w czasie otwarcia MAL we Włochach mogą pozostawiać ją w specjalnej lodówce oraz na wyznaczonych półkach. Pracownicy Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym tut. Ośrodka podejmowali działania z zakresu promocji Jadłodzielni i skutecznie pozyskiwali żywność, która następnie była udostępniana.

W roku sprawozdawczym Stowarzyszenie Pomagamy Seniorom wielokrotnie dostarczało do Jadłodzielni w MAL we Włochach żywność w postaci warzyw, owoców oraz gotowych dań.

„**Spółdzielnia**” to portal pozwalający na dzielenie się posiadanymi przez instytucję czy organizację zasobami. Tworzą go instytucje, organizacje, Miejsca Aktywności Lokalnej, grupy formalne i nieformalne oraz osoby prywatne, które chcą i mogą podzielić się z innymi np. przestrzenią czy sprzętem. Tym samym same mogą wypożyczyć różnego typu sprzęt bez konieczności zakupu go. Wszystko co znajduje się w Spółdzielni jest bezpłatne – udostępniane na organizację działań kulturalnych, społecznych, edukacyjnych, sąsiedzkich – otwartych dla innych i niekomercyjnych.

W ramach współpracy z powyższym portalem Ośrodek udostępnia zasoby i przestrzeń MAL we Włochach na różnego rodzaju inicjatywy. Między innymi w roku sprawozdawczym zakupiono w ramach realizacji Projektu z Budżetu Obywatelskiego maszynę do waty cukrowej i popcornu, które na podstawie umów/porozumień były wypożyczone 5 razy.

8.3. Realizacja wolontariatu w Ośrodku

W roku sprawozdawczym Ośrodek podpisał 50 porozumień z wolontariuszami na realizację różnorodnych działań.

Wolontariusze świadczyli następującą pomoc:

- robienie i dostarczanie zakupów, realizacja recept, wyrzucanie śmieci, wyprowadzanie zwierząt domowych,
- pomoc dzieciom w nadrabianiu zaległości szkolnych,
- wsparcie osób starszych w spędzaniu czasu wolnego oraz drobnej pomocy przy codziennych czynnościach,
- dostarczanie paczek świątecznych
- współorganizowanie spotkań oraz warsztatów dla mieszkańców,
- udział w różnorodnych akcjach tutejszego Ośrodka.

Przez cały okres sprawozdawczy konsultanci ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym współpracujący z wolontariuszami pozostawali w stałym kontakcie, zarówno z osobami

potrzebującymi wsparcia, jak i wolontariuszami. Na bieżąco prowadzili na facebook'u Grupę Włochowskich Wolontariuszy, informowali ich o możliwości wzięcia udziału w warsztatach i szkoleniach przeznaczonych dla wolontariuszy, a także wspierali w rozwiązywaniu bieżących trudności

W celu integracji grupy wolontariuszy i wymiany doświadczeń zostały zorganizowane 4 spotkania integracyjne dla wolontariuszy, ponadto wolontariusze regularnie spotykali się w MAL we Włochach, gdzie mieli do dyspozycji kącik socjalny zaopatrzony w kawę, herbatę i drobny poczęstunek (ciastka).

Wolontariusze pozyskiwani byli poprzez zamieszczanie ogłoszeń na stronie internetowej i fanpage'u Ośrodka oraz MAL we Włochach, Grupie Włochowskich Wolontariuszy oraz na bezpłatnych stronach internetowych, (Ochotnicy Warszawscy, ngo.pl, portalu Zaloguj i Pomagaj - Warszawa dla Seniora), rozwieszaniu plakatów i ulotek. W celu propagowania idei wolontariatu zawiązano także dwa Partnerstwa (Warszawskie Partnerstwa dla Wolontariatu).

W ramach promocji idei wolontariatu Ośrodek włączył się również w organizację **VI Gali Wolontariatu**. Było to wyjątkowe wydarzenie, które odbyło się w celu uhonorowania wolontariuszy. Podczas gali nagrodzono osoby, które wyróżniły się szczególnym zaangażowaniem w pomoc innym oraz działalnością na rzecz rozwoju dzielnicy. Wydarzenie miało także na celu promowanie idei wolontariatu oraz miało za zadanie inspirować mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Wśród nagrodzonych znaleźli się nie tylko dorośli, lecz także młodzież, co pokazuje, że wolontariat nie zna ograniczeń wiekowych i może być realizowany przez każdego, kto chce wносить pozytywny wkład w życie innej osoby czy instytucji.

W toku bieżącej współpracy z instytucjami i organizacjami, w 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy był partnerem Programu Warszawskich Partnerstw dla Wolontariatu w projektach:

- „Świąteczne Centrum Wolontariatu we Włochach 2023”
- „Żeby chciało się chcieć – inspirujemy i motywujemy siebie nawzajem”

Cele projektów oraz rola Ośrodka w ich realizacji zostały opisane w Rozdziale 7.1 Projekty (lokalne, socjalne).

8.4. Działania na rzecz seniorów

W roku sprawozdawczym Ośrodek podjął się organizowania i współorganizowania szeregu działań i inicjatyw na rzecz środowiska senioralnego, których celem było:

- wsparcie procesu budowania więzi pokoleniowych pomiędzy seniorami oraz międzypokoleniowych,
- poprawa sytuacji życiowej seniorów oraz profilaktyka wykluczenia społecznego poprzez wspólne przebywanie, atrakcyjne formy spędzania razem czasu, pomoc w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego i w relacjach,
- profilaktyka zdrowotna,
- promocja kultury wśród osób starszych i instytucji z nią związanych zarówno w dzielnicy, jak i w Warszawie poprzez zapraszanie gości ze świata szeroko rozumianej kultury.

Senior Caffè

Aktywizacja i angażowanie seniorów w życie lokalnej społeczności to jedno z ważniejszych działań, dlatego pracownicy Ośrodka bardzo dużo przedsięwzięć zrealizowali z myślą o Seniorach.

W Miejscu Aktywności Lokalnej we Włochach od kilku już lat działa grupa Senior Caffè.. Praktycznie w każdą środę odbywały się spotkania Seniorów z interesującymi osobami, zajęcia warsztatowe: rękodzielnicze, kulinarne, stolarskie, spacer, pogadanki o zdrowiu czy wyjścia na spektakle, do muzeum, czy do Łazienek Królewskich.

Włochowski Miesiąc Seniora

W 2023 r., w nawiązaniu do lat wcześniejszych zainicjowano organizację kolejnej edycji Włochowskiego Miesiąca Seniora.

Wydarzenie zorganizowano w okresie od 21 września 2023 r. (od Światowego Dnia Osób z chorobą Alzheimera) do 20 października 2022 r. (Europejski Dzień Seniora).

Wraz z lokalnymi instytucjami, organizacjami i przedsiębiorcami stworzono w tych dniach ofertę dedykowaną Naszym Włochowskim Seniorom, w taki sposób, aby w tym czasie każdy znalazł coś dla siebie, coś dla ciała i dla ducha.

Włochowski Miesiąc Seniora to inicjatywa skierowana do osób starszych, mająca na celu

promowanie aktywności społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej wśród seniorów z Włoch. Podczas tego wyjątkowego miesiąca Seniorzy mieli możliwość uczestnictwa w różnorodnych wydarzeniach takich jak warsztaty, spotkania tematyczne, wykłady oraz zajęcia sportowe. Organizatorzy zapewnili bogaty program, który sprzyjał integracji społecznej oraz podnoszeniu jakości życia seniorów poprzez aktywność fizyczną, intelektualną i artystyczną.

Pamiętając również o osobach niesamodzielnych, przebywających w domach, w ramach współpracy z Centrum Wspierania Rodzin Rodzinna Warszawa – Ogniskiem Okęcie i Stowarzyszeniem MAKAO zostały przygotowane przez dzieci i młodzież kartki z życzeniami dla seniorów z okazji Europejskiego Dnia Seniora a następnie im przekazane.

W ramach organizowanych atrakcji podczas Włochowskiego Miesiąca Seniora Ośrodek współorganizował:

- przedstawienie teatralne grupy senioralnej;
- warsztaty rękodzielnicze;
- spotkanie edukacyjne Bezpieczny Senior;
- Warsztaty Międzypokoleniowe
- Warsztaty Być Babcią, Być Dziadkiem;
- Warsztaty Yogi;
- Koncert Operetkowy;
- Spotkanie z innowacjami – Gry dla Seniora;
- Warsztaty zdrowotne.

Wskazać należy, że Włochowski Miesiąc Seniora wpisuje się również w organizowane wspólnie **Warszawskie Dni Seniora**, które są corocznym wydarzeniem dedykowanym starszym mieszkańcom stolicy, organizowanym w celu promocji aktywnego i zdrowego stylu życia osób starszych.

Pracownicy Ośrodka wzięli także udział w zorganizowanym w Dzielnicy po raz pierwszy **Włochowskim Forum Środowisk Senioralnych** z inicjatywy Dzielnicowej Rady Seniorów.

Projekt „Pamięć Zadbana” realizowany przez Fundację Projekt Starsi, miał na celu wsparcie osób starszych w utrzymaniu zdrowej i aktywnej pamięci. Poprzez różnorodne działania edukacyjne, warsztaty oraz indywidualne konsultacje włochowscy seniorzy pogłębili wiedzę z zakresu zaburzeń pamięci i profilaktyki zdrowotnej. Projekt skupiał się także na promocji zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób neurodegeneracyjnych, dążąc do poprawy jakości życia osób starszych oraz ich rodzin. Seniorzy skupieni wokół MAL we Włochach brali udział w działaniach projektu, na co składały się spotkania indywidualne, warsztaty i wykłady.

Klub Aktywnego Seniora działa od czerwca 2022 r. w każdą drugą i ostatnią środę miesiąca w godz.16:00-18:00 w DDP przy ul. Robotniczej 15. Zajęcia w Klubie prowadzone były przez wszystkich pracowników DDP. W zajęciach aktywizujących mogli uczestniczyć wszyscy mieszkańcy dzielnicy Włochy, którzy chcą poprawić jakość swojego funkcjonowania poprzez treningi pamięci i innych funkcji poznawczych, zajęcia ruchowe wykorzystujące m.in. interaktywne urządzenie do rehabilitacji i rozrywki Seniorów Funtronic Floor – Magiczny Dywan.

8.5. Wsparcie osób w kryzysie bezdomności

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 3 Ustawy o pomocy społecznej należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Udzielenie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Schroniska dla osób bezdomnych zapewniają potrzebującym całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. W związku z potrzebą dostosowania do w/w zapisów ustawy, Rada m.st. Warszawy przyjęła od dnia 01.11.2018r. uchwałą zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych, Prezydent m. st. Warszawy wprowadził natomiast zarządzeniem „Procedurę dotyczącą zasad postępowania w sprawach przyznania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych oraz schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi finansowanych z budżetu m.st. Warszawy oraz ustalenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych oraz schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi”.

Zgodnie z powyższą procedurą tymczasowego schronienia udziela się osobie bezdomnej na podstawie pisemnego wniosku osoby ubiegającej się o przyznanie schronienia złożonego za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej, którym jest OPS miejsca aktualnego pobytu osoby bezdomnej oraz po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego

i zebraniu kompletu dokumentów wymienionych w procedurze. Decyzja o przyznaniu tymczasowego schronienia oraz ustalenie odpłatności za pobyt w Warszawie jest wydawana w imieniu Prezydenta Miasta Warszawy przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m.st. Warszawy na podstawie dokumentów skompletowanych przez OPS miejsca aktualnego pobytu osoby bezdomnej.

Od października 2019 r. w wyniku zmian dotyczących zasad odpłatności za pobyt w schroniskach każda osoba bezdomna, która osiąga własny dochód ponosi odpłatność procentową (30 - 50%) zgodnie z tabelą odpłatności.

Na terenie Dzielnicy Włochy funkcjonują trzy schroniska dla osób bezdomnych:

- schronisko koedukacyjne przy ul. Łopuszańskiej 17 „Betania Wspólnota Chleb Życia”, działające od kilku lat, które oferuje 25 miejsc. Placówka zapewnia osobom, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.
- specjalistyczne schronisko dla osób bezdomnych i chorych prowadzone przez Mokotowskie Hospicjum Świętego Krzyża przy ul. Dojazdowej 3, które działa od marca 2015 r. Placówka posiada 35 miejsc, w tym 15 z usługami opiekuńczymi oraz zapewnia osobom w kryzysie bezdomności, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, w miarę możliwości wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.
- specjalistyczne schronisko koedukacyjne z usługami opiekuńczymi przy ul. Foliałowej 10, Dom Matki Bożej Serdecznej Wspólnota Chleb Życia. Placówka posiada 80 miejsc z usługami opiekuńczymi, z czego 70 miejsc przewidziane jest w ramach procedury OPS obowiązującej w m. st. Warszawa, zapewnia osobom w kryzysie bezdomności, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, w miarę możliwości wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

OPS Wola wydaje indywidualne decyzje określające termin pobytu oraz wysokość odpłatności dla każdego mieszkańca schroniska, które są różne w zależności od wysokości posiadanego dochodu oraz aktualnej sytuacji życiowej poszczególnych osób.

Osoba bezdomna może zostać zwolniona całkowicie lub częściowo z ponoszenia odpłatności na okres wynikający z okoliczności sprawy w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy ponoszenie odpłatności za pobyt w schronisku stanowiłoby dla niej nadmierne obciążenie zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę lub niepełnosprawność powodującą udokumentowany wzrost wydatków na zakup leków, specjalistyczne leczenie, stosowanie specjalistycznej diety, a także zakup sprzętu rehabilitacyjnego niezbędnego dla funkcjonowania osoby bezdomnej.

Do współpracy z osobami bezdomnymi przebywającymi w schroniskach w Dziale Pomocy Środowiskowej wyznaczono trzech pracowników socjalnych, którzy w roku sprawozdawczym realizowali procedurę, pomagali również podopiecznym w załatwianiu wielu bieżących spraw (w tym także wniosków o przyznanie różnego rodzaju świadczeń pomocy społecznej). Większość spraw wiązała się z przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych cz. I, cz. II oraz cz. IV, których część była dostarczana do OPS Wola w celu wydania decyzji na pobyt w schronisku, a część była przesyłana do odpowiednich Ośrodków Pomocy Społecznej właściwych do załatwienia sprawy ze względu na właściwość miejscową, na terenie całej Polski, część była natomiast na bieżąco rozpatrywana przez tutejszy Ośrodek.

W roku sprawozdawczym pracownicy socjalni przeprowadzili w schroniskach łącznie 468 wywiadów środowiskowych do powyższych postępowań. Udzielali także osobom bezdomnym przebywającym w schroniskach wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, rodzinnych i mieszkaniowych oraz pomocy w uzyskaniu zatrudnienia w ramach realizacji Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności zgodnie ze Standardem Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności przyjętego Zarządzeniem Prezydenta miasta stołecznego Warszawy z dnia 11 lutego nr 186/2019.

Wskazać należy, że liczba osób objętych pomocą finansową przez tut. Ośrodek z powodu bezdomności w 2023 roku znalazła się na 5 miejscu w tabeli obrazującej powody przyznawania świadczeń i wyniosła 39 osób. Wzrosła o 3 środowiska w stosunku do 2022 roku.

Dokładna liczba osób bezdomnych przebywających na terenie Dzielnicy Włochy poza schroniskami jest zmienna i trudna do oszacowania, ponieważ osoby te często prowadzą wędrowny tryb życia, zmieniają miejsca pobytu. Przeważnie przebywają w pustostanach, na terenach ogródków działkowych, dworcach, lotnisku. Trudno więc jest planować współpracę z nimi na dłuższy czas.

Wiele osób, mimo możliwości uczestniczenia w programach wychodzenia z bezdomności, których celem jest powrót do normalnych warunków życia nie wykazuje chęci dokonania zmian, nie podejmuje działań zmierzających do poprawy warunków materialnych, nie korzysta również z proponowanych form pomocy pozafinansowej. Nadużywanie alkoholu, niechęć do zmian i brak wiary w to, że można żyć inaczej stanowi trudność w przekonaniu ich do zamieszkania w ośrodku czy skorzystania z proponowanych form pomocy. Osoby bezdomne często nie są zainteresowane nawiązaniem współpracy. Nie uznają żadnej formy wsparcia wymagającej od nich zaangażowania, żyją z dnia na dzień korzystając jedynie z finansowego (często jednorazowego) wsparcia Ośrodka.

Pracownicy socjalni Ośrodka udzielają pomocy osobom bezdomnym zarówno w formie zasiłków pieniężnych - zasiłków celowych, stałych, okresowych, jak i pracy socjalnej. Wnioskują o potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, pomagają w złożeniu wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności. Osoby bezdomne mogą również ubiegać się o przyjęcie do DPS, o przyznanie obiadów w stołówce lub usług w DDP. Mają także możliwość uzyskania skierowania do magazynu PCK po odzież oraz paczek żywnościowych organizowanych przez tut. OPS. W roku sprawozdawczym większość osób bezdomnych korzystających z pomocy tut. Ośrodka mieszkała na terenie schronisk i dzięki temu współpraca z nimi układała się bez większych problemów.

Z pomocy finansowej tut. Ośrodka w formie zasiłków celowych korzystały osoby bezdomne zameldowane na terenie m. st. Warszawy lub te, które pochodziły spoza Warszawy, a ich potrzeby wymagały natychmiastowego przyznania zasiłków. W innych przypadkach

wnioski o pomoc były przesyłane do rozpatrzenia przez Ośrodki na terenie Polski zgodnie z właściwością miejscową.

8.6 Karta Dobra

We wrześniu 2022 r. Fundacja Pomocy Społecznej EVA przekazała Karty Dobra dla 60 osób z terenu dzielnicy na zakupy w sieci sklepów Biedronka, na okres obowiązywania kart: wrzesień 2022 – czerwiec 2023 o wartości 170 zł. miesięcznie.

Każda osoba posiadająca kartę przedpłaconą mogła płacić nią kupując żywność, środki higieny i środki czystości co w wymierny sposób pomagało w planowaniu wydatków z budżetów domowych.

Pomoc nie była kontynuowana od września 2023 r. uwagi na rozwiązanie porozumienia współpracy Fundacji z dzielnicą Włochy.

8.7 Współpraca z Polskim Czerwonym Krzyżem

W roku 2023 zgodnie z zawartym porozumieniem kontynuowano współpracę między Ośrodkiem Pomocy Społecznej, a Polskim Czerwonym Krzyżem Mazowieckiego Oddziału Okręgowego w zakresie pomocy społecznej na rzecz osób potrzebujących poprzez przekazywanie im odzieży pozostającej w posiadaniu PCK. W tym celu Ośrodek udostępnił pomieszczenia o łącznej powierzchni 51 m² zlokalizowane w budynku przy ul. Robotniczej 15, w których działał magazyn odzieży.

W 2023 r. wydano 54 skierowania.

Ponadto z powyższego magazynu korzystały osoby, które przybyły na terytorium RP w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Ustalono, że osoby te nie będą otrzymywały skierowań do magazynu, będą mogły korzystać z jego zasobów bez większych ograniczeń z uwagi na olbrzymią liczbę osób potrzebujących (Polski Czerwony Krzyż we własnym zakresie prowadził listy osób przybywających z Ukrainy, którym wydawał odzież).

8.8 Program Osłonowy

W roku sprawozdawczym kontynuowano pomoc finansową na pokrycie opłat za wywóz odpadów komunalnych dla mieszkańców budynków wielorodzinnych oraz domów jednorodzinnych.

Odbiorcami programu osłonowego w roku sprawozdawczym nadal były osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe. Podstawą udzielenia pomocy była Uchwała Rady m.st. Warszawy Nr LVII/1810/2021 z 9 grudnia 2021 r. oraz Zarządzenie nr 397/2021 Prezydenta m. st. Warszawy z dnia 17 marca 2021 r. w sprawie wytycznych dotyczących sposobu postępowania o przyznanie zasiłku celowego z przeznaczeniem na pokrycie bieżących kosztów utrzymania budynku/lokalu mieszkalnego wobec osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe, pomoc finansowa miała pokryć do 50% miesięcznych kosztów opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W zabudowie wielolokalowej opłata „za śmieci” wynosiła nadal 85 zł. od gospodarstwa domowego. Właściciele domów jednorodzinnych płacili w dalszym ciągu 107 zł miesięcznie.

W okresie styczeń – grudzień 2023 r. do Ośrodka zgłosiło się 45 osób samotnych, które złożyły wnioski i otrzymały pomoc w formie zasiłków celowych na powyższy cel.

8.9 „Szlachetna Paczka”

Stowarzyszenie Wiosna po raz kolejny zaprosiło Ośrodek do wzięcia udziału w projekcie Szlachetna Paczka. To ogólnopolski projekt mający na celu pomoc rodzinom żyjącym w niezawinionej biedzie.

W ramach akcji pracownicy socjalni przekazali 18 zgłoszeń rodzin z dziećmi, osób starszych lub niepełnosprawnych pozostających w trudnej sytuacji materialno – bytowej.

Spśród zgłoszonych osób/rodzin wolontariusze Stowarzyszenia na podstawie przeprowadzonych wywiadów wybrali 14 rodzin/osób, które otrzymały różnego rodzaju dary m.in. żywność, środki czystości, odzież, kołdry, poduszki, pościel, sprzęt RTV i AGD, piecyk gazowy, talony na zakupy w sieciach Biedronka i Lidl oraz talon na zakup okularów korekcyjnych.

8.10 Pomoc dla klientów zgłaszających się po opuszczeniu zakładu karnego.

W związku z porozumieniem z dnia 13 czerwca 2000 r. w sprawie zasad współpracy w zakresie organizacji pomocy na rzecz osób zwalnianych z aresztów śledczych i zakładów karnych oraz rodzin osób pozbawionych wolności, w 2023r. roku do Ośrodka zgłosiło się 7 osób zwolnionych z zakładów karnych. Osobom, które się zgłosiły przyznano pomoc w formie: zasiłków celowych, zasiłku stałego.

8.11 Współpraca z innymi instytucjami.

Pracownicy Ośrodka podczas wykonywania obowiązków służbowych podejmowali i kontynuowali w 2023 r. współpracę m.in. z:

- Administracją domów mieszkalnych (Zakładem Gospodarowania Nieruchomościami, spółdzielniami mieszkaniowymi, zrzeszeniami właścicieli nieruchomości),
- Aresztami Śledczymi,
- Biurem Pomocy i Projektów Społecznych,
- Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich,
- CARITAS-em,
- Domem Dla Bezdomnych „Monar”,
- Energetycznym Centrum,
- Energetyką Polska,
- E.ON Polska,
- Związkiem Polskich Kawalerów Maltańskich
- Komisariatem Policji,
- Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.st. Warszawy - Dzielnicowym Zespołem Włochy,
- Komornikami,
- KRUS-em,
- Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim,
- Miejskim Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- Narodowym Funduszem Zdrowia,
- Ośrodkami Pomocy Społecznej na terenie całego kraju,
- Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej,
- Ośrodkiem Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży,
- Polskim Czerwonym Krzyżem,
- Pensjonatem socjalnym „Św. Łazarz” Kamiliańskiej Misji Pomocy Społecznej ul. Traktorzystów 26,
- Poczta Polska,
- Polskim Komitetem Pomocy Społecznej,
- Poradniami Zdrowia Psychicznego,
- Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną,
- Prokuraturą,

- Przedszkolami,
- Przychodniami Rejonowymi,
- Sądami i kuratorami,
- Schroniskiem dla osób bezdomnych i chorych prowadzonym przez Mokotowskie Hospicjum Świętego Krzyża przy ul. Dojazdowej 3,
- Strażą Miejską,
- Strażą Pożarną,
- Szkołami,
- Szpitalami,
- Urzędem Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy i innymi Urzędami Dzielnic,
- Urzędem ds. cudzoziemców,
- Urzędem Pracy,
- Urzędem Stanu Cywilnego,
- Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie,
- Wspólnotą "Chleb Życia" - Schroniskiem dla Chorych "Betlejem", „Betania” oraz Domem Matki Serdecznej
- Zakładami karnymi,
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- Zarządem Transportu Miejskiego,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Dla Dzielnicy Włochy,
- Żłobkami,

8.12 Działania na rzecz osób/rodzin przybywających z Ukrainy na skutek konfliktu zbrojnego

W związku z trwającą od 24.02.2022 r. wojną w Ukrainie w dalszym ciągu odnotowywano napływ do Polski osób z tego kraju poszukujących schronienia i pracy.

W roku sprawozdawczym w siedzibie MAL we Włochach odbywały się spotkania informacyjne dla społeczności Ukraińskiej zorganizowane przez pracowników tutejszego Ośrodka. W ramach własnej inicjatywy tut. OPS zorganizował Kawiarenkę Międzykulturową. Spotkania miały na celu udzielenie doraźnego wsparcia przybyłym osobom, udzielenie informacji o możliwości skorzystania z pomocy w Polsce oraz zachęcenie do aktywności w celu zintegrowania się ze społecznością lokalną.

Pracownicy tut. OPS podejmowali różnego rodzaju działania mające na celu zintegrowanie obywateli Ukrainy, m. in. zapraszali na organizowane przez ośrodek spotkania Bożonarodzeniowe dla dzieci, nawiązywali współpracę z instytucjami pozarządowymi udzielającymi wsparcia osobom z Ukrainy.

Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa uchwalona w dniu 12 marca 2022 r. obowiązywała również w 2023r.

Na tej podstawie obywatel Ukrainy mógł otrzymać pomoc socjalną. Warunkiem uzyskania wsparcia było posiadanie numeru PESEL ze statusem UKR. Jeżeli świadczenie miało być przyznane na dziecko, ono również musiało posiadać numer PESEL.

Osobie, która przebywa na terenie RP na podstawie specustawy, Ośrodek świadczył pomoc w formie:

- jednorazowego świadczenia pieniężnego (300 zł),
- świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w ramach ustawy o pomocy społecznej,

Tabela Nr 81 - Wykaz świadczeń dla osób z Ukrainy, którym udzielono wsparcia w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Rodzaj świadczenia	Liczba osób
Zasiłek stały	6
Jednorazowe świadczenie pieniężne (300 zł.) dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	306
Zasiłek celowy i w naturze	2
Zapewnienie jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole/zasiłek celowy na posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole	3

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W roku sprawozdawczym w związku z działaniami wojennymi w Ukrainie ze środków UNICEF w dalszym ciągu zatrudnieni byli pracownicy socjalni oraz asystent rodziny, który kolejny rok pracował z rodzinami, w których sądowo ustanowiona była opieka tymczasowa. Wsparciem asystenta rodziny do końca roku 2023 objętych było 76 opiekunów tymczasowych i 105 małoletnich obywateli Ukrainy. Asystent rodziny monitorował środowiska rodzin z Ukrainy, wspierał rodziny w bieżących trudnościach, podejmował działania zmierzające do adaptacji osób i rodzin i ich integracji ze środowiskiem, wspierał proces asymilacji kulturowej obywateli Ukrainy w związku z pobytem na terytorium Polski. Dokumentował również działania podjęte na rzecz rodzin oraz sporządzał pisma i opinie do Sądu na temat sytuacji i funkcjonowania rodzin. W roku 2023 r., podobnie jak w roku poprzednim, nie odnotowano żadnych uchybień w sprawowaniu opieki przez opiekunów tymczasowych. Wg oceny asystenta rodziny, wszystkie rodziny funkcjonowały prawidłowo. Dodać należy, że w roku sprawozdawczym rodziny z Ukrainy miały możliwość uczestniczyć w spotkaniu z Mikołajem, dzieci otrzymały wymarzone prezenty.

8.13. Działalność Zespołu Realizacji Świadczeń i Analiz

Tabela Nr 82 – Wywiady środowiskowe i wnioski rejestrowane w systemie POMOST STD

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Wywiady środowiskowe (razem)	1998	1984	2023
w tym:			
papierowe	1393	995	386
elektroniczne (z terminali mobilnych)	605	989	1637
Wnioski o pomoc	1761	1609	1478

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela Nr 83 – Liczba wydanych decyzji administracyjnych i postanowień w latach 2021-2023

Rodzaj świadczenia	Liczba wydanych decyzji administracyjnych i postanowień		
	w roku 2021	w roku 2022	w roku 2023
Zasilki celowe	3718	3606	2 917
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	457	487	440
Zasilki stałe	239	350	250
Pomoc rzeczowa	0	260	165
Przyznawanie pomocy w formie gorącego posiłku-obiadu	173	137	149
Zasilki okresowe	112	88	119
Pobyt w Dziennych Domach Pomocy	123	146	97
Potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	55	57	85
Decyzje w sprawie odpłatności za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	18	17	28
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	22	24	14
Pobyt w mieszkaniu chronionym	4	2	2
Razem	4921	5174	4 266

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W omawianym okresie do zadań Zespołu Realizacji Świadczeń i Analiz należało także wydawanie i rozliczanie abonamentów na obiady realizowane w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 przez firmę MAREK-S Skierkowski Marek.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz pracował w homologowanym systemie komputerowym POMOST STD, z którego przekazywał sprawozdania:

- kwartalne,
- półroczne,
- roczne,

- tzw. zbiory centralne (dotyczące struktury świadczeniobiorców oraz przyznawanej pomocy).

Ponadto Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz w oparciu o wprowadzane do systemu POMOST STD dane na podstawie przyznanych świadczeniobiorcom decyzji generował listy wypłat.

W 2023 roku wygenerowano 473 list płatności w tym:

- z kasy Ośrodka (131 list) na łączną kwotę 450 977,45 zł.,
- przekazów pocztowych (62 listy) na kwotę 187 260,93 zł.,
- przelewów na konta osobiste i instytucji w tym: E.ON, Zakład Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Włochy, PGNiG, Zakład Ubezpieczeń Społecznych i inne (233 listy) na kwotę 1 242 292,37 zł.
- 47 list dla obywateli Ukrainy posiadających status UKR na kwotę 134 660,83 zł.

W okresie marzec-kwiecień 2023 Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej przygotował ocenę zasobów pomocy społecznej Dzielnicy Włochy w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby, o których mowa obejmowały w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący, jak również osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Informacje dotyczące działań były zbierane z poszczególnych działów OPS, ośrodków wsparcia, placówek pomocniczych, oświatowych i innych jednostek Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy, następnie weryfikowane i wprowadzone do systemu.

W roku sprawozdawczym Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz zajmował się także wydawaniem zaświadczeń na wniosek osoby, która się o niego ubiega oraz udzielaniem odpowiedzi na wnioski i pisma z innych instytucji na podstawie posiadanej bazy danych.

Ogólnie wydano 36 zaświadczeń oraz udzielono odpowiedzi na 112 wniosków lub pism z innych instytucji z czego:

- 52 wnioski lub pisma otrzymano z policji;
- 32 wnioski lub pisma otrzymano z sądów i prokuratury;
- 18 wniosków lub pism otrzymano z innych OPS-ów;
- 10 wniosków lub pism otrzymano z innych instytucji.

8.14 Kontrola zarządcza oraz podsumowanie realizacji celów Ośrodka

W Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy zgodnie z art. 68 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270) funkcjonuje system kontroli zarządczej, zapewniający bieżące monitorowanie i kontrolę celów i zadań realizowanych przez Ośrodek oraz ocenę ryzyka związanego z ich realizacją.

Kontrolę zarządczą stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Na system kontroli zarządczej składają się wszystkie uregulowania wewnętrzne, w szczególności uchwały,

zarządzenia, instrukcje, procedury, wytyczne i regulaminy obowiązujące w Ośrodku. Kontrola zarządcza realizowana jest w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 r. poz.84),
- 2) Komunikat Nr 3 Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2011 r. poz. 11),
- 3) Komunikat Nr 6 Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem (Dz. Urz. MF z 2012 r. poz. 56),
- 4) Zarządzenie nr 1613/2011 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 11 października 2011 r. w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w mieście stołecznym Warszawie (ze zmianami),
- 5) Zarządzenie nr 828/2015 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem m.st. Warszawie (ze zmianami).

W Ośrodku obowiązuje zarządzenie nr 5/2016 Dyrektora Ośrodka z dnia 1 marca 2016 r. w sprawie *zasad organizacji i koordynacji kontroli zarządczej w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy*. Zgodnie z zasadami wprowadzonymi wyżej wskazanym zarządzeniem w Ośrodku prowadzony jest Rejestr Ryzyka, Raport Ryzyka oraz Rejestr Incydentów i corocznie przeprowadzana jest samoocena kontroli zarządczej.

Na podstawie samooceny kontroli zarządczej sporządzana jest Informacja o stanie kontroli zarządczej na dany rok, przekazywana Burmistrzowi Dzielnicy cyklicznie (raz w roku). Zgodnie z informacją o stanie kontroli zarządczej OPS za rok 2023 (przekazaną Burmistrzowi Dzielnicy Włochy w dniu 12 grudnia 2023 r.), analiza stanu kontroli zarządczej w oparciu o przeprowadzoną samoocenę uzyskała wynik pozytywny na poziomie 95,47 % w zakresie niżej wymienionych elementów kontroli zarządczej:

- 1) środowisko wewnętrzne 94,58 %,
- 2) cele i zarządzanie ryzykiem 96,05 %,
- 3) mechanizmy kontroli 96,33 %,
- 4) informacja i komunikacja 95,44 %,
- 5) monitorowanie i ocena 94,94 %.

Jak wskazano powyżej, poprzez obowiązujący system kontroli zarządczej, w tym zarządzanie ryzykiem jako istotnym elementem tej kontroli, w Ośrodku realizowany jest także element kontroli zarządczej jakim jest „Monitorowanie i pomiary/ocena procesu” w kontekście realizowanych zadań określonych m.in. w Regulaminie Organizacyjnym Ośrodka oraz ujętych w budżecie zadaniowym.

Cel funkcjonowania Ośrodka jest określany w formie misji. Misja Ośrodka odnosi się natomiast do celów i zadań realizowanych w ramach przepisów o pomocy społecznej. Misją Ośrodka jest służyć profesjonalną, szanującą ludzką godność, życzliwą i skuteczną pomocą wszystkim mieszkańcom Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy oraz innym osobom uprawnionym na podstawie przepisów o pomocy społecznej.

Struktura organizacyjna Ośrodka i jego komórek organizacyjnych jest powiązana z funkcjami i zadaniami realizowanymi przez Ośrodek. Cele określone na poziomie poszczególnych komórek organizacyjnych Ośrodka, jako jednostki pomocy społecznej, realizującej zadania określone w przepisach o pomocy społecznej, ustalane są z uwzględnieniem i w sposób zapewniający ich zgodność z celami strategicznymi i celami głównymi wynikającymi z dokumentów o charakterze strategicznym i programowym, tj. strategii, polityk, programów, planów wieloletnich określonych przez organy m.st. Warszawy i Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy oraz właściwe organy administracji rządowej.

W realizacji swoich zadań Ośrodek kieruje się zasadami praworządności, otwartości, przejrzystości i bezstronności. Osiągnięcie powyższych założeń możliwe jest dzięki zarządzaniu opartemu na nowoczesnych standardach i na realizacji przyjętych celów jakościowych, którymi są:

- 1) uwzględnianie potrzeb i oczekiwań Klientów oraz dostosowywanie organizacji Ośrodka do ich potrzeb;
- 2) sprawne i kompetentne załatwianie spraw w możliwie najkrótszych terminach;
- 3) doskonalenie komunikacji z Klientami w celu ciągłej poprawy jakości świadczonych usług i zapewnienia kompleksowej informacji o zadaniach realizowanych w Ośrodku;
- 4) stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników zatrudnionych w Ośrodku.

Procesowi wyznaczania celów i zadań OPS jako kluczowemu elementowi systemu kontroli zarządczej służy formułowanie rocznych planów pracy działów/zespołów każdej komórki organizacyjnej Ośrodka. Proces monitorowania realizacji założonych zadań odbywa się m.in. poprzez sprawowaną bieżącą kontrolę wewnętrzną, analizę rejestru ryzyka w poszczególnych komórkach organizacyjnych prowadzoną na bieżąco, a w szczególności w terminach (półrocze, koniec roku) wymaganych przepisami.

Ośrodek, kierując się zasadą racjonalności zatrudnienia zatrudniał optymalną w stosunku do celów i zadań liczbę pracowników, dostosowując na bieżąco strukturę organizacyjną Ośrodka oraz strukturę zatrudnienia do monitorowanych na bieżąco potrzeb wynikających z celów i zadań Ośrodka.

9. Podsumowanie

W sprawozdaniu przedstawiono dane za 2023 dla obszarów działania Ośrodka na tle ogólnej liczby mieszkańców dzielnicy Włochy w odniesieniu do danych za rok 2021 i 2022. Zestawienie powyższe umożliwia dokonanie analizy zachodzących zjawisk wśród osób korzystających z różnych form pomocy.

Zaprezentowany materiał pozwala podsumować szereg realizowanych przez OPS przedsięwzięć, inicjatyw, projektów, ale też zaprezentować przyjęte i wdrożone działania i rozwiązania. Odzwierciedla także rozbudowywaną ofertę wsparcia, rosnący potencjał kadry Ośrodka i otwartość do angażowania się w różnorodne inicjatywy.

W roku sprawozdawczym Ośrodek kontynuował realizację szerokiego spektrum działań ukierunkowanych na zmianę wizerunku pomocy społecznej oraz na promowanie i realizację projektów stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców.

Rok 2024 będzie kolejnym rokiem podejmowania nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom.

W nadchodzącym roku Ośrodek planuje:

- kontynuację (oprócz pomocy finansowej), różnorodnych działań skierowanych do emerytów, osób z niepełnosprawnościami, rodzin jak również społeczności lokalnej,
- wdrożenie do realizacji systemu E-opieka i Tele-Opieka,
- realizację usług sąsiedzkich.

W celu zwiększenia efektywności działań zachodzi jednak konieczność poprawy warunków lokalowych Ośrodka, dostosowania w miarę możliwości budynków i pomieszczeń do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami bądź pozyskania nowych siedzib.